

ПОЛИТИКИН ЗАБАВА

1.50
ДИНАР

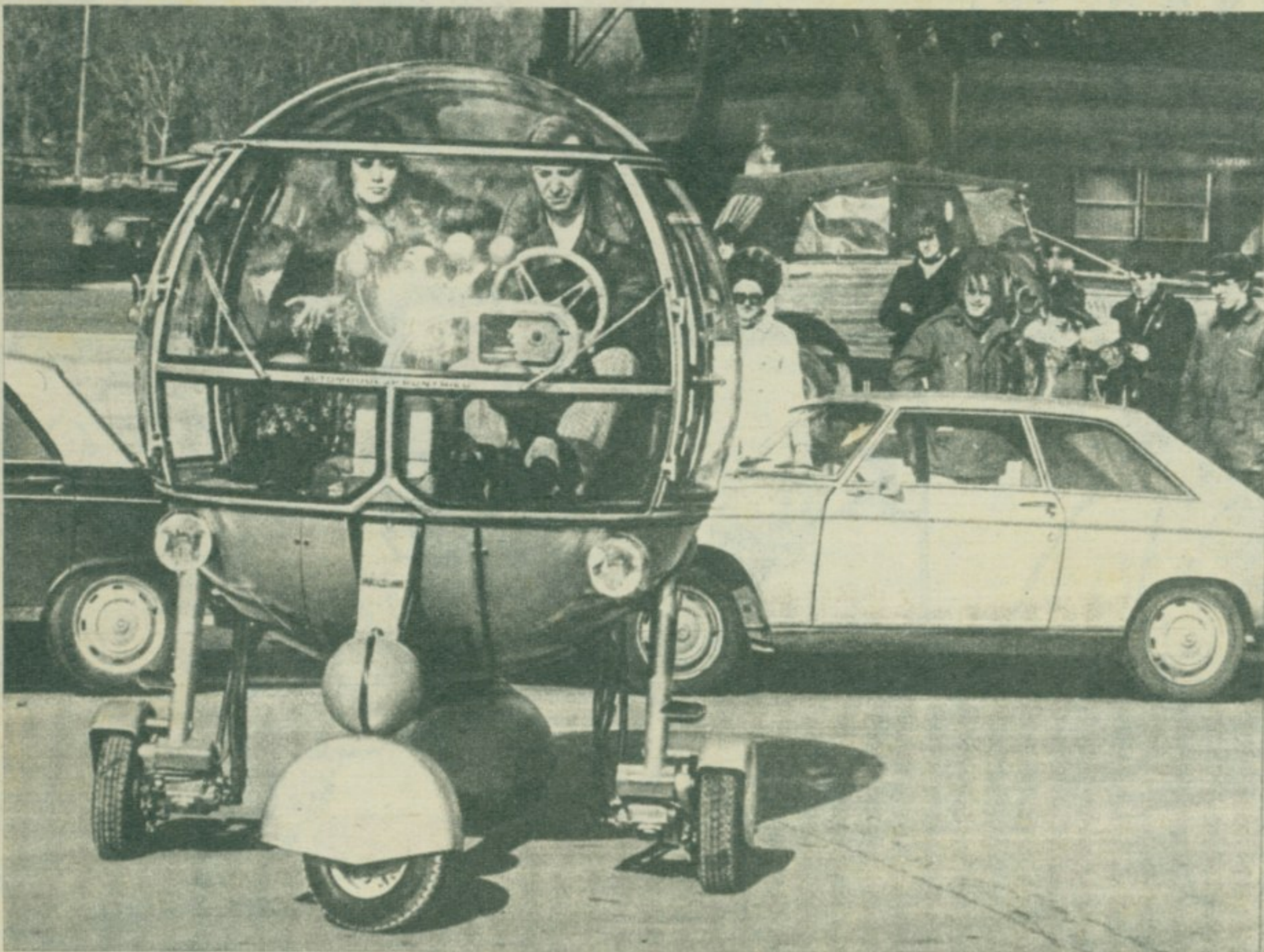
КОМПЛЕТАН СТРИП

ГОДИНА
XXXI
БРОЈ
952
27. III 1970.

ИЗЛАЗИ ПЕТКО

ДОГОДИЛО СЕ...

АУТО-МОДУЛ. — Улицама Париза прошло је недавно необично возила које обликом донекле подсећа на модул за слетање на Месец. Оно је због тога и названо ауто-модул. Конструктор Жан Монтје сматра да је ауто-модул возило будућности не само због облика већ и низа својих особина: мало је, може да се паркира на најскупочијем простору као и да се окрене у месту, а све команде му се налазе на једној табли са електронском тастатуром. Брзина му није велика — 45 км на час — али за вожњу по граду већа није ни потребна.

ЈАЈЕ С РЕПОМ. — Божо Бурчић, ученик осн. школе у селу Татраљани, у Хрватској, сваког дана прегледа сва гнезда у свом кокошњицу и покупи јаја. Једног дана, на своје запрепашћење, у једном од гнезда поред обичних јаја нашао је и једно јаје с репом и донео га у школу да га покаже друговима.

Ripley Вероватни ишли не!

РЕМЕНАРА НАРАЈАН

РАЈА ИНДИЈСКЕ ДРЖАВЕ БХОВАЛ БИО ЈЕ 1909. ГОДИНЕ ПРОГЛАШЕН ЗА МРТВОГ А ЊЕГОВО ТЕЛО СТАВЉЕНО НА ЛОМАЧУ КОЈА ЈЕ ЗАПАЉЕНА У ПРИСУТСТВУ ОЖАЛОШЕНЕ РОДБИНЕ И ПРИЈАТЕЉА. 12 ГОДИНА КАСНИЈЕ РАЈА СЕ ПОЈАВИО НА СВОМ АВОРУ Тврдећи да је ЈАКА МОНСУНСКА КИША РАСТЕРЛАА ПРИСУТНЕ НА САХРАНИ, УГАСИЛА ЛОМАЧУ, ЊЕГА САМОГ ВРАТИЛА У ЖИВОТ И ДА ЈЕ ОН ТИХ ДВАНАЕСТ ГОДИНА ЛУТАО ЈЕР ЈЕ БИО ПОТПУНО ИЗГУБИО ПАМЋЕЊЕ! ЊЕГОВА УДОВИЦА ОДБИЛА ЈЕ ДА ГА ПРИМИ Тврдећи да он није њен МУЖ, АЛИ СУ МУ БРИТАНСКЕ ВЛАСТИ 1935. ВРАТИЛЕ И ИМАЊЕ И ПОЛОЖАЈ!

ЗАВЕСЕ

КОЈИМ СЕ ЗА ВРЕМЕ СЕОСКИХ ПОЗОРИШНИХ ПРЕСТАВА СЛУЖЕ У ГВИНЕЈСКОМ ПЛЕМЕНИ КАРЕНГА Састоје се од две велике гужве траве обешене куклама о грану дрвета. Иза завесе се чак налазе лествице од лијана да би плућци могли преко завеса да „вире“ у гледалиште.

ДОКТОР ЧАРЛС РИЛИ

(1843-1895) ПОЗНАТИ АМЕРИЧКИ СТРУЖЊАК ЗА ИНСЕКТЕ, ПАТИО ЈЕ ОД ТЕШКЕ НЕДАНИЦЕ И МОГАО ЈЕ ДА СПАВА САМО У ФРИЗЕРСКОЈ СТОЛИЦИ ИЛИ У ВОЗУ КОЈИ СЕ КРЕКЕ.

Морски Коњиц

ИЗ АУСТРАЛИЈСКИХ МОРА КАМУФЛИРА СЕ ТАКО ДА ЛИЦИ НА МОРЕКУ АЛГУ.

КОЛИБРИ

ИМА РАЧВАСТ ЈЕЗИК ПОМОЋУ КОЈЕГ, КАО ПИНЦЕТОМ, ВЕШТО ИЗВЛАЧИ ИЗ ЦВЕТА ЧАК И НАЈСМУЊНИЈЕ ИНСЕКТЕ.

ПЕЧУРКА-КУБАСТИ СУНЦОБРАН

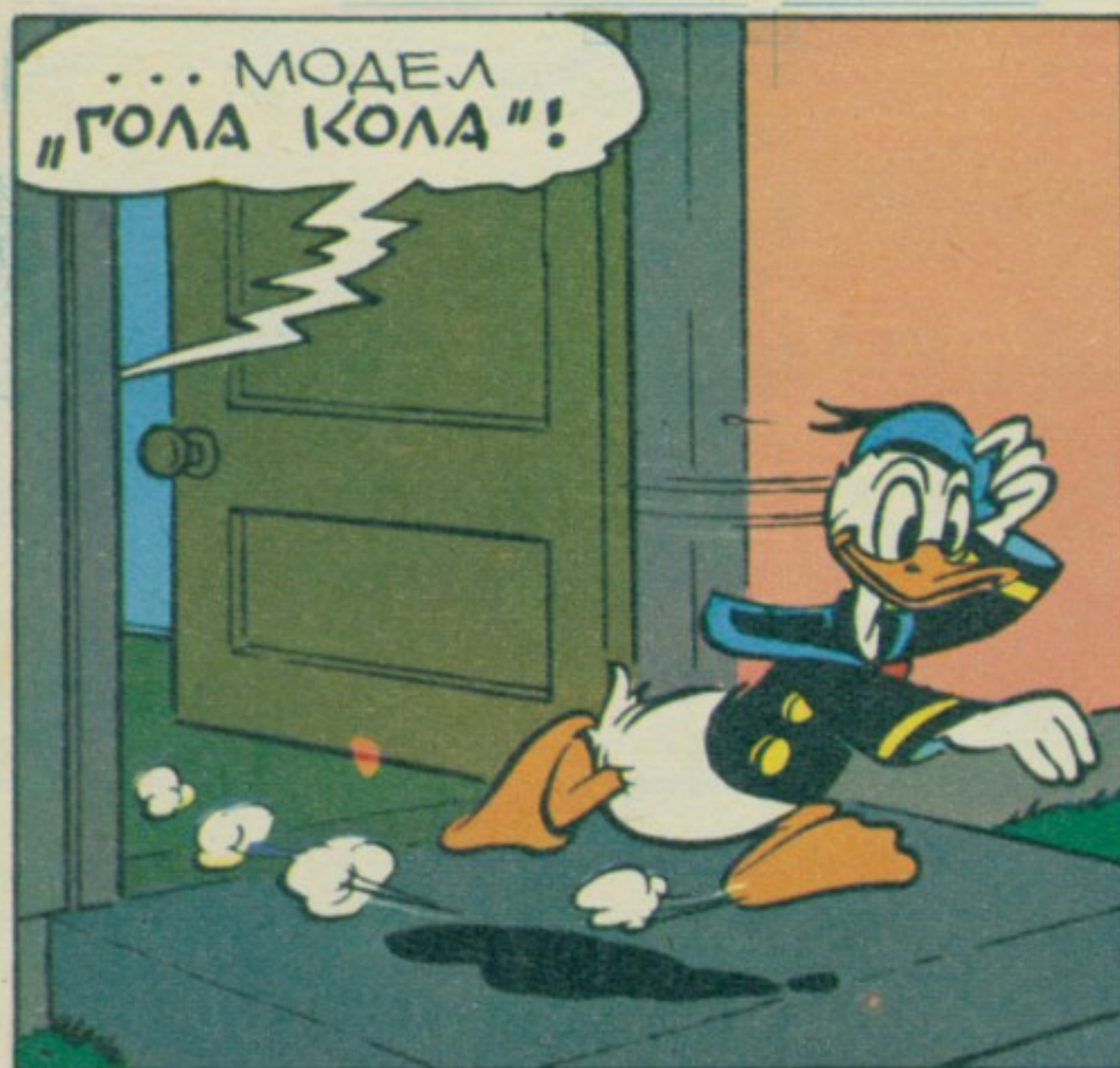

НЕ САМО ДА СВОЈИМ КЛОБУКОМ ПОДСЕЋА НА СУНЦОБРАН НЕГО НА НОЖИЦИ ИМА И „ПРЕТЕН“ КОГА ПОКРЕЊЕ ГОРЕ-ДОЛЕ, БАШ КАО И НА СУНЦОБРАНУ.

WALT
DISNEY

ПАЈА

ПАТАК

Процењује се да је 1969. године број становника наше планете износио око 3 и по милијарде. То је највећи број људи од постанка Земље. Пре него што је човек почео да се бави пољопривредом, лов и риболов, сматрају стручњаци, могли су да исхране само око 20 милиона људи и вероватно је да у камено доба укупно становништво Земље није износило више од једне трећине или највише половине ове цифре.

То значи да пре око 8000 година на свету није било више од 6 до 10 милиона људи, односно, колико данас износи становништво Њујорка или Токија. Сматра се да иадијанско становништво које је насељавало данашње Сједињене Америчке Државе у време открића Америке (1492) није прелазило број од 250.000 људи.

ПОЛАКО, АЛИ СИГУРНО

Вероватно је број људи на Земљи порастао када су народи старих цивилизација на обалама река Нила, Тигра, Еуфрата и Инда почели да наводњавају земљу. Од тога доба пораст становништва креће се упоредо са освајањем обрадивих земљишта. Процењује се да је на почетку бронзаног доба стааовништво Земље износило око 25 милиона. За време гвозденог доба број људи у свету порастао је до 70 милиона. Почетком наше ере тај број се пење на око 150 милиона.

СТРАХОТЕ

КАДА БИ СЕ СВЕМИР ПРЕТВОРИО У ХРАНУ, ШТА МИСЛИТЕ КОЛИКО БИ НАМ ВРЕМЕНА БИЛО ПО ТРЕБНО ДА ГА ПОЈЕДЕМО? САМО 6700 ГОДИНА!

Око 1000. године, када су људи научили да поткивају коње и када су измислили плуг, пошло им је за руком да хладне и влажне шуме се верозападне Европе претворе у плодно земљиште. Око 1600. године свет је већ имао 500 милиона становника.

Око 1800. године број становника на нашој планети износио је 900 милиона, 1900 се попео на 1600 милиона, 1950. било је 2.500 милиона људи на свету а 1969, као што смо већ рекли, читаве 3 и по милијарде.

Све до првог века наше ере становништво у свету се у просеку удвостручавало сваких 1400 година. Деца су долазила на свет као и данас али је велика већина умирала пре навршене пете године живота. У то доба било је права реткост да неко ко преживи пету годину дочека и дечаштво, а прилична срећа за оне којима то ипак пође за руком да доживе тридесет трећу годину живота.

СВЕ ВЕЋА ГУЖВА

Код већине старих народа државом су управљали „старци“. Данас се чак сматра да су ти „старци“ носили беле браде. Гулупости! Стари народи су сваког ко

би прешао тридесет пету годину живота сматрали старцем. Чак се и у доба Шекспира под речју стар подразумевало нешто сасвим друго него данас. У драми „Краљ Лир“ војвода од Кента говорећи о себи у једном тренутку каже: „Имам 48 година на плећима“ а у трагедији се о њему говори као о „старом“ угурсузу.

У условима у којима су живели, наши преци су морали да имају што више деце да би били сигурни да ће бар неко од те деце доживети доба у коме и сам може да има потомство. У противном, људска врста би се веома брзо истребила.

Али, времена су се променила. Побољшани услови живота смањили су умираније деце, људски век је продужен а време потребно да се број становника на Земљи удвостручи постаје све краће. Ево једне табеле која показује колико је времена било потребно да се број становника на Земљи удвостручи у различитим историјским периодима:

До 100. године од 100. до 1600.	1400 год.
од 1600. до 1800.	900 год.
од 1800. до 1900.	250 год.
од 1900. до 1950.	90 год.
од 1950. до 1969.	75 год.
	47 год.

Одавде можете закључити да се не повећава само становништво већ и брзина броја људи. Ситуација је најгора у оним областима које најмање себи могу да дозволе ову праву експлозију прираштаја. На Филипинима, на пример, тренутно су довољне само 22 године да се становништво удвостручи!

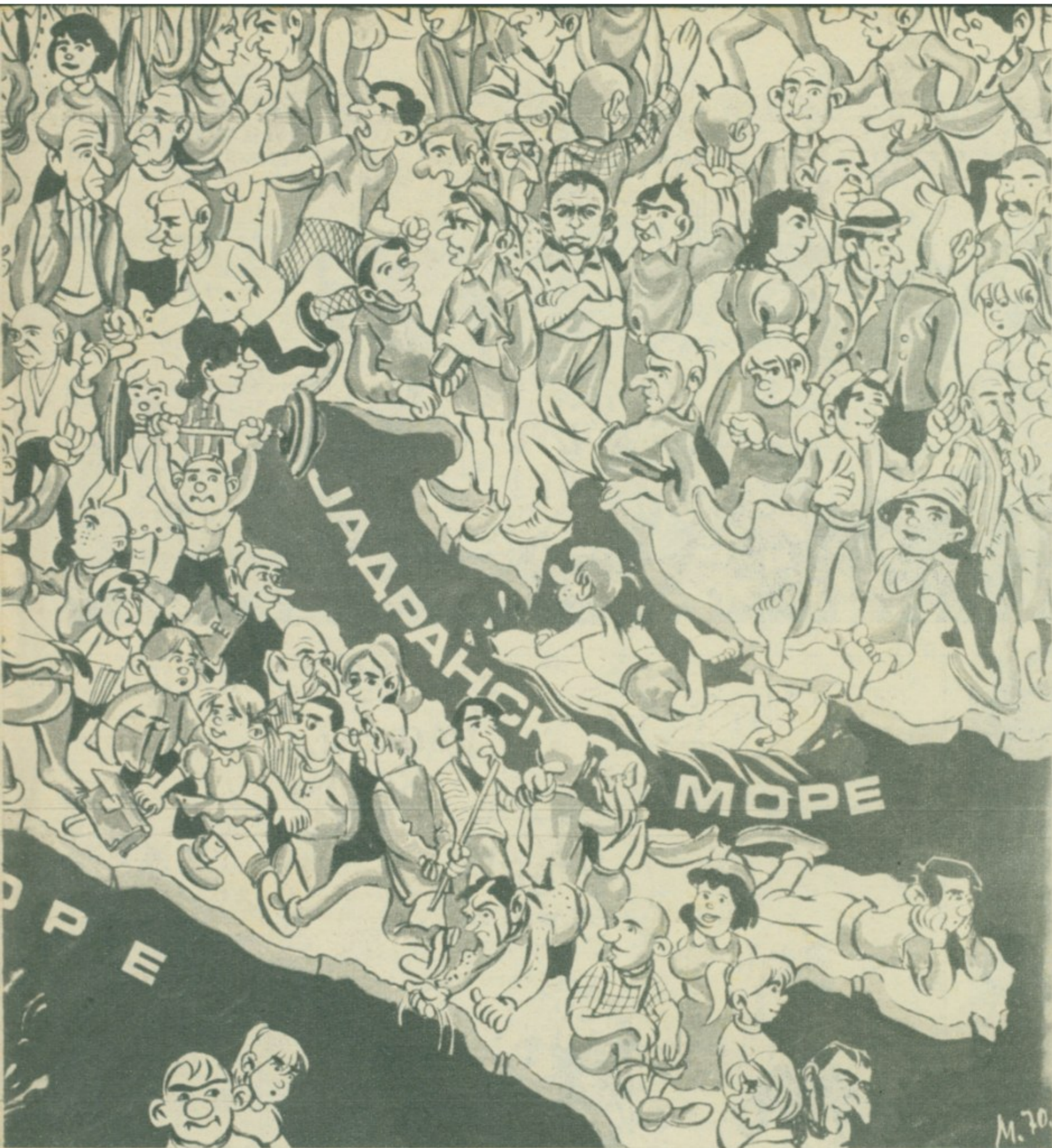
КАО НА МЕНХЕТЕНУ

Према неким стручњацима овај проблем могао би да буде решен ако би се приступило научном обрађивању земље уз употребу бољих средстава за љубрење, ако би се победио океан и од њега извукла слатка вода, храна и минерали, ако би се развила атомска енергија и искористила енергија Сунца. Сматра се, чак, да би Земља, искоришћена на

такав начин, могла лако да пружи гостопримство становништву од 50 милијарди људи. А тај број ће бити достигнут већ 2151. године ако се задржи досадашња брзина удвостручавања становништва. А шта после, ако број људи пређе и тих 50 милијарди?

Острво Менхетен које је део града Њујорка има површину од 57км² и милион и 750 хиљада становника. За време радних дана, када у Менхетен долазе и особе из осталих крајева града, број људи нагло скаче и достиже цифру од најмање 2.200.000 што значи да густина насељености износи 100.000 становника на свака 2 и по км².

Претпоставите сада да је читав Земља насељена тако густо као Менхетен радних дана, претпоставите да таква гужва влада и у пустињи Сахари и на Хималајима и на половима и у сваком кутку наше планете. Претпоставите како би изгледало када би се на мора и океане ставили један

ГЕОМЕТРИЈСКЕ ПРОГРЕСИЈЕ

до другог сплавови тако да густина настањености буде као у Менхетену...

Укупна површина Земље износи 510 милиона км². Када би на сваком месту густина становништва била као у Менхетену једног радног дана, број становника на свету износио би 20.000 милијарди или 20 трилиона. Колико ће времена бити потребно да се дође до те цифре? Само 585 година! Године 2554, наравно уколико стопа прираштаја остане оваква каква је данас, читава Земља имаће густину насељености као острво Менхетен.

СЕОБА У СВЕМИР

Али, рећи ће неко, 2554. године људи ће сигурно моћи да шетају Сунчевим системом и биће у стању да насељавају и друге планете и тако растерете ову нашу. Међутим, није то баш тако! Да би на Земљи остао данашњи број становника, било би неопходно да се у току следећих 47 година на Месец, Марс или неко друго небеско тело пресели 3 и по милијарде људи. Да ли неко заиста мисли да ће људи моћи то да учине за само 47 година?

Али, наставимо са претпоставкама. У нашој галакси-

ји постоји 135.000 звезда. Можда у неким од тих звезданих система постоје планете где би човек могао да се настани и прилагоди без огромних техничких радова и трошкова.

Наравно, на те планете човек неће стићи ни сада ни у будућности која се да предвидети. Али, претпоставимо да није тако и да човек може овог тренутка да се пресели на било коју планету, само док удари дланом о длан. И претпоставимо да у галаксији постоји безброј планета које се могу населити и да сваки звездани систем има 10 оваквих планета. У том случају било би 1.350.000.000.000 настањивих планета.

Претпоставимо такође да је таква ситуација и у свим осталим галаксијама и да (према рачунима неких научника) постоји 100 милијарди галаксија. У том случају било би настањивих планета 135.000.000.000.000.000.

Ако би људи, ударајући дланом о длан, наставили да се селе на ове планете све док и на њима густина настањености не би била као у Менхетену, укупно становништво на свету износило би 2.700.000.000.000.000.000.000.000.000.000 или 2,7 трилиона трилиона трилиона.

НЕМА РЕШЕЊА

Али, колико је времена потребно да се дође до овог броја? Говорећи о милијардама милијарди милијарди људских бића неко би могао да помисли како су потребни милиони година да би свемир био настањен на овај немогућ и невероватан начин. Ако заиста тако мислите, то је само због тога што још нисте схватили страстовете геометријске прогресије.

Према садашњем ритму по раста становништва биће потребно свега 4200 година да би број људи на свету износио 2,7 трилиона трилиона трилиона. Значи, око 6170. године људи би населили све „настањиве“ кутове свемира. На свакој од 10 планета сваког звезданог система свих галаксија које постоје у свемиру густина насељености по км² била би иста каква је данас у Менхетену.

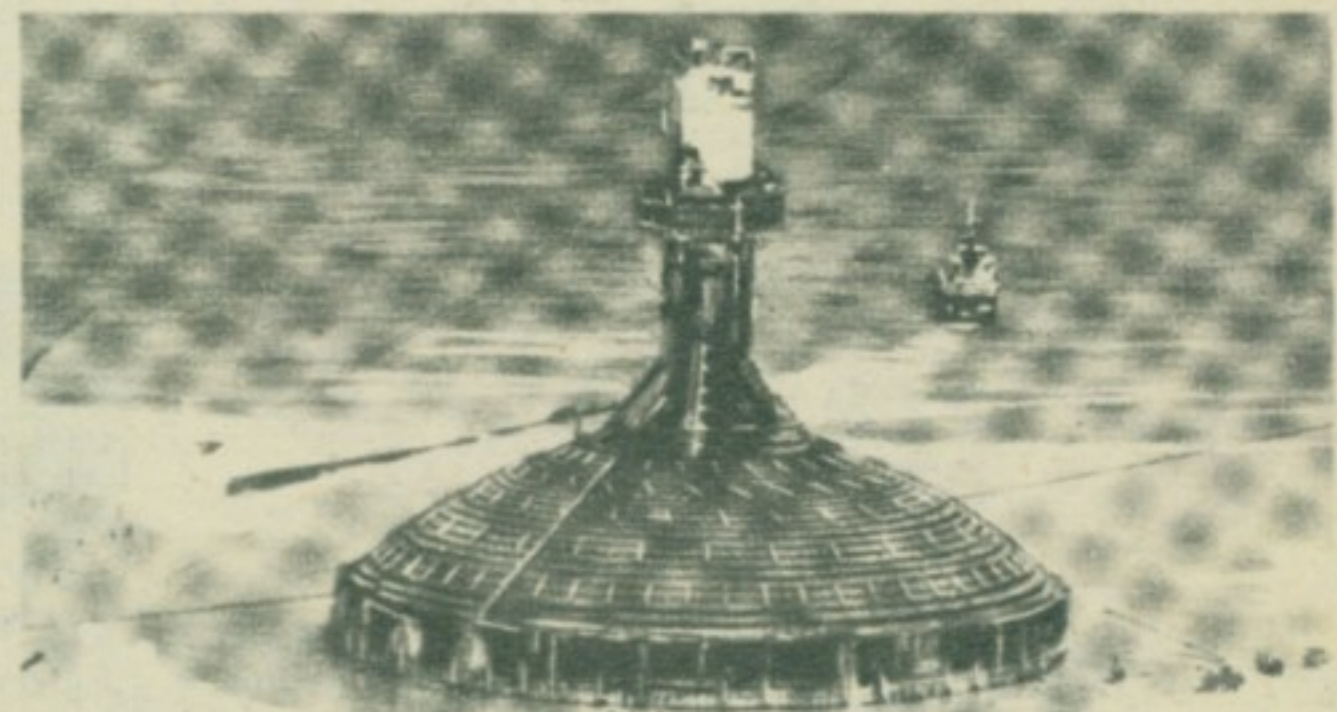
И то још није све.

Претпоставимо да нам фантастичан напредак науке омогући да читав свемир претворимо у храну. Шта мислите колико би нам времена требало да поједемо цео свемир? Само 6700 година! То значи да би 8700. године читав свемир био у нашим стомацима.

Другим речима, ма како крупним корацима напредовала наука она неће моћи дуго да издржи бреме такве експлозије повећања броја становништва на Земљи.

А. И.

ПОДВОДНИ РЕЗЕРВОАР НАФТЕ

ВЕЛИКИ ТАНК У МАЛОЈ ЛАГУНИ НА ОБАЛИ ПЕРСИЈСКОГ ЗАЛИВА

Крајем прошлог лета у једној малој вештачкој лагуни на обали Персијског залива могла се видети необична грађевина од челика и бетона која обликом подсећа на извртну чашу или, можда још тачније речено, на извртну чашу за шампањац с нешто дебљом „ножицом“ али без постоља. Димензије грађевине су задивљујуће: висока је као двадесетоспратница а широка као фудбалско игралиште.

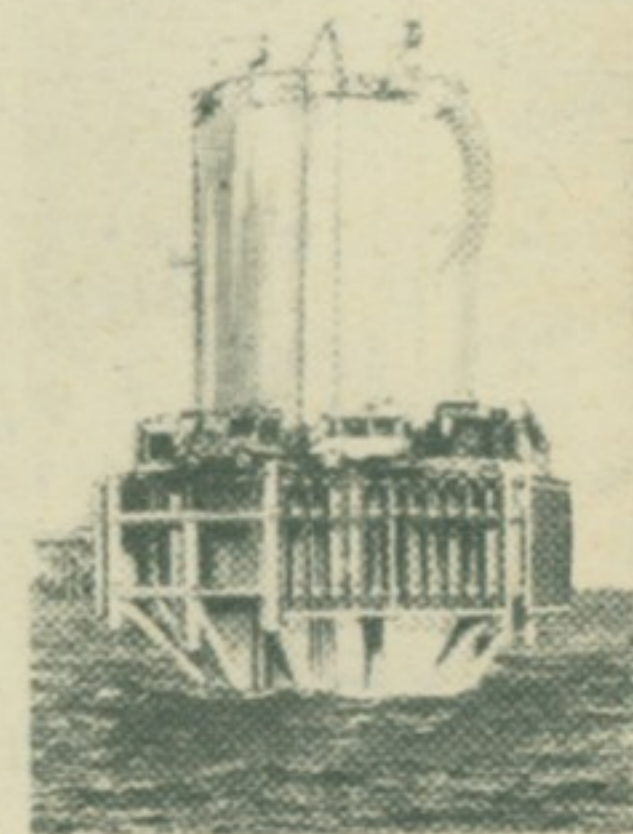
Када је грађевина била потпуно готова, појавила су се два бродо-тегљача од којих је је дан Зварте Зе, највећи на свету. Тегљачи су одвукли грађевину на пучину, 93 километра далеко од обале, где је постављена у одређен положај а ваздушни вентили на „дршци“ отворени. Читава грађевина почела је да тоне и тонула је све док од ње није остало само 14,5 метара њене светло обојене „дршке“. Потопљену грађевину гњурци су помоћу челичних стубова причврстили за дно.

Ова грађевина је у ствари први подводни танк за складиштење сиروه нафте из подводног налазишта које се налази испод и око саме грађевине. Танк је у правом смислу речи неисцрпан. Када кроз вентиле у његовој „дршци“ почне да дотиче сирова нафта, из базе која је под морем аутоматски

се избацује вода која служи као баласт. Када је складиште пуно, дотицање нове нафте аутоматски се прекида.

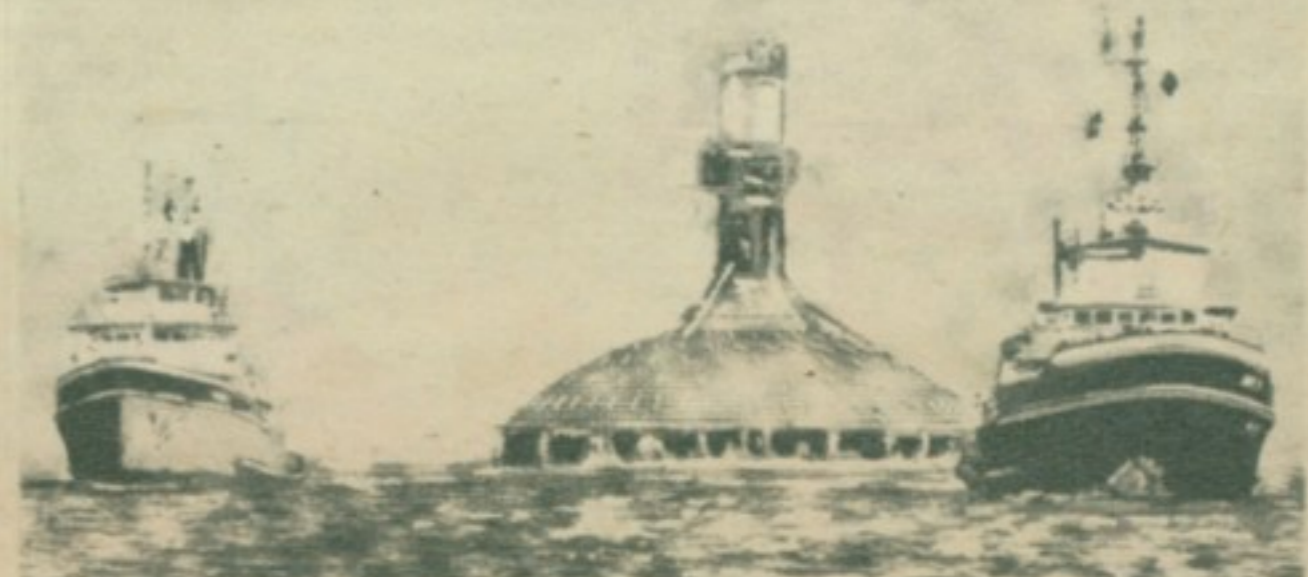
Када из складишта нафту треба преточити у бродове-танкере, одвија се обрнут процес: вода се упумпава. Подводни танк може да прими 500.000 барела (барел — 162 литра) нафте.

Захваљујући подводном складишту, нафта се ускладиштава и товари у танкере на истом

ТАНК ЈЕ ПОТОПЉЕН И НА ПОВРШИНИ ЈЕ ОСТАО САМО ВРХ „НОЖИЦЕ“

месту на којем се и добија. На тај начин постају излишни нафтови који би водили од подводног нафтоносног поља до обале, као и складишта и пумпе на обали. Подводни резервоар израђен је за шекикат Дибал, један од 7 шекиката који улазе у састав Мутасалишког Омана.

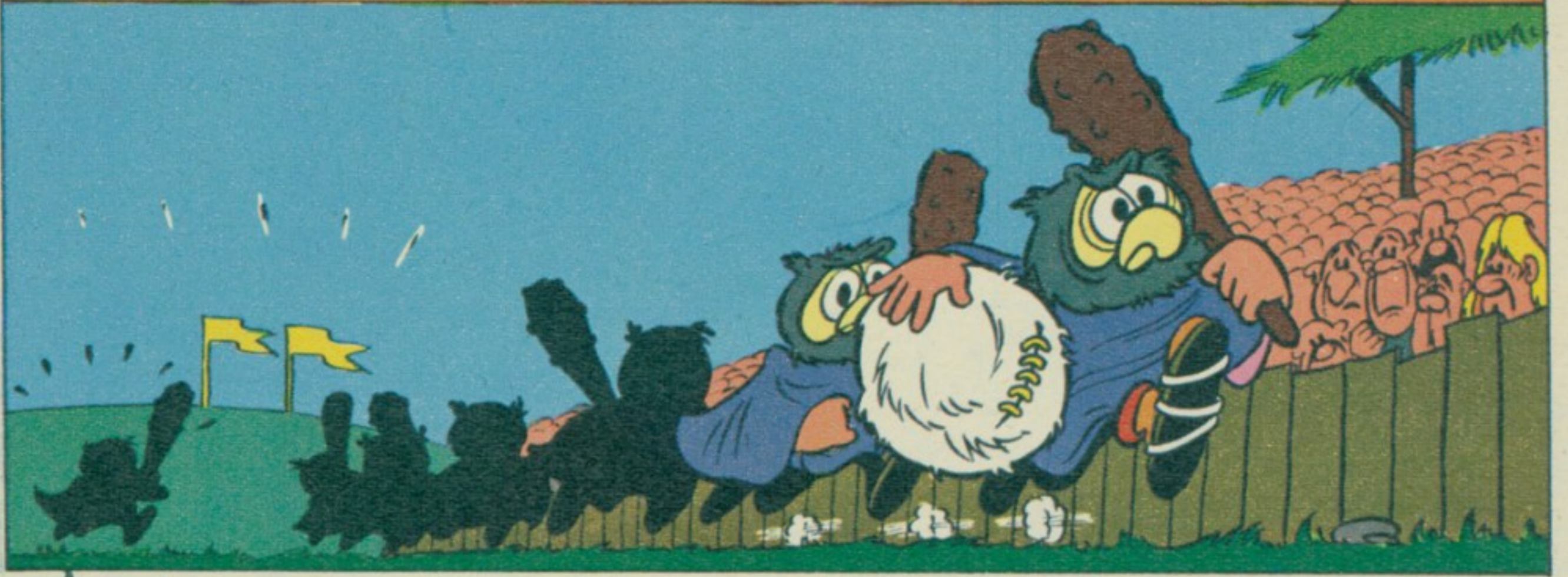

ДВА ТЕГЉАЧА ВУКУ ТАНК ПРЕМА ПУЧИНИ

ДИКАНОВЕ АВАНТУРЕ

ТАЈНЕ
СИГНАЛУМА
ИДУНУМА

ЏА "ТАРАПАНИ" ЈЕ ЗАВЛАДАО ТАЈАЦ КАД СУ УМЕСТО ЦЕПАНИЈЕВИХ ИЗИШЛИ СОВУЉАГИСОВИ ЉУДИ. ОСВЕСТИВШИ СЕ, И ЦЕПАНИЈЕ ЈЕ ИЗМЕТЕО ИЗ СВЛАЧИОНИЦЕ НЕ ПРИМЕЋУЈУЋИ ДА ЈЕ И ЊЕГА ВУКОЈЕ МАСКИРАО...

ИЗГЛЕДА КАО
СТРАШНИ ТОРПЕДО
АЛИ НИЈЕ
ОРУЖЈЕ

МОРСКО УВО

З а време другог светског рата опасност од непријатељских подморница и губици које су оне наносиле били су веома велики све док савезници нису почели да користе „Асдик“. Реч „Асдик“ у ствари је скраћеница за посебну комисију британског адмиралитета која је основана још 1918. године а њен задатак састојао се у томе да истражује како се преносе звучни таласи кроз воду и на основу тога открива присуство чврстих предмета у води помоћу еха, одјека.

Звучни таласи

Звук се преноси у таласима. Кад звучни таласи ударе у неки предмет који се нашао на њиховом путу, одбијају се од њега и као одјек враћају до извора звука. Како звук у води путује брзином од око 1.450 м у секунди а и одјек се креће истом брзином, то је лако израчунати удаљеност између звучног извора и било ког предмета од кога су се одбили звучни таласи.

Ово откриће показало се као изванредно корисно у откривању непријатељских подморница. Одбијени звуци ухваћени помоћу нарочитог појачала тачно су показивали присуство сваког већег предмета под водом, али је било неопходно да уређајем рукује искусан човек способан да разликује одјеке који долазе од подморнице од звучних таласа одбијених од стена или потопљених олупина бродова.

У првим даљима примене новог проналаска сигурно

су многе стене и олупине бродова, ни криве ни дужне, бомбардоване противподморничким минама. Али кад је „подводно уво“ постало савршеније, кад су људи научили боље да рукују њиме, избегнута су на време многа опасна торпеда и спасени животи хиљаде морнара.

Сонарни навиџаџор

Међутим, ни после завршетка рата није се престало с коришћењем звучних таласа, односно одјека. Показало се да ехо може да се употреби у многим мирнодопским делатностима. На

пример, рибарски бродови користе подводне звучне таласе кад траже велика јата риба. Занимљиво је да јата риба одбијају звук исто као и сваки други чврст предмет. Зато су најсавременији рибарски бродови опремљени уређајем који открива присуство великих јата риба. На ком принципу ради овај уређај?

Звучни таласи преносе се брзином од око 1.450 м у минуту, а одјеци који се враћају до извора звука претварају се у електричне импULSE који покрећу перо. У зависности од тога колико је дебела црта коју перо исписује на графикону, рибари могу да установе тачну удаљеност јата риба. И не само то: пошто неке врсте риба пливају у гушћем по-

ретку, а друге раштркане, на графикону се појављују различите кривуље и искусно око човека који управља уређајима може лако да погоди какве су им рибе на путу.

Употреба звучних таласа и одјека довела је до усавршавања веома важног уређаја у морепловству који се зове „сонарни (звучни) навигатор“. Овај уређај омогућава да се аутоматски и стално утврђује правац кретања лађа чак и по најгушћој магли. Звучни таласи шаљу се кроз воду у четири правца и на основу одјека који се враћају капетан може да утврди постоји ли било какав већи предмет у води, његову удаљеност, приближну величину, да ли се креће или не.

Капетан има довољно времена да избегне правац који би довео до судара са предметом, а такође може да учрта сталне, непокретне предмете (велике стене, олупине итд.) у карту и тако помогне осталим поморцима.

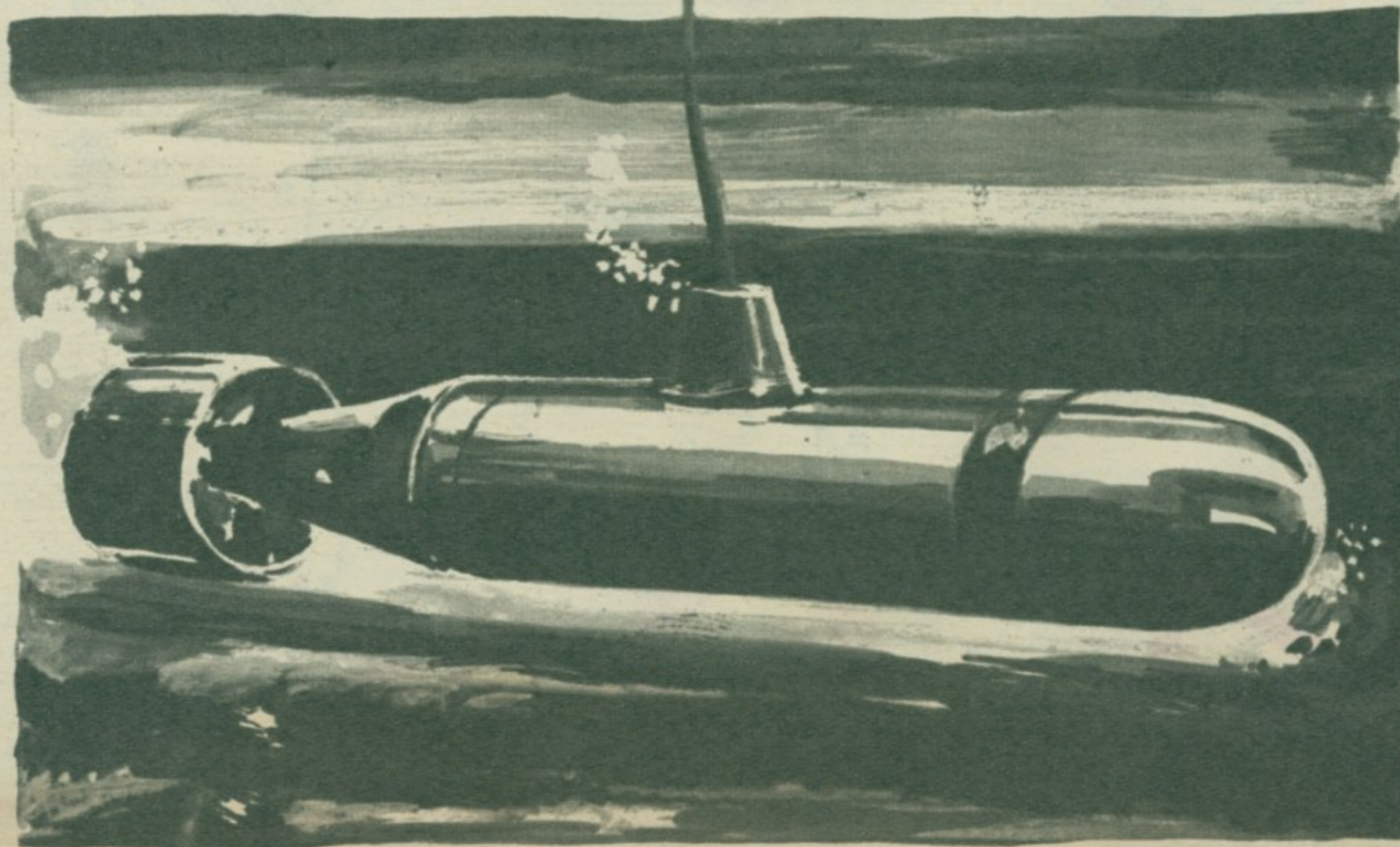
Шта је „Глорија“?

Да би се откриле тајне морског дна, звучни таласи се користе још на један начин. Допуњавајући принципе „Асдика“, научници из Националног института за океанографију у Сареју (Енглеска) направили су знатно савременији и јачи уређај од „Асдика“ и назвали га „Глорија“. „Глорија“ је реч која представља скраћеницу за „Асдик великог домета за геолошка истраживања“. Мада изгледа као торпедо, „Глорија“ има сасвим мирољубиве циљеве.

Прикачена за матични брод-истраживач који је тегли на дубини од око 210 метара, „Глорија“ емитује звуке изузетне јачине, они се одбијају од морског дна и враћају на матични брод. На основу пажљивог израчунавања времена које је било потребно да се звук одбије и врати натраг, научници израчунавају колика је дубина мора.

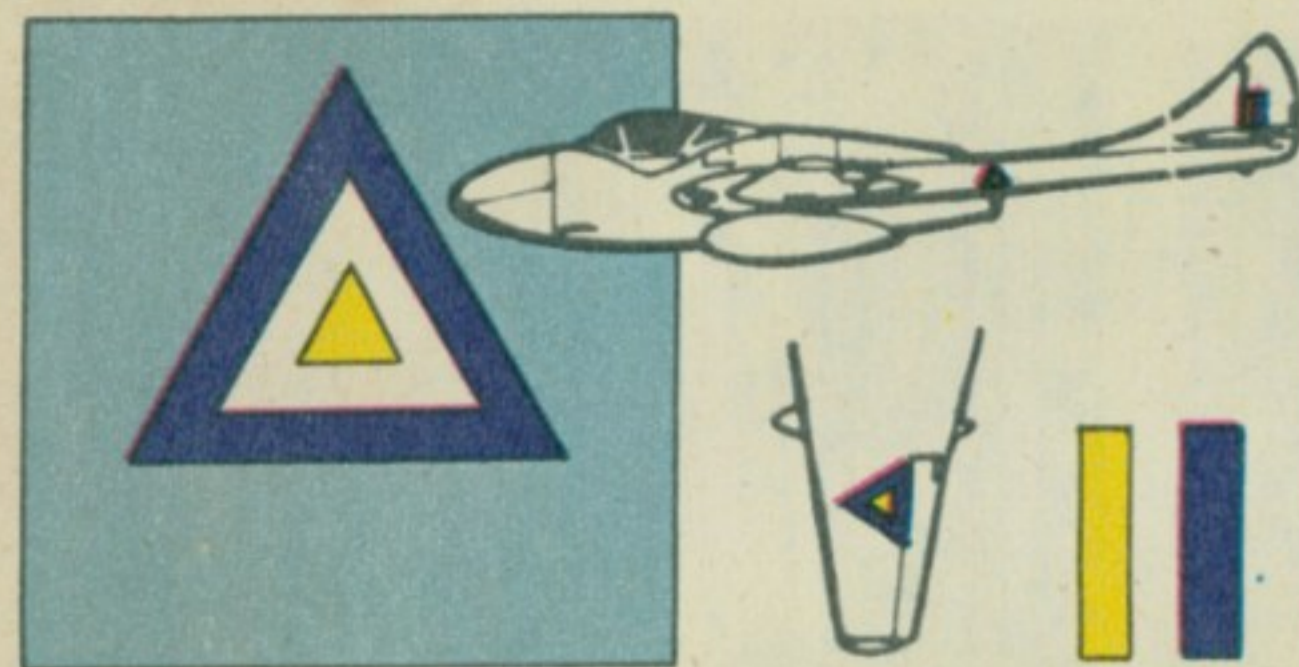
„Глорија“ је најпре испробана у Средоземном мору и, пошто је показала одличне резултате, ускоро ће бити искоришћена у изради мапа морског дна, мора и океана. Овај уређај ће знатно убрзати тачно учртавање морског дна у карте и тако доказати своју велику вредност.

Д. П. 7

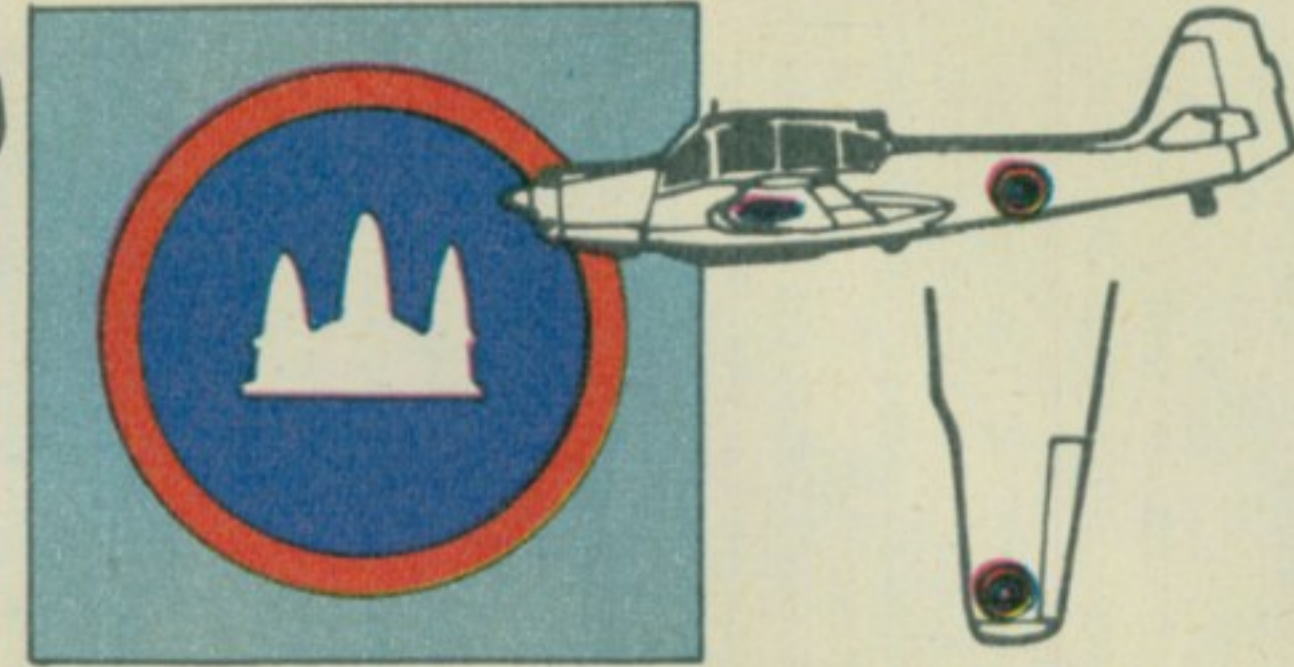

ОЗНАКЕ

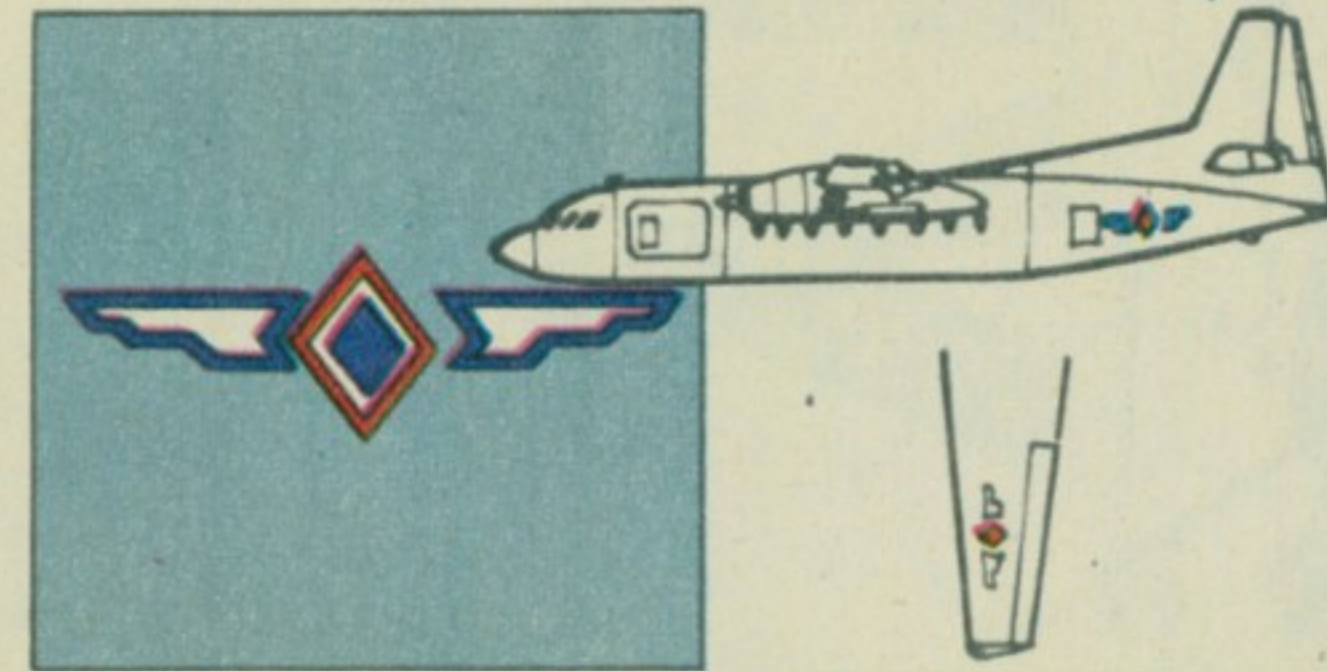
РАТНОГ ВАЗДУХОПЛОВСТВА РАЗНИХ ЗЕМАЉА

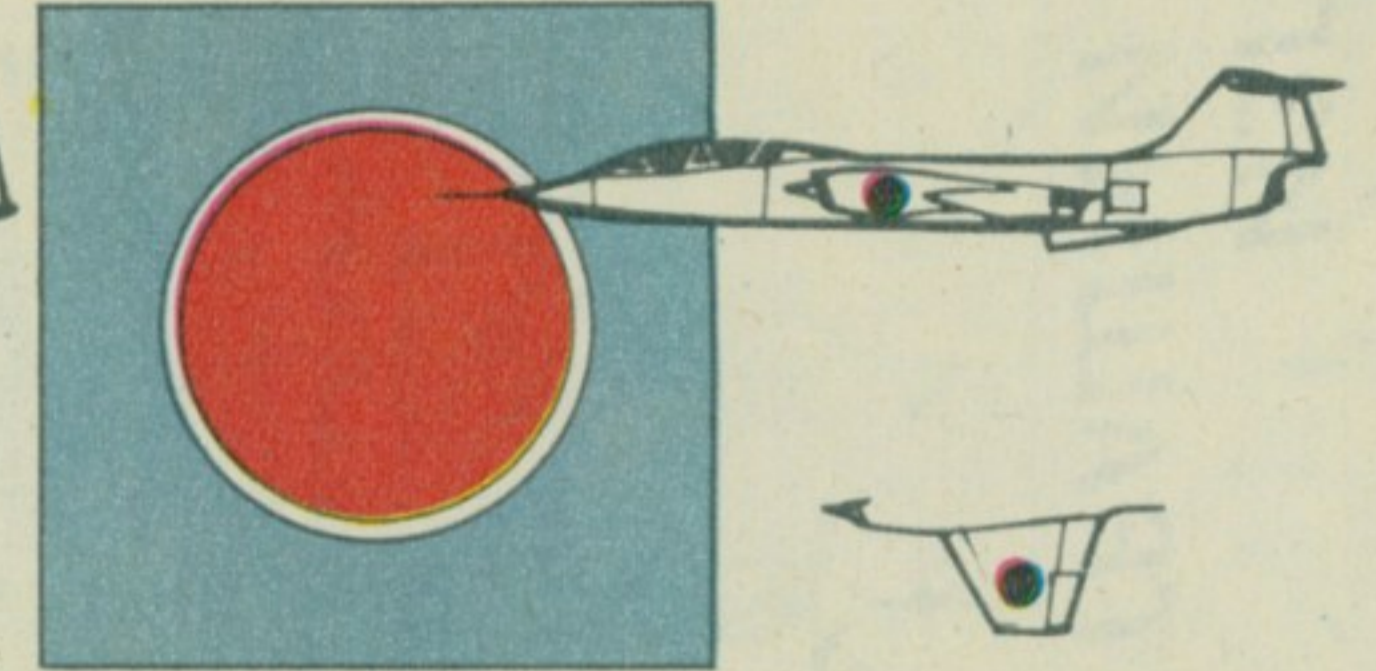
БУРМА

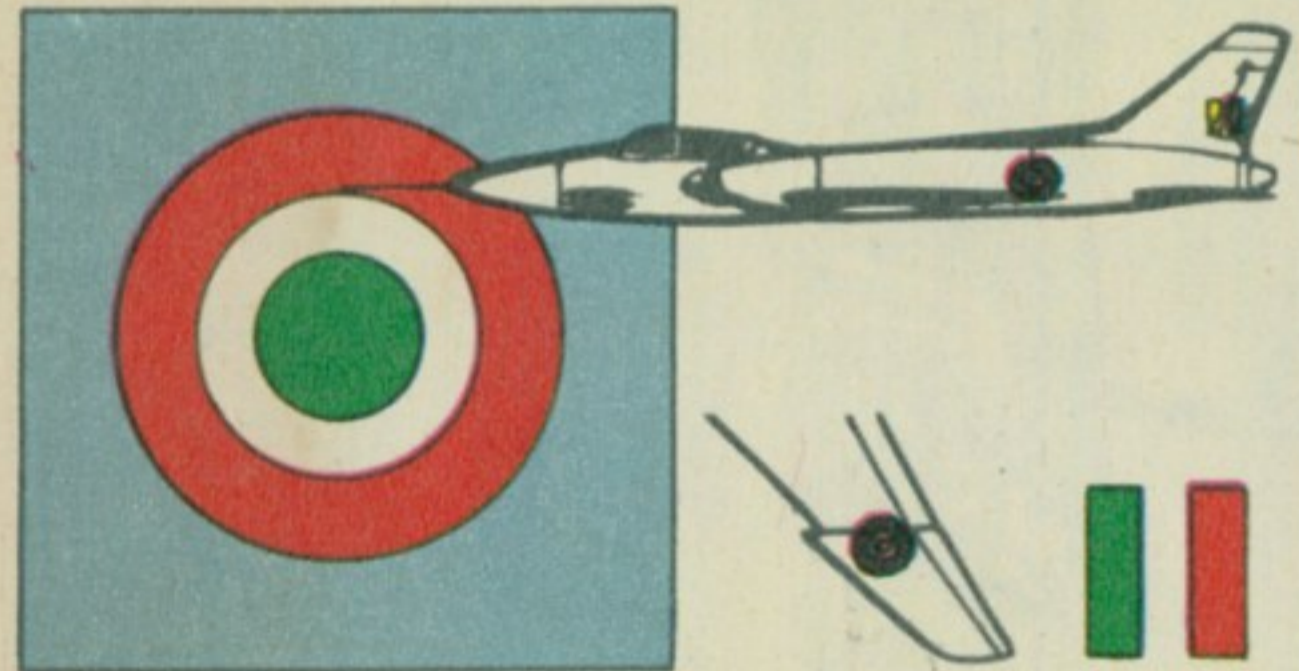
КАМБОЏА

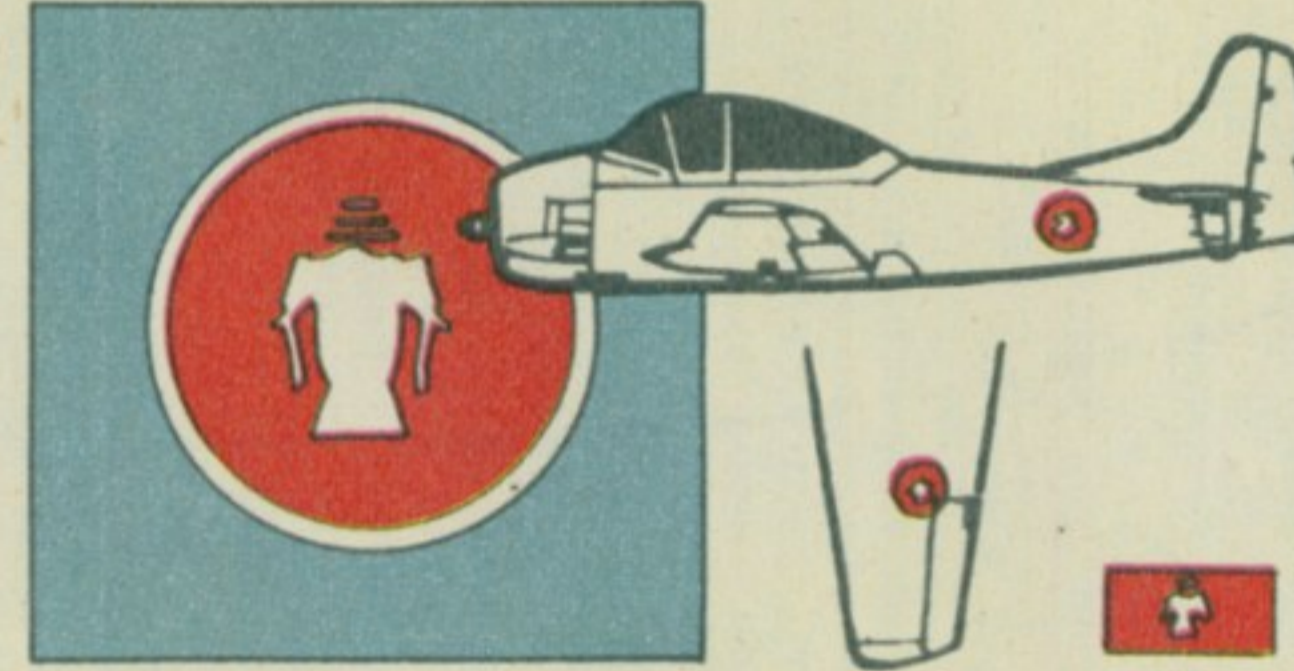
ФИЛИПИНИ

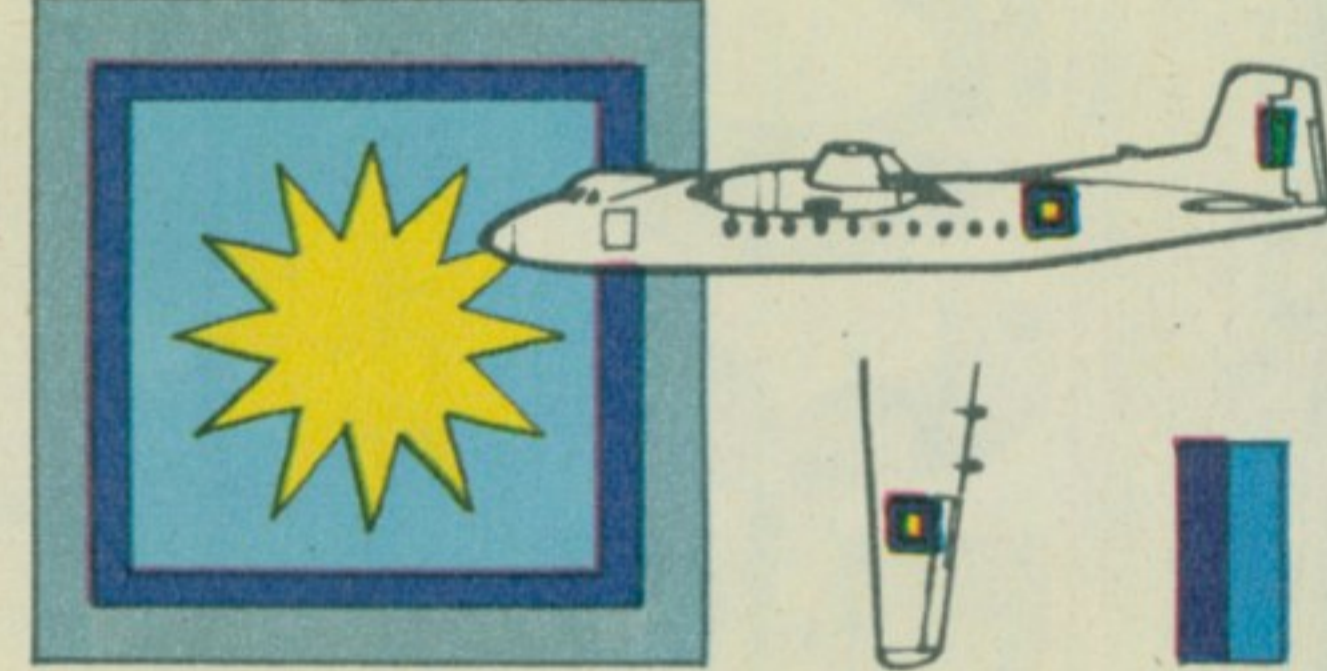
ЈАПАН

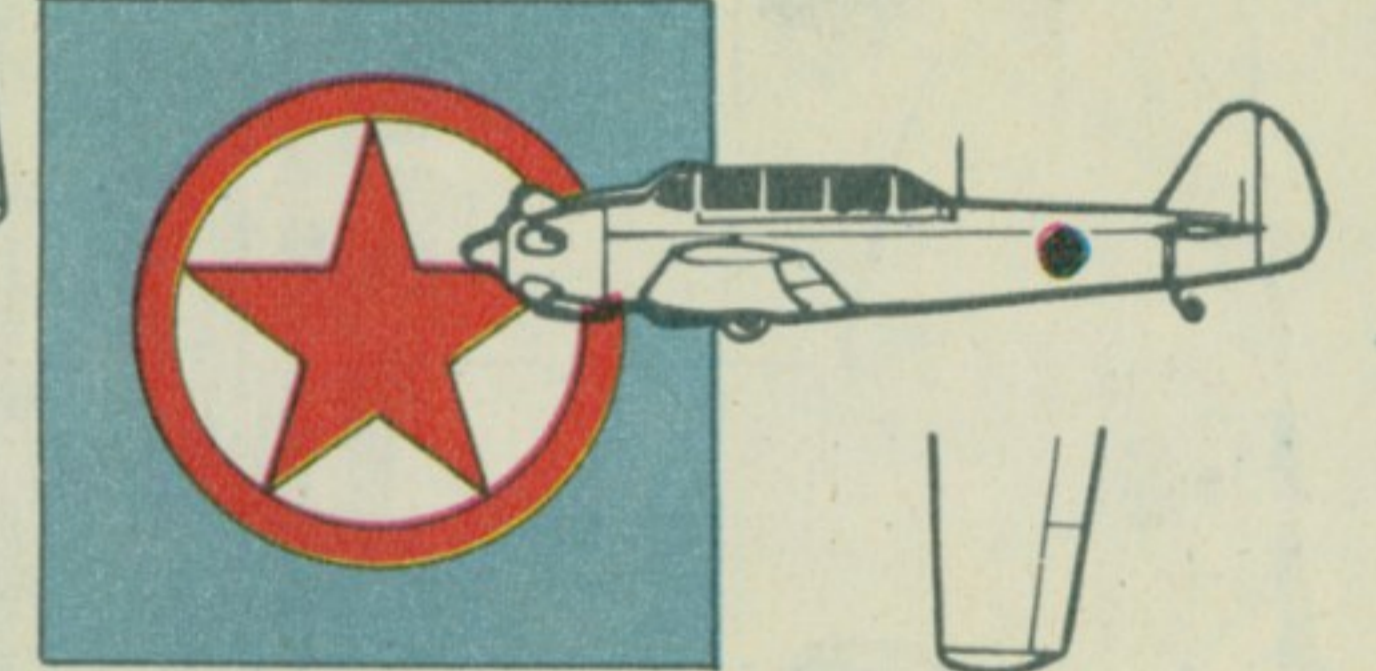
ИНДИЈА

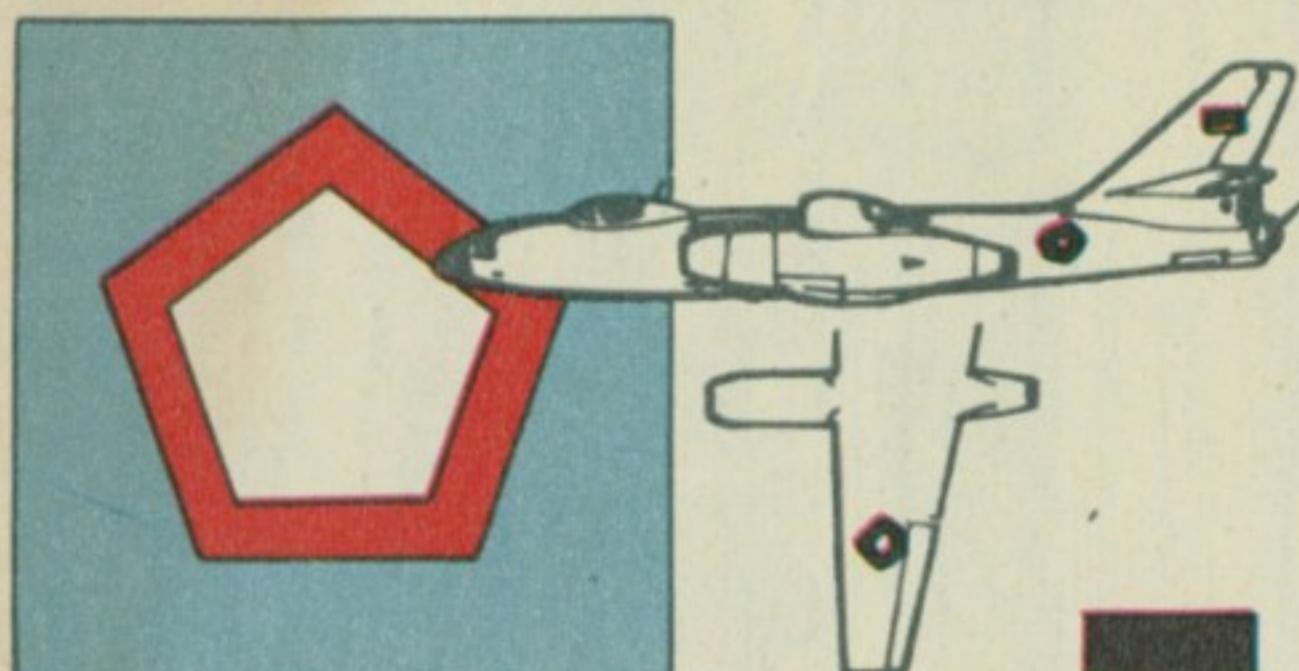
ЛАОС

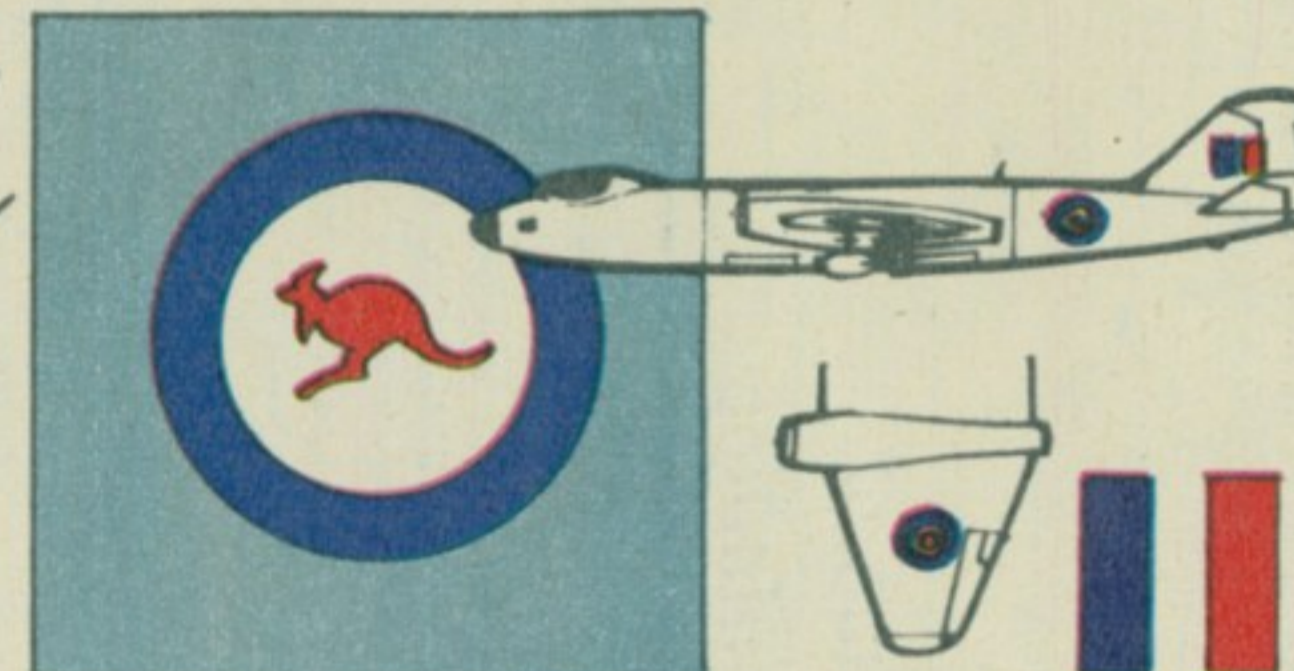
МАЛЕЗИЈА

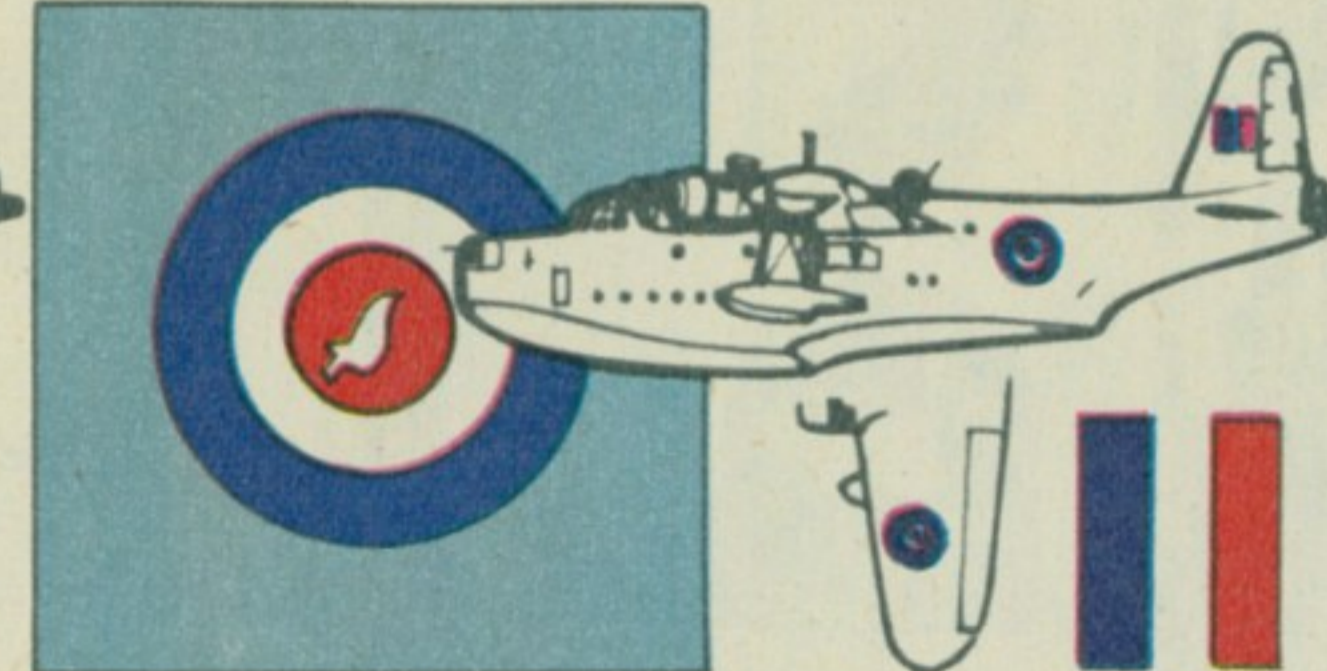
МОНГОЛИЈА

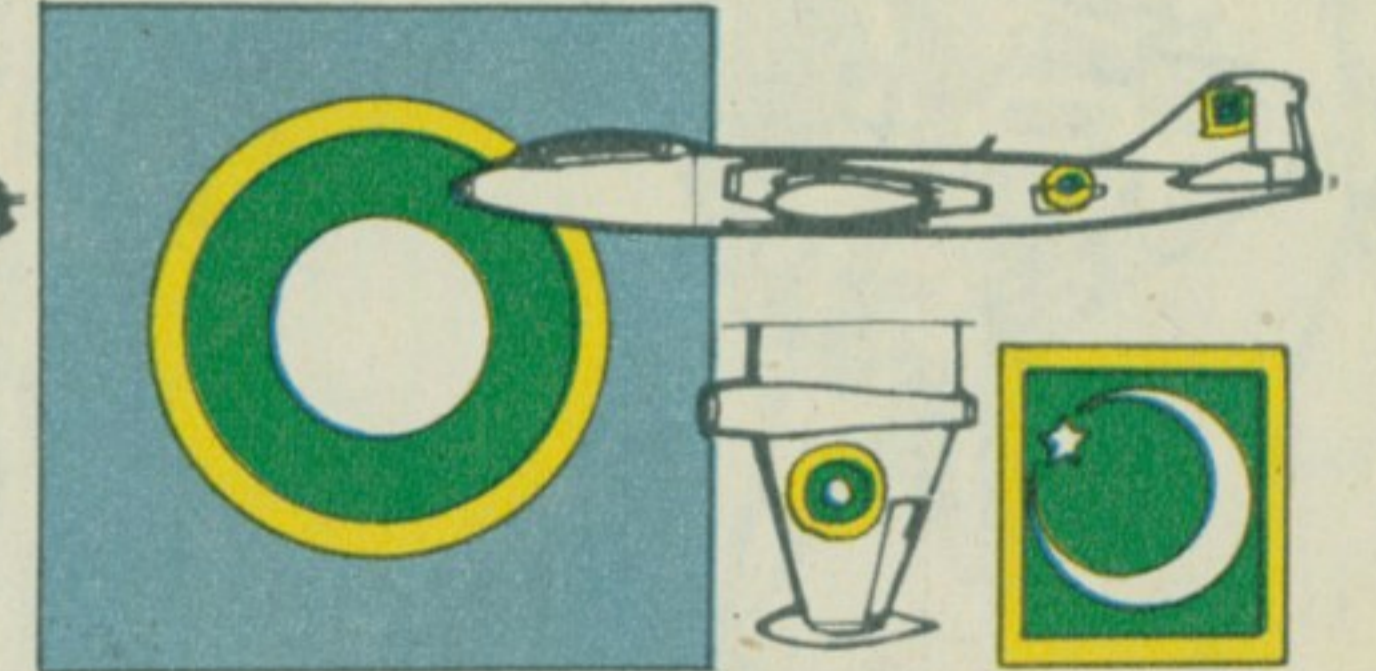
ИНДОНЕЗИЈА

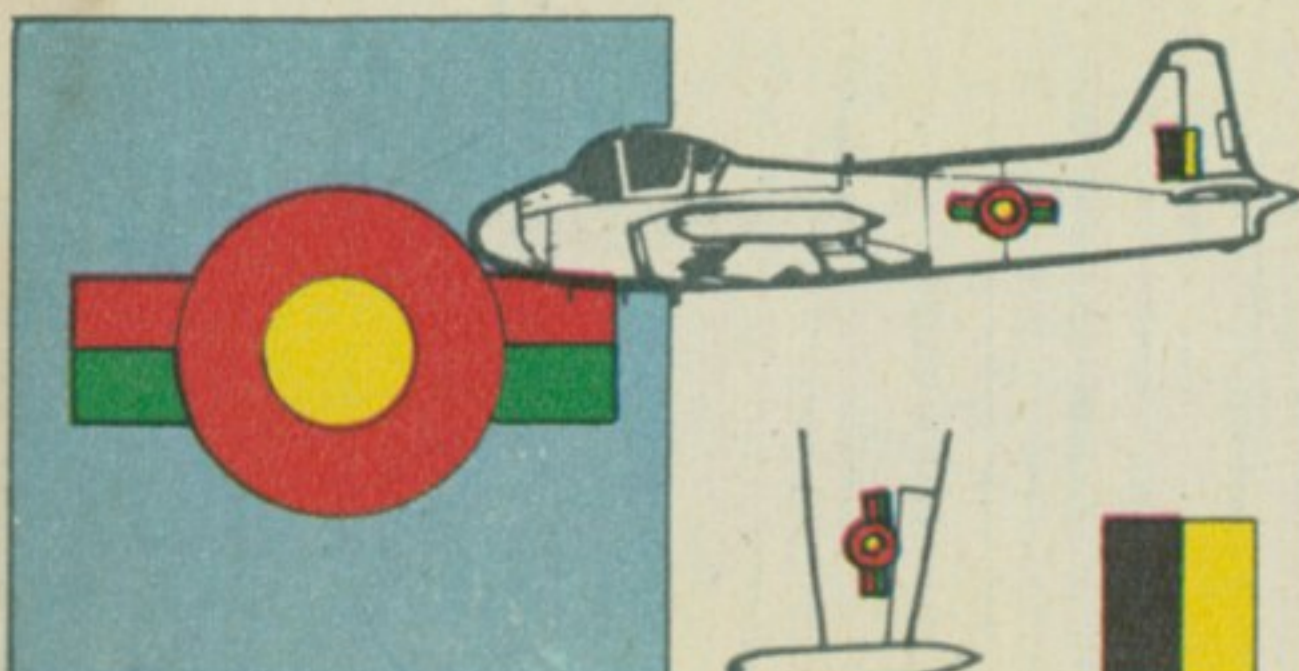
АУСТРАЛИЈА

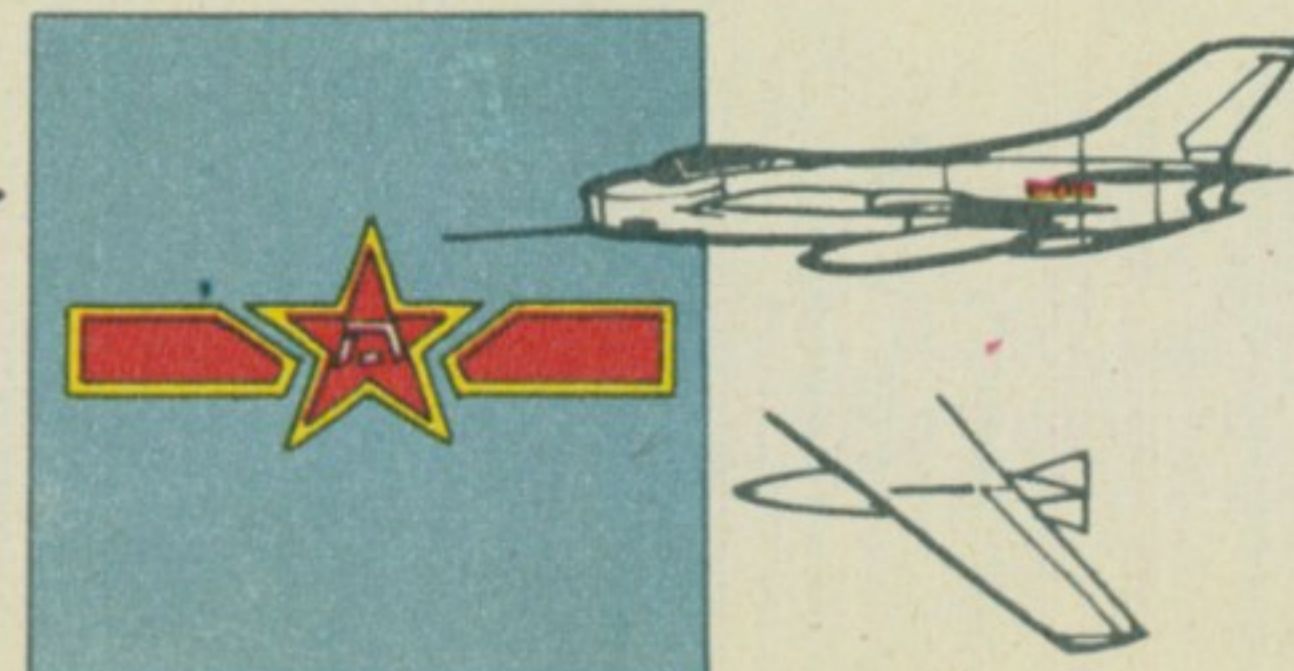
НОВИ ЗЕЛАНД

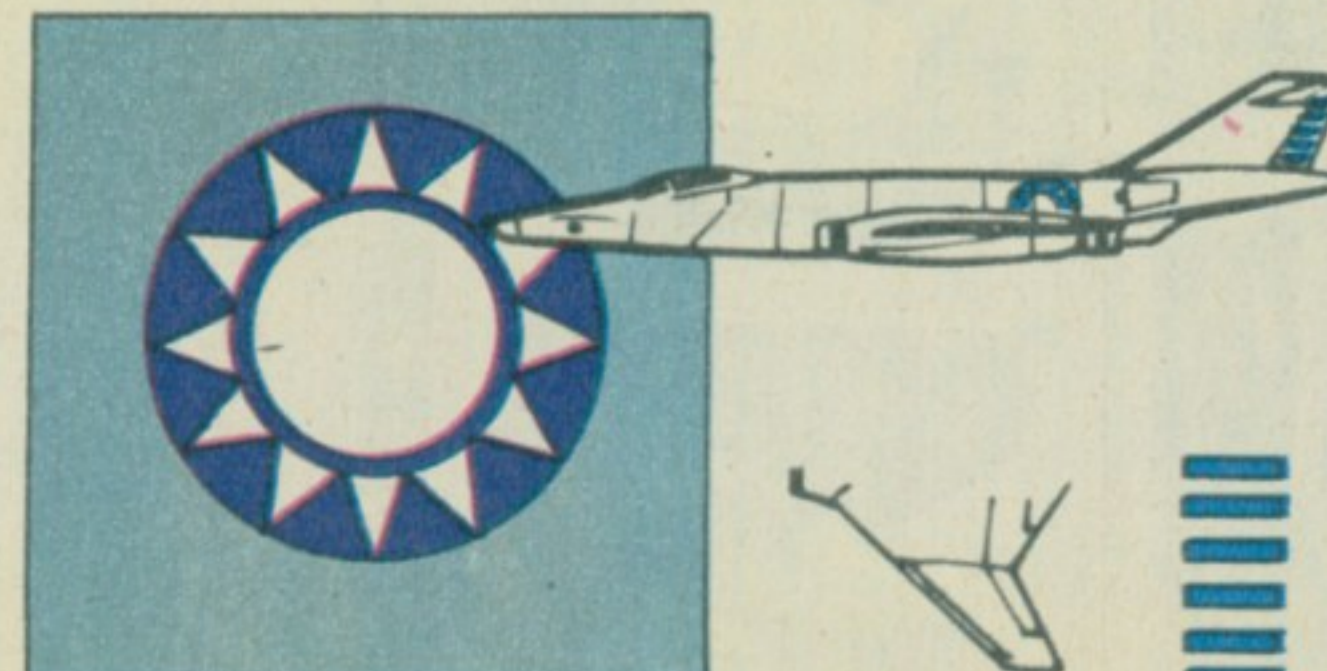
ПАКИСТАН

ЦЕЈЛОН

КИНА

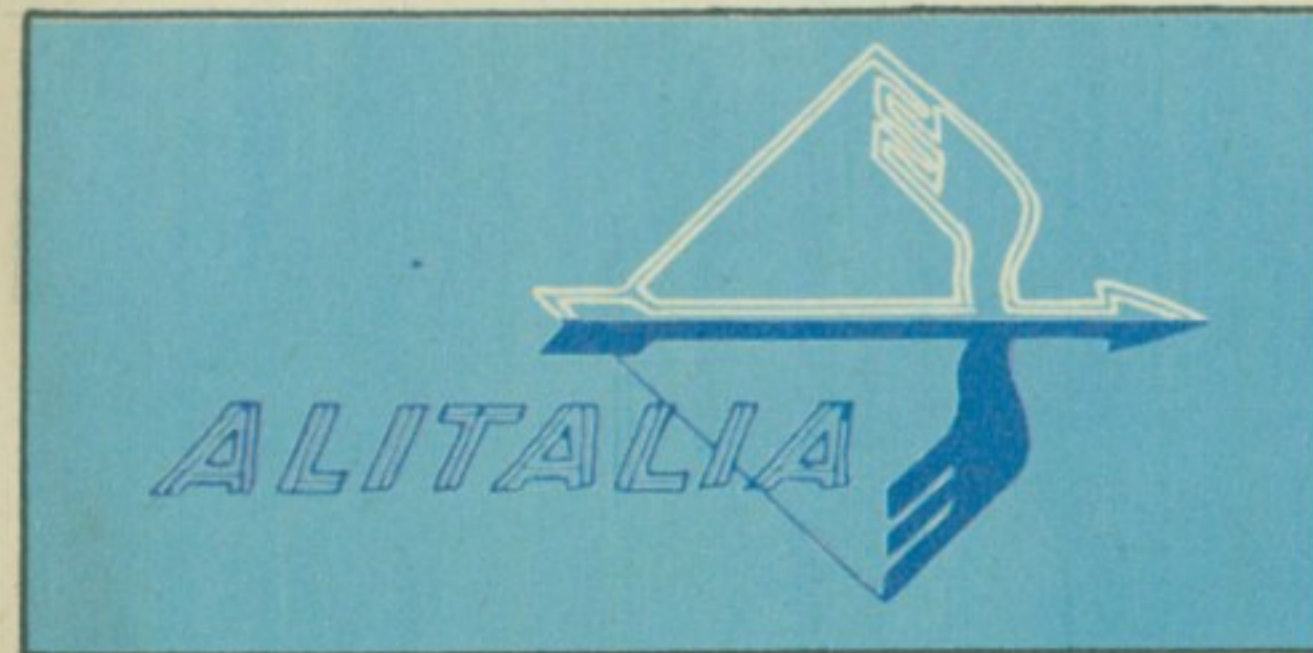

ФОРМОЗА — ЧАНГ КАЈ ШЕК

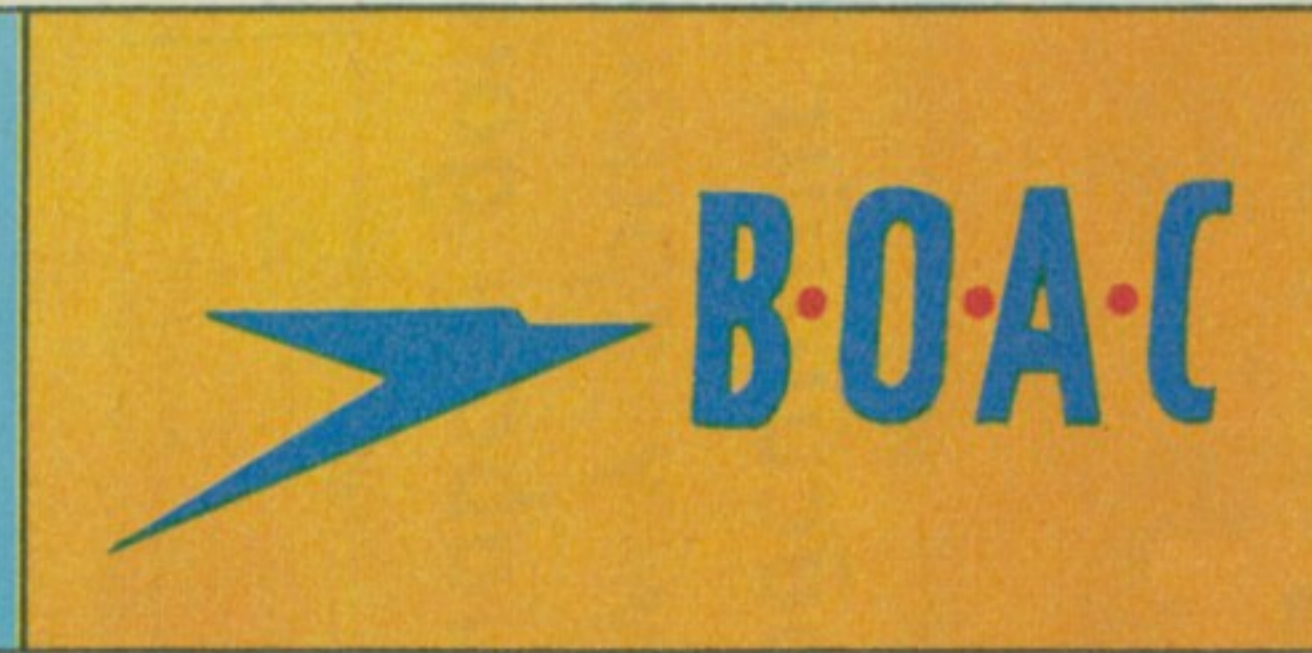

УЈЕДИЊЕНЕ НАЦИЈЕ

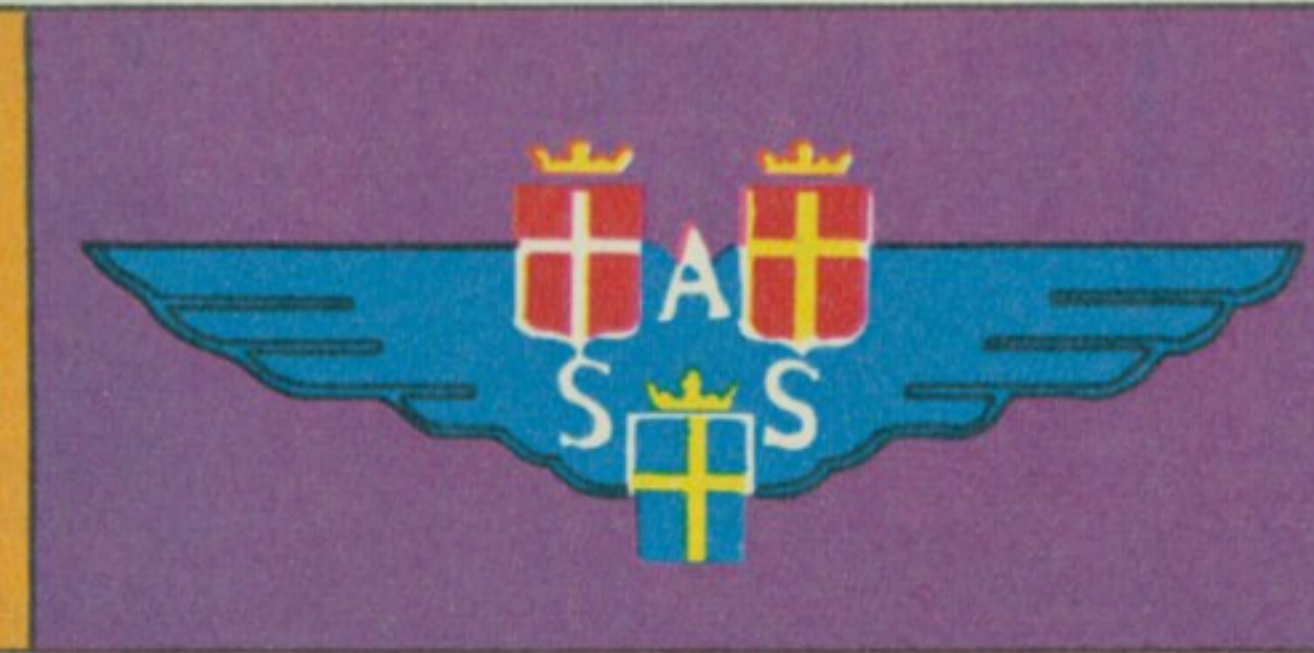
ЗНАЦИ ЦИВИЛНОГ ВАЗДУХОПЛОВСТВА РАЗНИХ ЗЕМАЉА

АЛИТАЛИЈА — ИТАЛИЈА

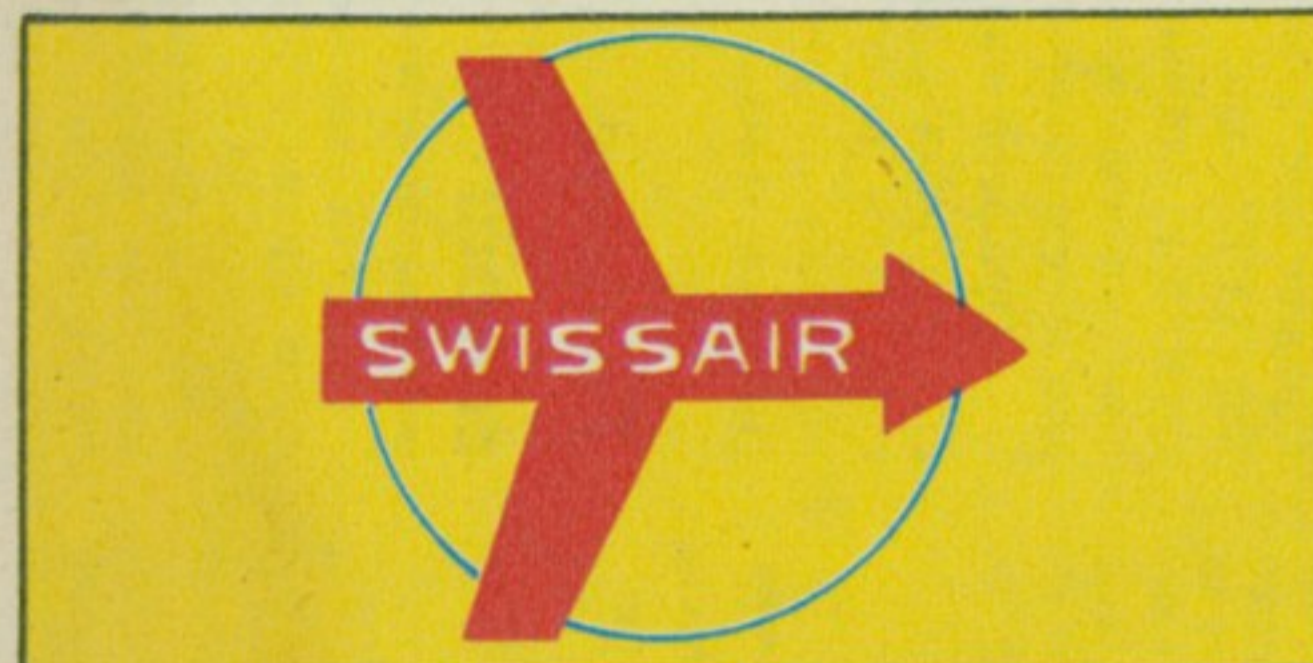
БОАК — ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

САС — СКАНДИНАВСКЕ ЗЕМЉЕ

ЈАТ — ЈУГОСЛАВИЈА

СВИСЕР — ШВАЈЦАРСКА

ЛУФТХАНЗА
САВЕЗНА РЕПУБЛИКА НЕМАЧКА

ПАН АМ
СЈЕДИЊЕНЕ АМЕРИЧКЕ ДРЖАВЕ

АВИЈАНКА — КОЛУМБИЈА

ЈАПАН

АА — АУСТРАЛИЈА

ИБЕРИЈА — ШПАНИЈА

САБЕНА — БЕЛГИЈА

АА — АРГЕНТИНА

РОДЕЗИЈА

АЕРОФЛОТ — СОВЈЕТСКИ САВЕЗ

ТВА — СЈЕДИЊЕНЕ АМЕРИЧКЕ ДРЖАВЕ

Од идућег броја у Политикином забавнику: Освојено небо. Историја ваздухопловства у сликама! За прављење албума и изрезивање. Изненађење! **JAT** позива читаоце да дају име новом авиону **DC-9**. Награда: милион ст. дин.

ШТА ЈЕ ТО ДОПИНГ?

Двадесет осмог октобра 1968. у Греноблу Жан Луј Кведри јурио је незадрживо с лоптом према противничком голу. Али пре него што је успео да је шутне, онесвестио се на игралишту. Кад су га пренели у болницу, био је већ мртав.

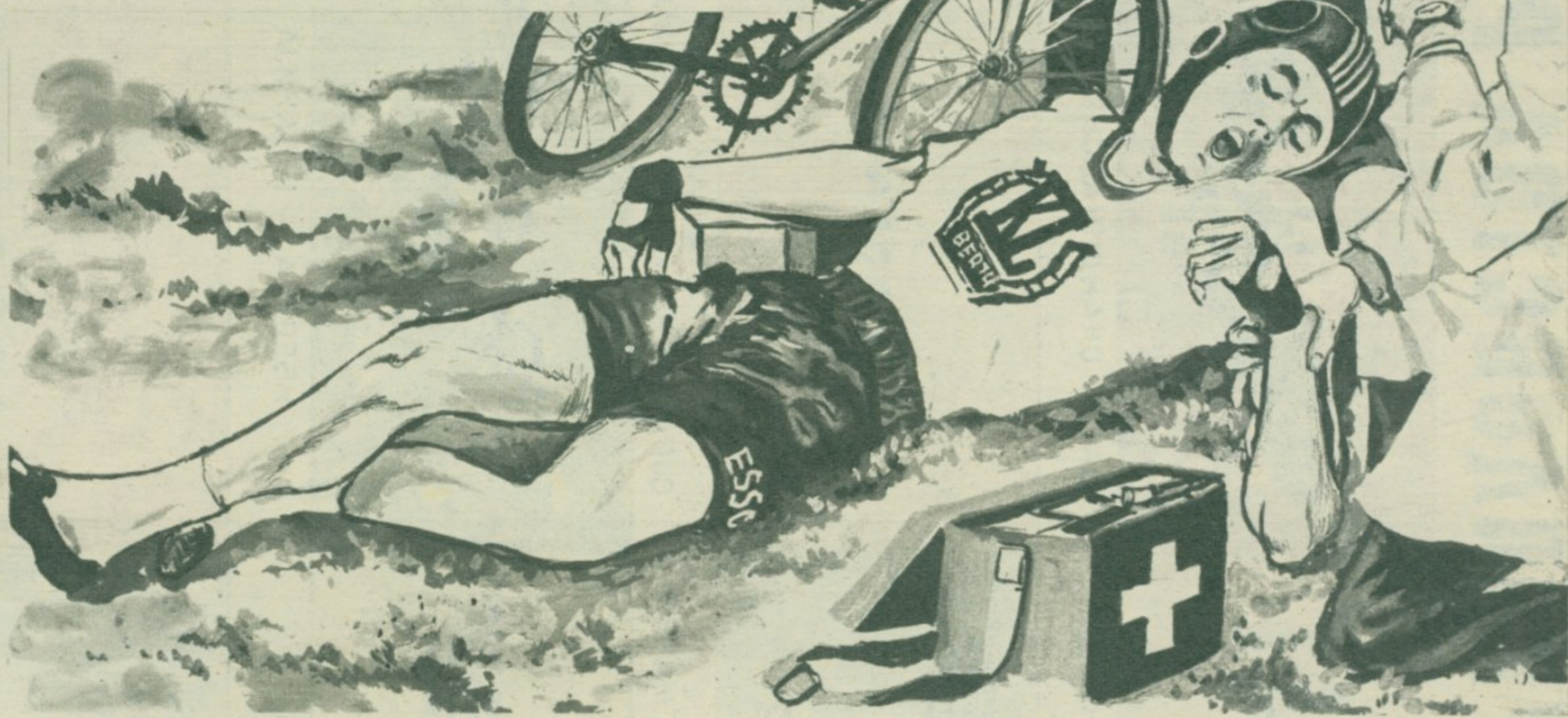
Трећег новембра 1968. два десет трогодишњи Ив Мот изненада је победио на једној регионалној бициклическој трци. Умро је два дана касније.

Опасна варка

Сличне вести често можемо прочитати у новинама. Готово сваки пут узрок је исти — допинг. У крви унесрећених спортиста лекари откривају веће или мање количине опасних а често и смртоносних материја. Те материје, кад се узимају у строго прописаним количинама и уз лекарску контролу могу да се користе као лек, а у већим дозама за извесно време отклањају осећање умора, бола, страха... Управо зато их и употребљавају спортисти јер им се тада чини да имају безграничну снагу, да се никад неће уморити, да су способни да издрже сваки напор.

Међутим, то је само варка. Допинг-средства стварају код спортисте лажну слику о његовим физичким и психичким могућностима. Она не отклањају умор, бол већ само осећање умора и бола. А то је веома опасно јер бол и умор су као нека сигнална звонца која звоне кад се опасност од исцрпљивања приближава или када постоји могућност да поједини делови или цео организам откажу. И тако, пошто спортиста не може да оцени своје снаге, пошто нема упозорења у облику бола и умора, у тренутку потпуне исцрпљености једноставно се онесвешћује, а у тежим случајевима и умире.

Веома је велик број средстава која се могу употребити као допинг. То може бити и аспирин и витамини ако се узму у великим количинама, као и неколико шољица јаке кафе. Међутим,

У професионалном спорту могу остварити само победници. Зато појединци кад су у кризи или кад желе изузетан резултат прибегавају допингу

професионални спортисти, а они најчешће употребљавају допинг, користе углавном по једине лекове чије је дејство веома јако и који узети у већим количинама могу бити смртоносни. Тако је код тркача на кратке стазе забележено више случајева да су узимали стрихнин, веома опасну материју. Стрихнин делује директно на централни нервни систем и омогућава им да брзо реагују на старту што је, на пример, за дисциплину трчања на 100 м готово од пресудне важности за добар резултат. Осим стрихнина веома често се употребљавају амфетамини. Спортисти их називају још и „пилулама живахности“ јер им дају утисак огромне енергије.

Последњих година као допинг-средство користи се и хипноза. Постоје сумње да неки спортисти наступају на такмичењима хипнотисани. Они у том стању изврша-

вају наредбе свог тренера без своје воље не осећајући при томе ни умор ни бол. Међутим, хипноза разарајуће делује на нерве спортиста и сигурно је да ће онога који је употребљава врло брзо довести до нервне клинике.

Победа по сваку цену

Вероватно се многи питају зашто спортисти употребљавају допинг-средства кад им је позната опасност која са њима долази?

Професионални спорт, у коме се допинг углавном и користи, признаје само шампионе. Једино они који побеђују могу се у њему одржати. Зато се поједини спортисти у тренуцима кризе или

на измаку спортске каријере труде свим силама да се задрже међу најбољима, па и по цену ризика какав за здравље представља допинг. Харолд Коноли, вишеструки светски и олимпијски победник у бацању кладива, изјавио је једном приликом:

— Професионални спортиста употребиће свако средство, осим да се убије, ако оно може да побољша његове резултате.

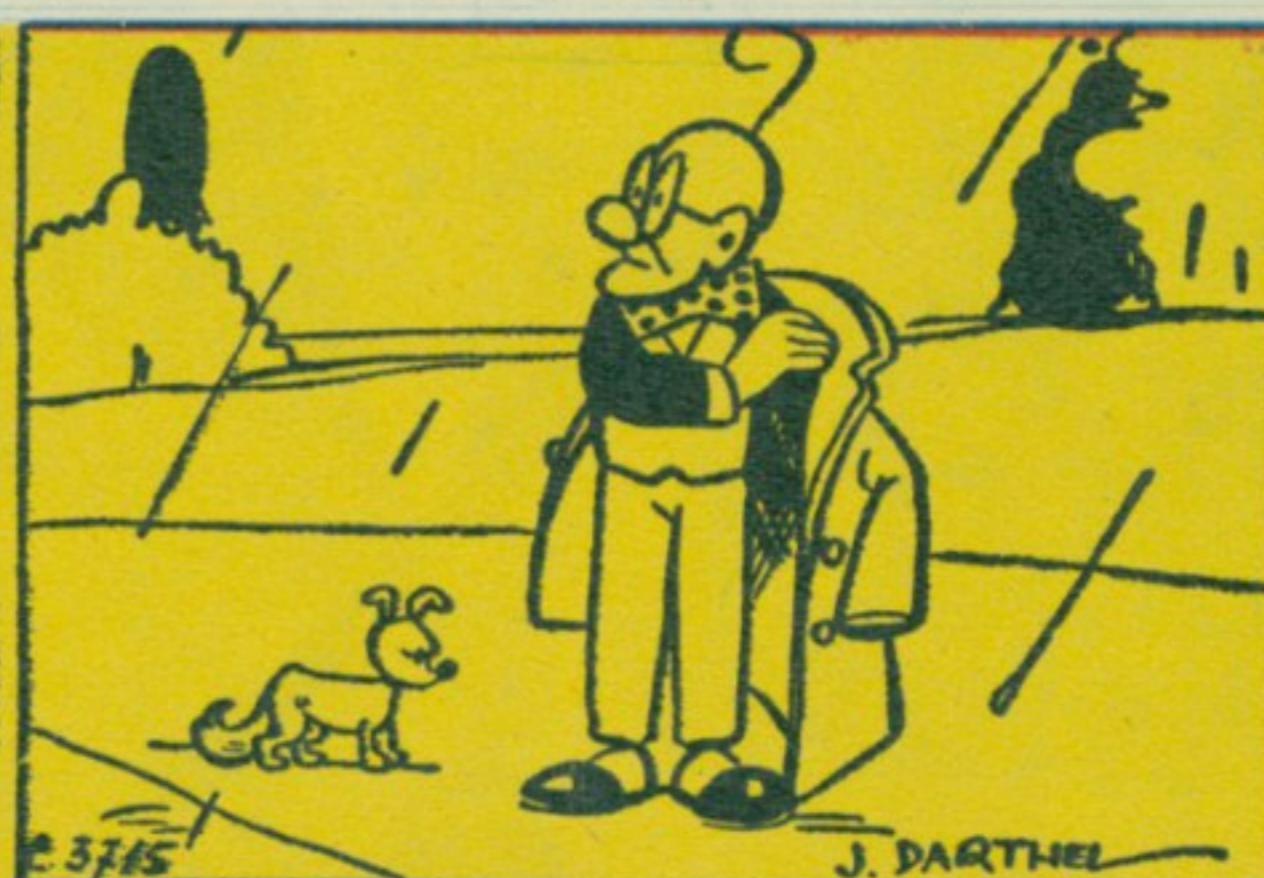
То није спорти

И на протеклим олимпијским играма у Мексику могла су се чути, истина незванична, шапутања о томе како ови или они спортисти употребљавају извесна средства као допинг. Тако се при-

чало да су афрички тркачи жвакали „кат“, траву са обале Црвеног мора коју су у стара времена користили као средство против умора. У исту сврху коришћено је, бар како се прича, и једно растиње из Кореје. Према другим тврдњама неки спортисти употребљавали су „нову, чудовишну, пилулу против напетости“.

— Узимање разних допинг средстава — каже познати спортски лекар др Роберт Керлан може постати највећи скандал у историји спорта, који ће пољуљати поверење јавности у спортисте. Основа спорта је надметање, поређење природних способности људи. Кад се лочне користити допинг, новац или било шта друго са намером да се добије неприродна предност, сврха спорта је упропашћена, а исто тако и појединци који у њему учествују.

Милан Чабрић

СПРИНТ РЕРЕРМИНТ

"РЕРЕРМИНТ" су чувени Пливини БОНБОНИ КОЈИ ОСВЕЖАВАЈУ ДАХ

НАГРАДНИ КОНКУРС

ОД ОМОТА ПЕПЕРМИНТ БОНБОНА НАПРАВИ АУТОМОБИЛ (ВИДИ ДОЛЕ), ЗАЛЕПИ НА ДОПИСНИЦУ, ДОЦРТАЈ АУСПУХ И ДЕЛОВЕ КАРО-СЕРИЈЕ И ПОШАЛИ ЗАБАВНИКУ: БЕОГРАД, МАКЕДОНСКА 29.

ВИДИ НАГРАДЕ ЗА НАЈЛЕПШЕ РАДОВЕ.!

ТРАНЗИСТОР

ФОТО АПАРАТ

КОМПАС

МАГНЕТ

РЕРЕРМИНТ

ОДЈЕДНОМ САМ СЕ САПЛЕО О ПОЛОМ-
ЉЕНУ ТРСКУ И ПАО НА ЛЕЂА. КРЊА
СЕ МУЊЕВИТО ОКРЕ-
НУО И ПОВИО СУР
ЛУ СПРЕМАН
ДА МЕ
УБИЈЕ

Л С

Мој пријатељ Стив
никада није ви-
део дивљег сло-
на. Зато сам се
обрадовао јед-
ног дана кад су гоничи до-
шли из прашуме и обавести-
ли ме да крдо слонова пасе
недалеко од нашег логора у
централној Тангањики. Оче-
као сам Стиву да ћемо их ви-
дети изблиза.
Прикрати смо се крду из

узбудљиви доживљаји

УДАМ ПОН

супротног правца од ветра. Било их је укупно двадесет и шест — једанаест слоница, девет младунаца и шест мужјака од којих је један стари био вођа и господар стада. Био је висок готово три метра, а кљове су му, колико сам могао да проценим, биле тешке свака бар по осамдесет килограма. Љути-то је копао ногом земљу и фрктао. Убрзо смо сазнали зашто је узнемирен.

Двобој у џунгли

Један млади слон облетао је и њушкао око слоница које су припадале вођином „харему“ и тиме изазвао оштре господара.

— Биће неприлике између младог слона и старог.

— Па да видимо борбу — одговорио је стив.

— Борба неће бити праведна — рекох — стари је много јачи и већи од младога.

Чekali смо један сат, али ништа се није догодило. И

баш кад смо се spremали да кренемо, међу слоницама наста велика трка. Млади мужјак је изабрао једну од њих и почео да њушка око ње.

Вођа крда га је опоменуо продорном риком, али се уображени младожења правио као да ништа не чује. Врзмар се и даље око своје изабранице. Онда је стари полетео и сурлом снажно ударио непослушног јуношу који се сручио на земљу, подиговши облак прашине.

Али на наше изненађење, млади слон се брзо подигао и уместо да почне да бежи, кренуо у напад. Краљ је јурнуо на њега машући својом диновском сурлом. Сударили су се као два теретна воза. Стари је поново бацно у прашину младога, али овај је био бржи и пре се подигао. Својим оштрим кљовима почео је да бије краља по слабинама. Вођа је измакао и изненада ударио јуношу сурлом по врату — тако снажно да је овај пао као

покошен. Изгледало је да се ошамутио. Онда је краљ свом снагом јурнуо на противника који је лежао с намером да га прободу кљовама. Јуноша се у последњем тренутку измакао, а краљеве кљове су се дубоко зариле у тврду земљу и заробиле га.

Пропињући се на стражње ноге млади је предњим почео да удара противника по глави. Старац се срушио и када је пао на леви бок лева кљова му се сломила и остала укопана у земљи. Када је поново устао из рупе слоњене кљове високо је дугачак живац, који је лично на црвену змију.

Јуноши је још било до борбе, али не и вођи крда, он се окренуо и појурео према пустој прашуми. Заувек је оставио своје крдо. У том тренутку било нам га је жао. Због слоњене кљове назвамо га „Крња“.

Напад на логор

У шатору сам брзо заспао. Успавала ме је ситна киша која је ромњала. Али није прошло дуго кад ме пробудише нечији тешки корази. Одмах сам помислио на крњу. Шерпе и лонци су звечали, па сам закључио да то слон прави дар-мар под шатором у коме се налазила кућиња. Зграбио сам пушку, изашао и позвао гониче који су спавали у суседним шаторима.

У том тренутку севнуло је и недалеко од шатора угледао сам Крњу.

Њушкао је око шатора, а затим се упутио према нашем камиону и протурио главу кроз прозор кабине. Камион се преврнуо као празна канта. Гоничи су лежали у задњем делу камиона и тројица завришташе кад се возило преврнуло. Четврти — Мусулу, који је имао свега шеснаест година и помагао кувару, био је још несрећнији. Њему је на ногу пао сандук лун конзерви, тако да није могао да побегне пред разјареним слоном.

„Крња“ је ухватио сурлом Мусулуа и јурнуо према џунгли. Хтео сам да пуцам, али ако га не убијем, опасност за све биће још већа. Осим тога био ми је окренут леђима, а слон се може уопити само ако га метак удари у мозак. Чуо сам врисак Мусулуа само још неколико минута, а затим је опет све било мирно. Дечак је био мртав.

Стив је дотрчао из свог шатора:

— Је ли то био Крња?
— Да, он главом, опасан убица.

Пронашао сам целу лампу у шатору. Стив и још један пријатељ Ка Лини, пошли су са мном за побеснелом животињом. На месту које се налазило свега двеста корака од логора нашли смо раскомаданог Мусулуа. Призор је био ужасан.

— Морам још ноћас убити тог слона — рекао сам. — Стиве, можеш са мном поћи или остати у шатору.

— Наравно да идем — одговорио је спремно Стив. Брзо сам пронашао велико-

калибароку пушку за слонове, напунио је и наредио момцима да понесу хране и воде за три дана.

Трагом убице

Кроз џунглу смо се кретали полако осветљавајући пред собом стазу ручним лампама. Ускоро смо наишли на траг. Пратити дивљег слона и усред дана велика је опасност, а следити га ноћу и то још по киши, то је равно самоубиству.

Траг није било тешко наћи. У џунгли је земља била мека и где год је Крња стао својим огромним стопалом остала је јама пуна воде. Ова језерца била су сигуран путоказ.

Ипак смо ишли полако. Ноге су нам упадале до чланака у блато. А Крња је бежао кроз џунглу брзином торнада.

Траг је ускоро постао нејасан. Изгледало је као да је животиња желела да га сакрије. Али ми смо и то предвидели.

— Зна да га гонимо — рекао је мудро Ка Лини показујући на замршени траг. — Лукав је и може изненадно скочити на нас.

Идући пажљиво за њим стигли смо на један пропланак где се налазило неколико колиба са сламнатим крововима. Крња их је готово све разорио, а становнике истерао на кишу.

Сеоски поглавица изашао је пред нас сав узбуђен. Испричао нам је како је по дивљали слон разрушио колибе и напао једну жену док је дојила дете. Желео сам да помогнем младој мајци коју је слон пробо кљовом. Умрла је док сам покушавао да јој зауставим крварење.

— Убићу тог слона — рекао сам домороцима — и ви ћете се почастити његовим месом.

Било је три сата ујутро, хладно, влажно, а ја сам био уморан као пас.

Сада је траг, када смо изашли из села, био свежији него раније. Ка Лини је нашао на једном месту балегу која се још пушила.

— На једну миљу је од нас, или можда две — рекао је стручно Ка Лини. — Ускоро ћемо га стићи.

Ушли смо у бамбусову шуму. У овакву шуму никада ловци не улазе када иду на опасне звери. Јер, густе стабљике су довољно високе да сакрију и највишег слона, а ловац једва ако може видети цев своје пушке пред носом. Али ја сам одлучио да га уништим по сваку цену. И ушао сам у бамбусову трску за њим.

Почело је да свиће. Киша је још падала и сви смо били мокри, прозебли и уморни. Пробијали смо се с муком кроз бамбусову трасу одлушћујући сваки шум, модрећи на сваки покрет. Надао сам се да нећемо налетети на слона пре но што се сасвим раздани. Одједном Ка Лини чу неки звук и даде ми знак да се умирим.

Свега педесет корака од нас слон убица кидао је бамбусове изданке и стављао их међу своје гломазне вилице.

Наједном се умирио. Чуо нас је и подигао сурлу да оњуши ваздух. А онда је нагло почео лудачки да удара сурлом о земљу. Чинио је то због болова а, можда, и узнемирен нашим присуством.

Наредио сам свима да се потпуно умире, да нас не би какав несмотрен покрет окрбио. Хтео сам да причекам петнаестак минута док буде довољно светлости да могу да га гађам.

Слон се полако кретао низ ветар и покушавао да нас пронађе по мирису. Његови кораци су били све ближи и ближи, а онда је застао. Стајали смо и ми као окамењени. Ако нас чује или осети наш мирис, нападће нас.

Затим је јурнуо на нас добујући снажно стопалима.

— Спремите се! — опоменуо сам пратиоце.

Сам њред њобеснелим Крњом

Уперо сам велику ручну лампу на животињу која ми се приближавала. Ништа нисам пред собом видео, али сам чуо да јури на мене свом снагом. Нисам могао да га узем на нишан јер је нагло застао и окренуо ми леђа. Ах, слоновии! Мудри су као и људи и ово није било први пут што овакве трикове испробавају на мени. Нападнути слон приближава се ловцу стражњицом, како га овај не би могао гађати у главу. А кад се приближи на свега метар или два, онда се муњевито окрене и човек се нађе лицем у лице са најснажнијим убицом на земљи. Обично, нема времена ни да испали хитац.

Кад су гоничи схватили како нам се слон приближава, разбежали су се по бамбусовој џунгли. Остао сам потпуно сам и чекао држећи ручну лампу дуж пушчане цеви. Слон се све више приближавао, а ја сам узмицао настојећи да га заобиђем. Али он је одговарао на сваки мој покрет и непрекидно држао према мени окренут свој задњи део. Нисам могао да пуцам.

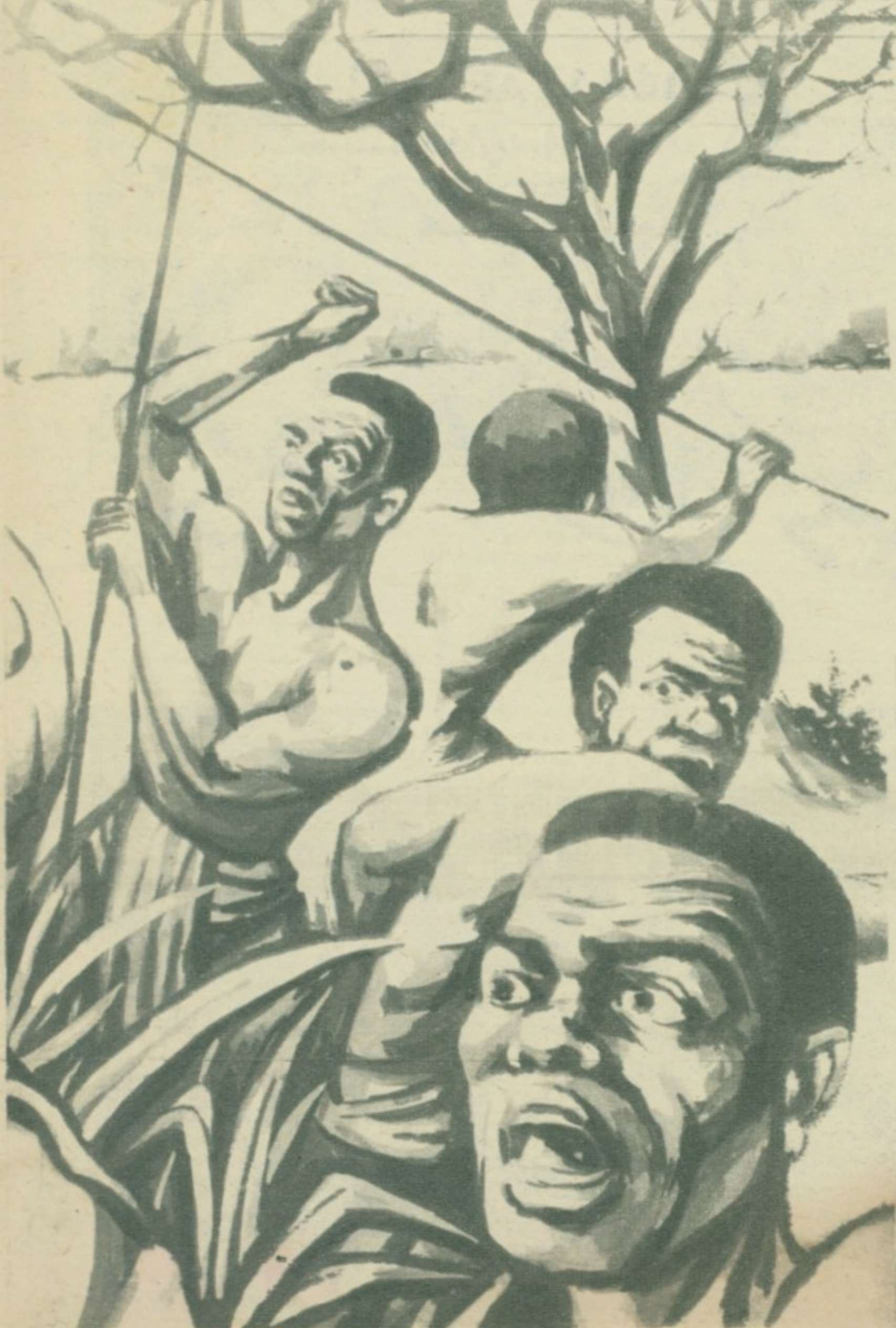
Одједном сам се идући уназад саплео на поломљену грску и пао на леђа. „Крња“ се муњевито окренуо, спреман да ме убије. Повио је сурлу да ме удари. Већ сам видео свој крај, али спасао ме је ловачки инстинкт. Пушка је била већ уперена према животињи и ја сам окинуо. Метак га је погодио у непеце јер су му уста била отворена.

„Крња“ се пропео на стражње ноге, остао непомичан један тренутак, а затим се срушио на земљу. Био је мртав. Обишао сам га и одсекао му реп. По законима овог краја постао сам на тај начин његов власник.

Обавестили смо сељаке да дођу и да се послуже месом док им не стигне помоћ из удаљених места.

Убица је остао да лежи у бамбусовој џунгли а ја сам кренуо ка логору.

Чинило ми се да се враћам из мртвих...

ЦРНЕ ЗАСТАВЕ

ПОРОДИЦА КРЕМЕНКО

ГВИ-
ВА-ВЕ-
ЈУВО-О-
МО-ОМ!

ЈЕ Л' ТО
ТРАЖИШ
ДА ТИ
ТАТИЦА
НАПРАВИ
СНЕСКА
БЕЛИЦА?

ТАТИЦА БЕ
ТИ НАПРАВИТИ
НАЈСМЕШНИЈЕГ
СНЕСКА НА
СВЕ-
ТУ!

ЛИЧИ НА ЧИКА
БАРНИЈА, А?
ЗАР НИЈЕ
СМЕШАН?

ХА-ХА-ХА!
ХО-ХО! ХИ-
ХА-ХА!
ХО-О!

ПЪАС!

ЦАП!

ХА-ХААА!
ХО-ХО! ХИ-
ХИ! ХААА!

ПЪАС!

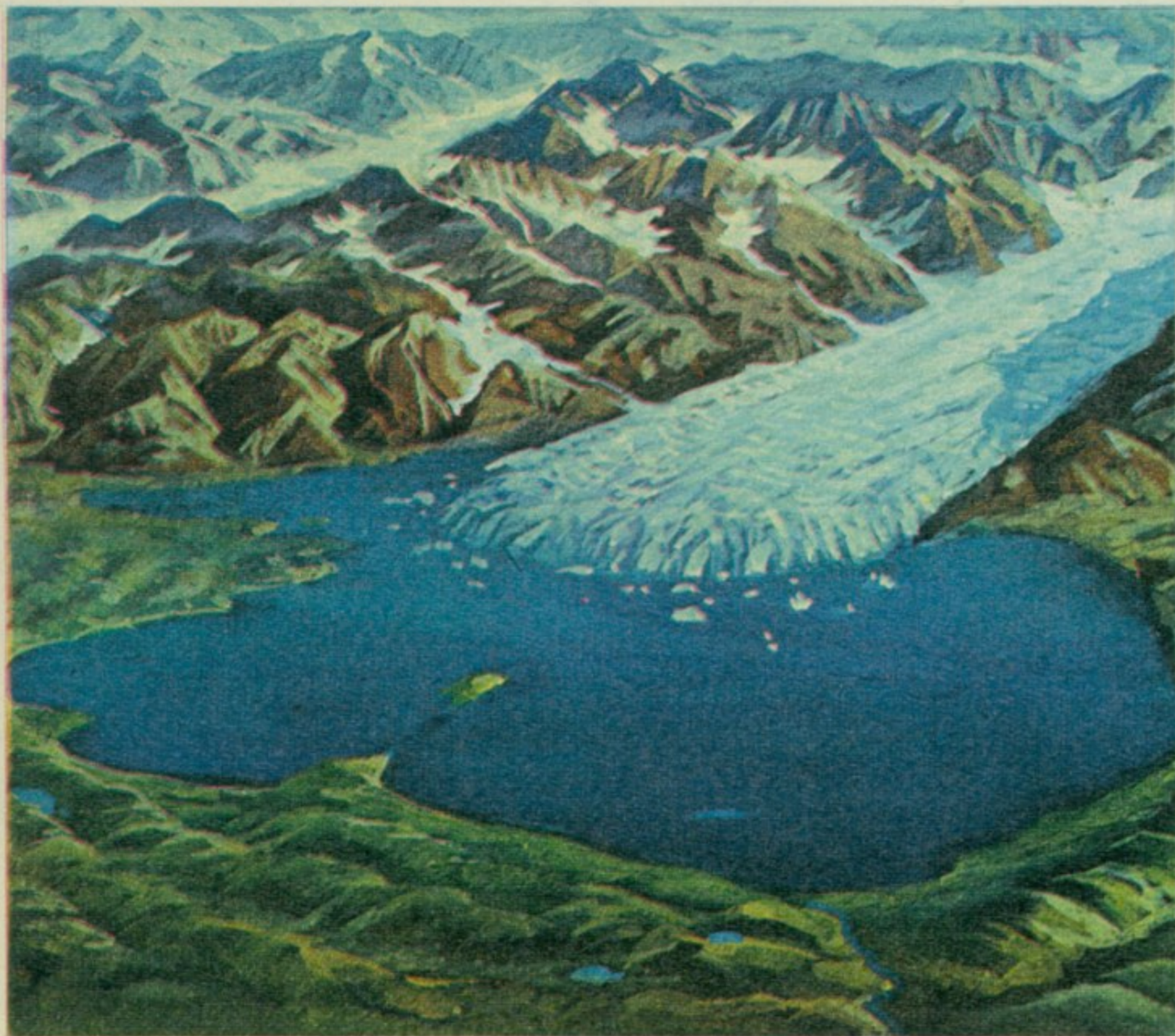

НАДМ СЕ ДА
ОВАЈ РАТ
НЕБЕ ДУГО
ТРАЈАТИ...
МЕНИ ЈЕ ВЕК
ВРЕМЕ ЗА
СПАВАЊЕ!

ПОФ!
ЗУУ!
ПЪАС!
ТРАС!
ПЛОП!
ПЛОФ!

ПЪАС!
ЗИНГ!
ПЛОП!
ПЛОФ!
ПЪАС!

КАКО СЕ РАЂАЈУ ЈЕЗЕРА

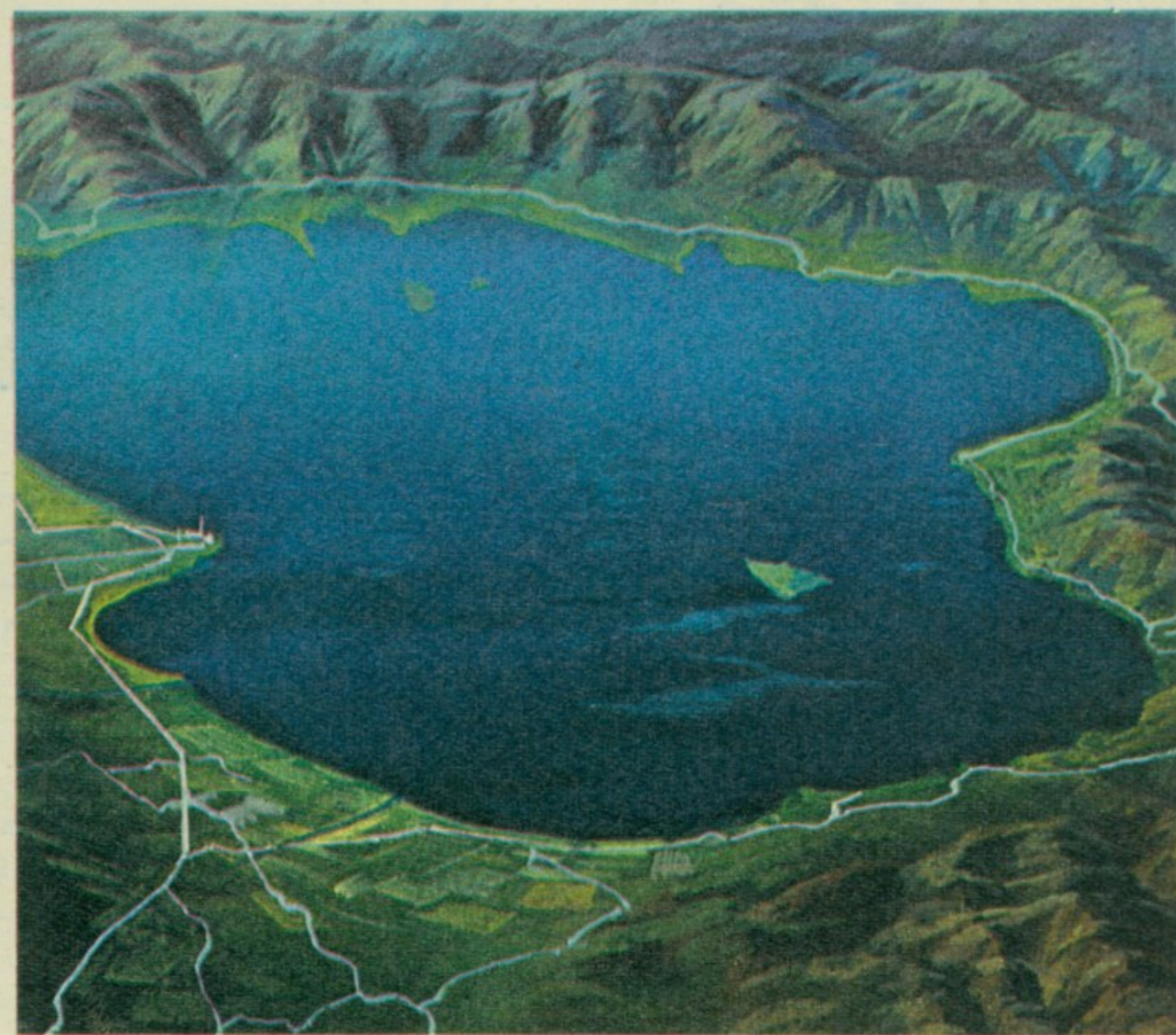
1 ЛЕДНИЧКА ЈЕЗЕРА — Настала су пре око милион година у такозваном леденом добу кретањем и отапањем великих ледених маса — глечера. Има их много и налазе се у планинским крајевима. На слици је карактеристично језеро Гарда у Италији. Његов северни део личи на канал ископан у планини док се на југу отвара према долини у облику широке лепеце. То је некадашње глечерско корито које се после повлачења глечера напунило водом. Наша највећа ледничка језера су Бледско, Бохињско, Плавско и Црно а има и безброј мањих која се зову „горске очи“.

2 ВУЛКАНСКА ЈЕЗЕРА — Њихова корита су затворени кратери угашених вулкана који су се испунили водом. Познато је Велико кратерско језеро у САД. У нашој земљи их нема. **Тектонска језера** су постала тако што су се испуниле водом затворене котлине, настале спуштањем терена услед покрета у Земљиној кори. Код нас су једина таква језера Охридско, Преспанско и Дојранско. Највеће језеро на Балкану, Скадарско, тектонско-крашког порекла, има дно ниже од морске површине док му је ниво воде изнад нивоа мора. Површина му је до 530 км².

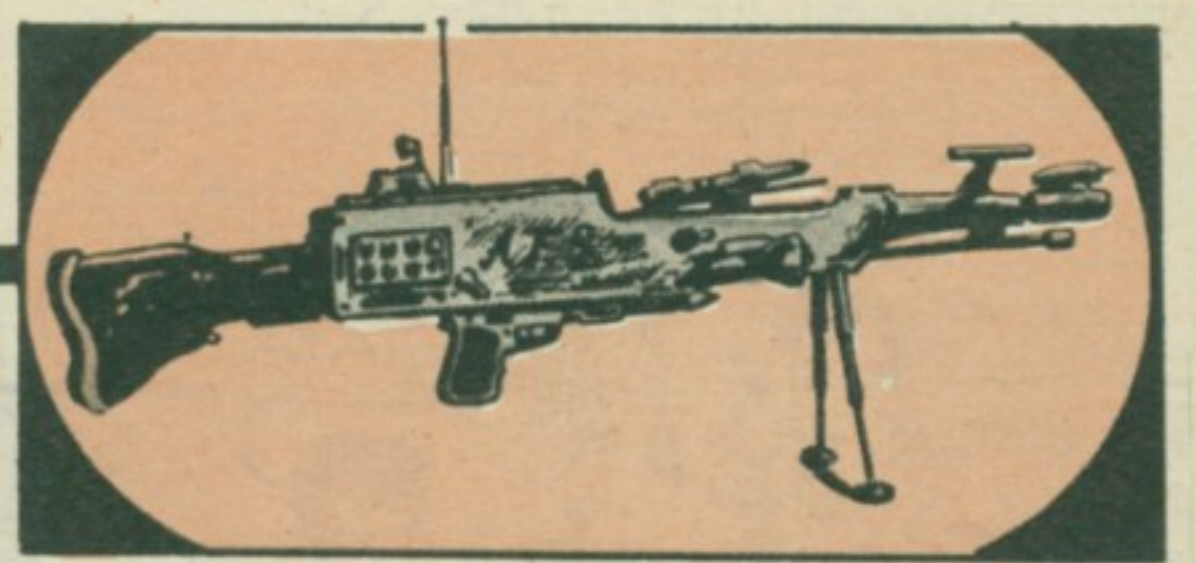
3 МОРСКА ЈЕЗЕРА — Морски таласи и плиме, у сталном покрету, често нагомилавају уз своје обале песак, камење и друге наносе и тако су се током векова иза тих „зидова“ формирала приобална слана језера. Језера испуњавају и крашка поља и увале и то су такозвана **крашка језера** којих код нас највише има на Приморју и у Динарској области. **Речна језера** око равничарских река делови су напуштених речних корита — мртваја. Такво је мало језеро Русанда код Меленаца. Многа језера су сложеног порекла: тектонско-крашка, крашко-глечерска, итд.

4 НАЈВЕЋЕ НА СВЕТУ — Језера добијају воду од атмосферских талога, извора, река и потока а губе је испаравањем, понирањем и отицањем. На тај начин језерска вода има сталан ниво. Понекад се, међутим, та равнотежа поремети. Тако највеће језеро на свету, слано Каспијско море чија површина износи 371 хиљаду км² при нивоу од 28 метара, нема река — отока али је испаравање воде веће од притицања услед чега му опада ниво. Тразименско у Италији (на слици) такође нема отоку и због тога му се вода „квари“ а на обалама стварају нездраве баруштине.

ЧАРОБНИ МИТРАЉЕЗ

МИКИ МАРВЕЛ ЈЕ ВАШ СТАРИ ПОЗНАНИК, ЗАХВАЉУЈИ ЧАРОБНОМ МИТРАЉЕЗУ, КОЈИ ЈЕ ЧАС ИГРАЧКА А ЧАС УБОЈИТО ОРУЖЈЕ, ОН ЈЕ СПАСАО СВОГ ОЦА, НАУЧНИКА МАРВЕЛА, КОГА ЈЕ ЗАРОБИЛА ЈЕДНА БАНДА ДА БИ СЕ ДОКОПАЛА ВАЖНОГ ПРОНАЛАСКА...

НЕГДЕ НА ПУСТОЈ ОБАЛИ...

А САД, СИНЕ, ЧИНИ МИ СЕ ДА ЈЕ ВРЕМЕ ДА МИ ОДАШ ТАЈНУ ТОГ ТВОГ МИТРАЉЕЗА!

ИЗ МАЛОГ ОПАСАЧА МИКИ ЈЕ ИЗАБРАО ЈЕДАН ОД МНОГИХ ПРОЈЕКТИЛА...

ХМ... ПРОЈЕКТИЛ ЗА РАЗБИЈАЊЕ ОКЛОПНИХ КОЛА! АЛИ, ТО ЈЕ САМО ПЛАСТИЧНА ИГРАЧКА...

ТАЧНО, ТАТА...!

ПОКАЗАЋУ ТИ У ОНОЈ ПЕЊИНИ! ДА НАС НИКО НЕ ЧУЈЕ!

А САД ГЛЕДАЈ ШТА ЋЕ СЕ ДОГОДИТИ КАД ГА СТАВИМ У МИТРАЉЕЗ, ПОМЕРИМ ПРЕБАЦИВАЧ...

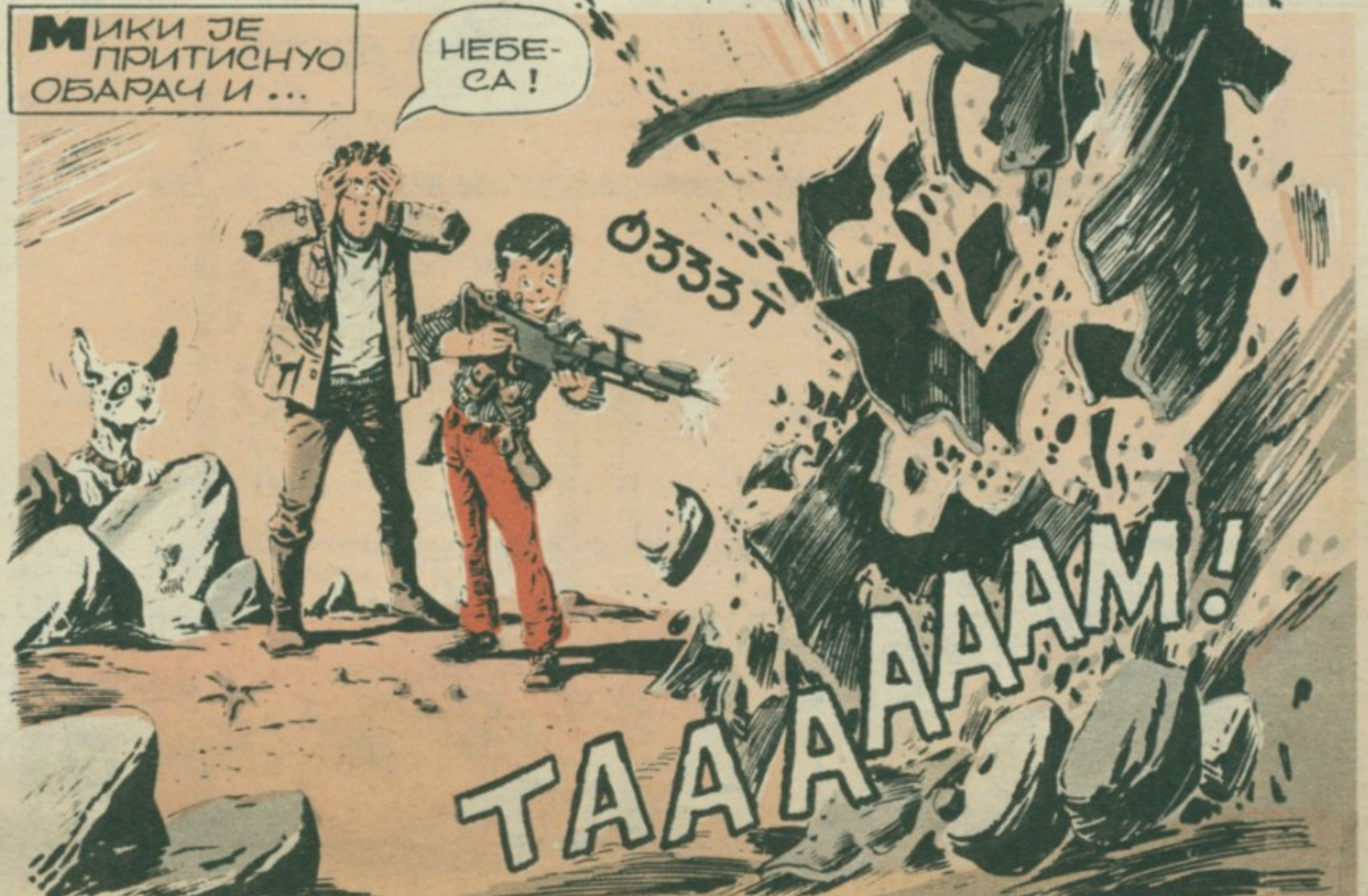
...И ИЗГОВОРИМ МАЂИЈСКЕ РЕЧИ! А, ЕО, ЕС - ОСВЕТНИК ИЗ СВЕМИРА!

У ИСТОМ ТРЕНУТКУ ОКО МИТРАЉЕЗА СЕ ПОЈАВИЛА ЈЕДВА ПРИМЕТНА СВЕЛОСТ...

САД, ТАТА... ИЗМАКНИ СЕ МАМО! ОНА СТАРА МЕТАЛНА БОВА БИЋЕ МИ МЕТА!

МИКИ ЈЕ ПРИТИСНУО ОБАРАЧ И...

НЕБЕСА!

0333 T

ТАААААААМ!

ОТАЦ И СИН ВРАТИЛИ СУ СЕ ДО СВОЈЕ СТАРЕ КАМЕНЕ КУКЕ УЛУЦИ... И ОДМАХ ЗАБОРАВИЛИ СВОЈУ НЕДОУМИЦУ ЗБОГ СПЕЛМЕНА.

ТАТА, ПОГЛЕ - ДАЈ ОНУ САНДУЧИНУ У НАШЕМ ДВОРИШТУ!

ОТКУД СЕ ТО СТВОРИЛО?

НИ ЊИХОВА ДОМАЊИЦА НИЈЕ ЗНАЛА ДА ИМ ОДГОВОРИ...

ДОВЕЗЛИ СУ САНДУК ПРЕ ЈЕДНОГ САТА! МОМЦИ КОЈИ СУ ГА ДОНЕЛИ ЗНАЛИ СУ САМО ДА ТРЕБА ДА ГА ИСПОРУЧЕ НА ОВУ АДРЕСУ!

ХММ

СТРОГО ПОВЕРЉИВО

ПОВЕРЉИВО? Онда ће бити боље да га спустимо у подрум, мики!

МОГУ ДА УКЛУЧИМ ЛИОТ-ПЛАТООРМУ, ТАТА?

ОВО ТИ ЈЕ ОДЛИЧАН ПРОНАЛАЗАК, ТАТА! КАКО ВИ ИНАЧЕ ПРЕНОСИО МАТЕРИЈАЛ У ПОДЗЕМНУ ЛАБОРАТОРИЈУ?

ПОМОЉУ ВИСЕЊЕГ КРАНА САНДУК ЈЕ С ЛИОТА ПРЕБАЧЕН НАСРЕД ЛАБОРАТОРИЈЕ...

ТИ СКИНИ МЕТАЛНИ ОКОВ МИКИ, А ЈА ЋУ ДА ОТКУЦАМ ДАСКЕ!

ЈЕДВА ЧЕКАМ ДА ВИДИМ ШТА ЈЕ УНУТРА!

ПОСЛЕ ДВАДЕСЕТ МИНУТА...

ГОТОВО! ЈОШ САМО ДА УКЛОНИМО СЛАМУ!

ПОМОЊИ ЋУ ТИ!

А ТАДА...

АУУУ! ПОГЛЕДАЈ, ТАТА! ВИДИ КОЛИКО ЈЕ ВЕЛИКО!

НЕ...ТО МОРА ДА СЕ НЕКО С НАМА ШАЛИ!

ЊИХОВО ЗАПРЕПАШЊЕЊЕ БИЛО ЈЕ ПОТПУНО РАЗУМЉИВО...

ПА ТО ЈЕ ЧИНОВСКО ЈАЈЕ... И ТО ПЕГАВО!

АУУУ!

ДОКТОР МАРВЕЛ ГА ЈЕ КУЦНУО ЧЕКИЊЕМ...

ПО ЗВУКУ БИХ РЕКАО ДА МУ ЈЕ ЛУСКА ДЕБЕЛА БАР ДЕСЕТ САНТИМЕТРА!

АЛИ... КО ГА ЈЕ ПОСЛАО? КАКО ЈЕ ДОСПЕЛО ОВАМО?

ТАДА ЈЕ ДОКТОР СПАЗИО КОВЕРАТ ПРИКАЧЕН ЗА ДРВЕНИ РАМ...

ПИСМО... МЕНИ АДРЕСОВАНО!

САД ЋЕМО БАР САЗНАТИ!

УБРЗО...

ТО ЈЕ ОД МОГ СТАРОГ ПРИЈАТЕЉА ФРЕНКА РИСМЕНА! ОН РАДИ КАО ИНЖЕЊЕР НЕГДЕ У ЈУЖНОЈ АМЕРИЦИ!

И ШТА ПИШЕ?

ДРАГИ АДРИЈЕНЕ, ШАЉЕМ ТИ ЈЕДНО ОД ШЕСТ ЈАЈА КОЈЕ СУ МОЈИ ЛУДИ НАШЛИ У БАРУШТИНАМА АМАЗОНА! ШАЉЕМ ТИ ЈЕДНО ОД њИХ... КАО ПОВЕРЉИВУ ПОШИЉКУ, ЈЕР ЗНАМ ДА НЕ ВОЛИШ ПУБЛИЦИТЕТ...!

ФРЕНК ПРЕПУШТА МЕНИ ДА ИСТРАЖИМ ПРИРОДУ И ПОРЕКЛО ЈАЈЕТА И ДА РЕЗУЛТАТЕ САОПШТИМ ЈАВНОСТИ!

ШТА ЋЕШ ДА УРАДИШ С њИМ? ДА ГА ИСПИЛИШ? ХА! ХА! ХА!

ПРВО ЋУ ПОКУШАТИ ДА УТВРДИМ КОЛИКО ЈЕ СТАРО! ПОМОЗИ МИ ДА ПРЕНЕСЕМ ОВЕ КАРБИДСКЕ ЛАМПЕ!

ДАНАС ЋЕМО ИХ ПРВИ ПУТ ИСПРОБАТИ!

УБРЗО СУ ЛАМПЕ БИЛЕ ПОСТАВЉЕНЕ ИЗНАД ЧИНОВСКОГ ЈАЈЕТА...

НАДАМ СЕ ДА ЋЕ СПЕЦИЈАЛНИ У-ЗРАЦИ ИЗАЗВАТИ ПРОМЕНУ У БОЈИ ЛУСКЕ... НА ОСНОВУ ТОГА БИХ МОГАО ДА МУ ОДРЕДИМ СТАРОСТ!

ШТА ЛИ ЈЕ У ЈАЈЕТУ?

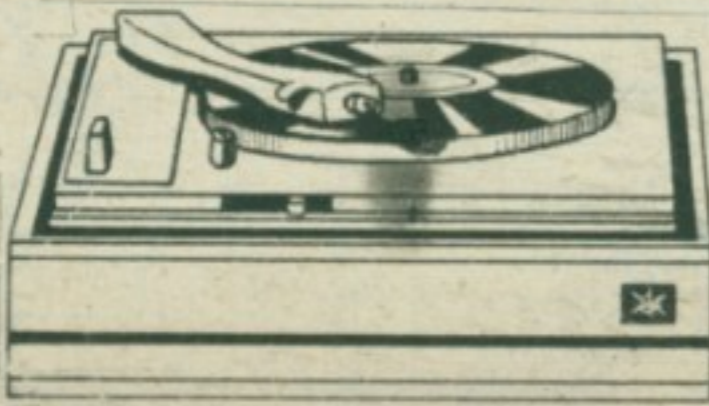
„Просвета“ Музички магазин, Београд, Теразије 12

Грамофон »SUPRA-PHON« са звучником (на струју)

Цена 445 НД

Грамофон »EMONA« (преко радија)

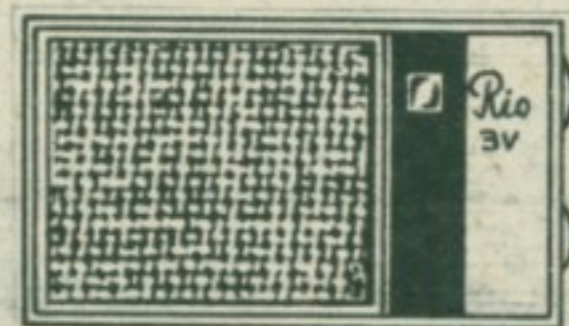
Цена 225 НД

КУПИТЕ ПРЕКО ПОШТЕ!

Изрежи предмет који желиш, залепи на дописницу и пошаљи: „ПРОСВЕТА“ МУЗИЧКИ МАГАЗИН, БЕОГРАД, ТЕРАЗИЈЕ 12. Платићеш означену цену поштару (поузећем) кад ти робу донесе кући.

„Просвета“ Музички магазин, Београд, Теразије 12

Цепни пријемник R10 3V са 7 транзистора, 1 биодом. Средње таласно подручје. Производње Е1 Ниш.

Цена 150 НД

МИКИ ЈЕ ИЗГОВОРНО МАЊИДСКЕ РЕЧИ...

БРЗО, МИКИ!
ПОБЕГИ ЋЕ НАМ!

НЕ БРИНИ, ТАТА!
ОВО ЋЕ ГА
ЗАДРЖАТИ!

Али...

ОХ! МЕЦИ ОДСКА-
ЧУ ОД ЊЕГОВЕ
КОЖЕ... КАО ДА
СУ ЗРНА
ГРАШКА!

ГРААА

ПИНГ

ЧУВАЈ
СЕ,
МИКИ!

ТАКА ТАКА
ТАКА ТАКА
ТАКА ТАКА

ДОКТОР МАРВЕЛ
ЈЕ ПОВУКАО МИКИ-
ЈА У ПОСЛЕДЊЕМ
ТРЕНУТКУ...

ИИИ!

КРРРАК

СРЕЊОМ, МИКИ НИЈЕ ИСПУ-
СТИО ОРУЖЈЕ ИЗ РУКЕ...

ОНО НАС НЕ ВИ-
ДИ! ЈОШ ЈЕ ЗАСЛЕ-
ПЛЕНО СВЕЛОШЊУ
ЛАМПИ!

УЗЕЊУ ПРОЈЕК-
ТИЛ ПРОТИВ О-
КЛОПНИХ КОЛА!

МАЊИДСКЕ
ТРЕНУТКА...

Али, ПРЕ НО ШТО ЈЕ
МИКИ ПРИТИСНУО ОБА-
РАЧ, ЧУДОВИШТЕ ЈЕ РЕ-
ПОМ ЗАКАЧИЛО ПОЛУГУ
ЗА ЛИОТ И...

ТААААК!

ЛИОТ

ХААРК!

ОХ! НЕ! ЛИОТ
ЋЕ ГА ОДНЕТИ У
ДВОРИШТЕ!
НЕ СМЕМО...

У ДВОРИШТУ ЈЕ
ДОМАЊИЦА МАР-
ВЕЛОВИХ ПРОСТИ-
РАЛА РУБЈЕ...

ОВААГХ!

ЦАНГР!

МАДА СЕ УПЛАШИЛА, СТАРА ДОМАЉИЦА НИЈЕ СХВАТИЛА СВУ ВЕЛИЧИНУ ОПАСНОСТИ...

ГУБИ СЕ, ОДВРАТНА ЖИВОТИЊО!

ИИИРАГ!

СРЕДОМ ПО ДОМАНИЦУ, СУНЧАНА СВЕЛОСТ ЗАСЛЕПИЛА ЈЕ ЧУДОВИШТЕ... И ОНО СЕ ЗАПЛЕЛО МЕЂУ РУБЉЕ...

РААОООВГ!

ИЈУ!

ВРКУЊИ ЗА СОБОМ РУБЉЕ ОТПРГНУТО ЗАЈЕДНО С УЖЕТОМ ЧУДОВИШТЕ СЕ НАШЛО НА УЛИЦИ...

ПОШТО ЈЕ У СТРАХУ СТАВИЛА РУКЕ НА ОЧИ НИЈЕ НИ ВИДЕЛА КАДА ЈЕ ЗВЕР ПРОШЛА КРАЈ ЊЕ...

ДОЛАЗИ... ПРАВО НА МЕНЕ! УПОМОГ!

ШТА...? АААХ!!

РОООРГ!

ШКРИП!

КАД СУ МИКИ И ДОКТОР СТИГЛИ ДО ДВОРИШТА, ЗВЕРИ ВЕЋ НИЈЕ БИЛО...

КУДА ЈЕ НЕСТАЛА?

ТАМО... НА УЛИЦУ... КРЕНУЛА ЈЕ ПРЕМА СЕЛУ! ШТА ЈЕ...?

ТАТА, ТО ИЗГЛЕДА КАО МЛАДУНЧЕ НЕКЕ ПРАИСТОРИЈСКЕ ЖИВОТИЊЕ!

ТАЧНО, МИКИ! ЈАЈЕ СЕ, ЗАХВАЉУЈУЊИ КО ЗНА ЧЕМУ...

...ОЧУВАЛО У АМАЗОНСКИМ БАРУШТИНАМА!

НИЈЕ БИЛО ТЕШКО УЋИ У ТРАГ ЧУДОВИШТУ...

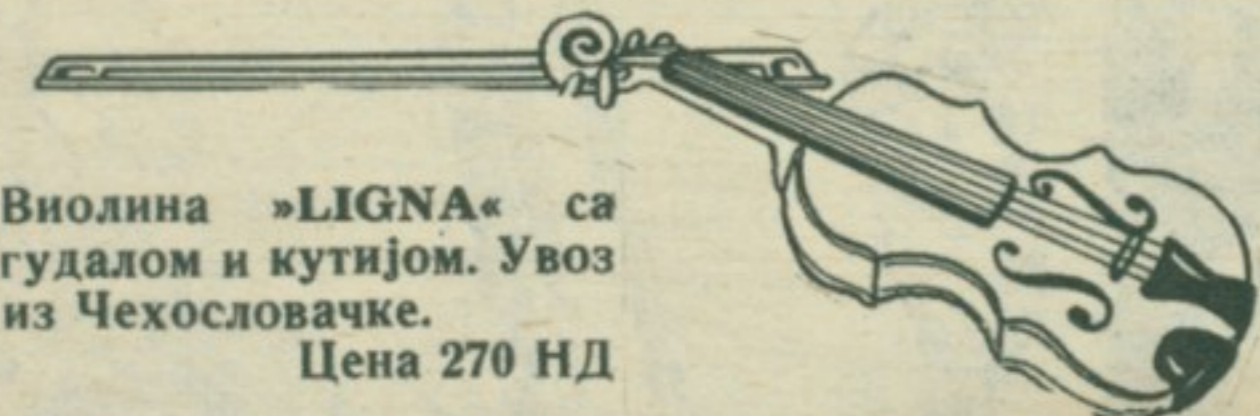
КРАХУХ

АХ!

БЕЖИТЕ, ЛУДИ!

ОХ! КАО ДА РУШИ СВЕ ПРЕД СОБОМ!

„Просвета“ Музички магазин, Београд, Теразије 12

Виолина »LIGNA« са гудалом и кутијом. Увоз из Чехословачке. Цена 270 НД

КУПИТЕ ПРЕКО ПОШТЕ!

Изрежи предмет који желиш, залепи на дописницу и пошаљи: „ПРОСВЕТА“ МУЗИЧКИ МАГАЗИН, БЕОГРАД, ТЕРАЗИЈЕ 12. Платићеш означену цену поштару (поузећем) кад ти робу донесе кући.

„Просвета“ Музички магазин, Београд, Теразије 12

Концертна гитара „МЕЛОДИЈА МЕНГЕШ“. Домаћа производња. Цена 180 НД

У ТОМ ТРЕХУТКУ...

ГРАААУУГ!

КАКО ДА ЗАДРЖИМО ТО ЧУДОВИШТЕ? КРЕНУЛО ЈЕ ПРАВО ПРЕМА ШКОЛИ!

ДЕЦА СУ УПРАВО БИЛА НА ВЕЛИКОМ ОДМОРУ...

УЧИТЕЉИЦЕ! ШТА ЈЕ...?

БЕЖИТЕ, ДЕЦО! ШТО БРЖЕ МОЖЕТЕ!

БВАААААМ!

АЛИ, ШТИТЕРИ НАЈМЛАЂЕ УЧЕНИКЕ УЧИТЕЉИЦА НИЈЕ УСПЕЛА ДА УМАКНЕ...

СВРШЕНО ЈЕ С ЊИМА! ЧУДОВИШТЕ ИМ ЈЕ ЗАГРАДИЛО ПУТ!

АААА!

МАРВЕЛИ СУ СХВАТИЛИ ОПАСНОСТ...

ЈЕДИНА НАДА, МИКИ... ТВОЈ МИТРАЉЕЗ! АЛИ АКО ТЕ ВИДЕ КАКО ПУЦАШ ИЗ ЊЕГА...

ТО САД НИЈЕ ВАЖНО, ТАТА! ВАЖНА СУ ДЕЦА!

МИКИ ЈЕ С МИТРАЉЕЗА БРЗО СКИНУО ЛАСЕРСКИ ПИШТОЉ...

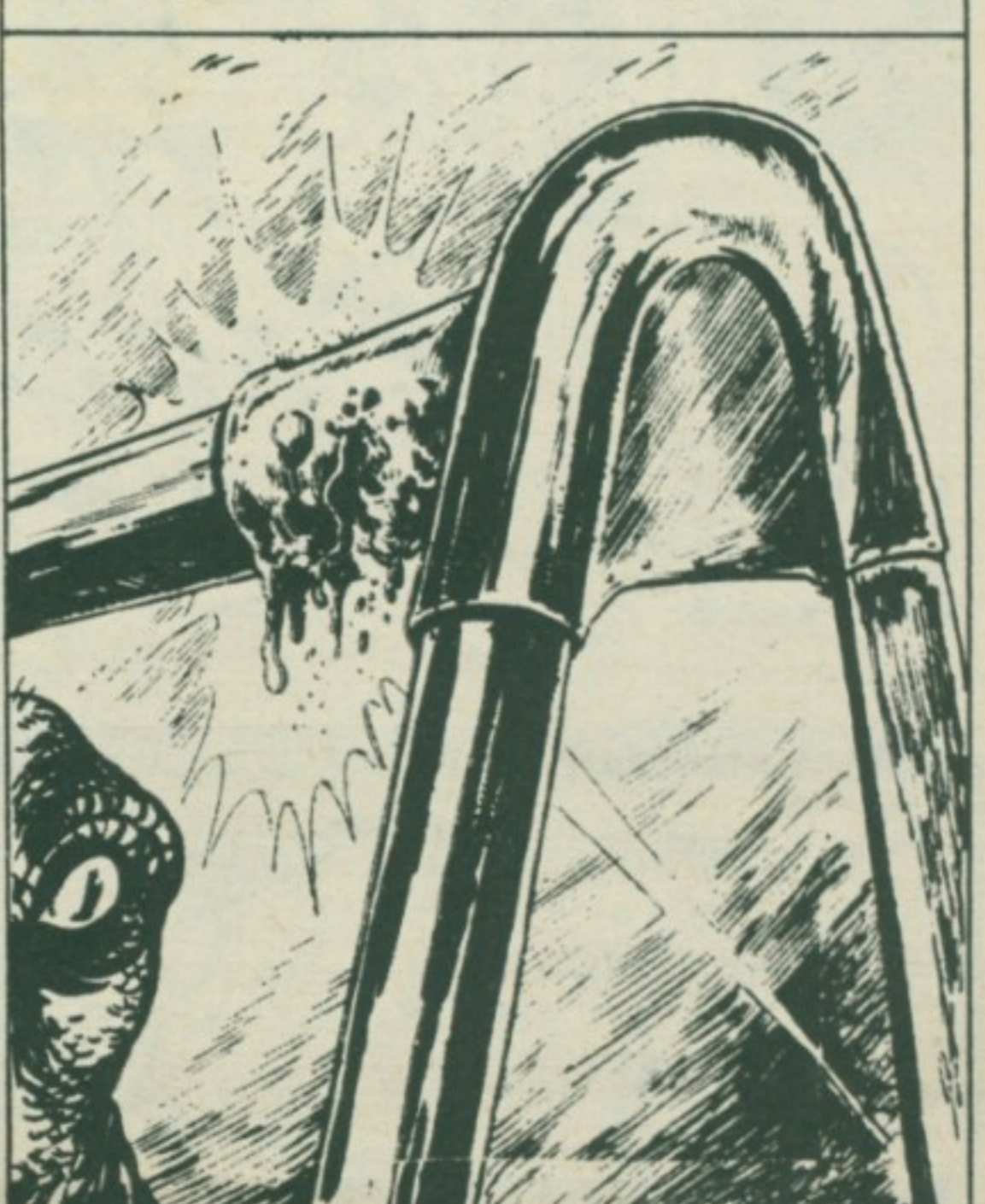
А! ЕО! ЕС! ОСВЕТНИК ИЗ СВЕМИРА!

...И НАНИШАНИО

ОДЛИЧНО! ЧУДОВИШТЕ СЕ УПРАВО НАМАЗИ ИСПОД ЛУЉАШКЕ!

НАЈПРЕ ЈЕДАН... А ЗАТИМ ДРУГИ КРАЈ ТЕШКЕ ГВОЗДЕНЕ ПРЕЧКЕ ИСТОПИО СЕ ОД ЛАСЕРСКОГ ЗРАКА...

СВИ СУ СЕ СКЛАЊАЛИ ИСПРЕД ПРАИСТОРИЈСКОГ ЧУДОВИШТА...

АРРРГХ!

НЕ ЗАСТАЈ - КУЈ, МИКИ! ТРЕБА ДА ГА ОДМАМИМО НА ОБАЛУ... ГДЕ МОЖЕ ДА НАНЕСЕ НАЈМАЊЕ ЗЛА!

САМО ДА ГА ПОДСЕТИМ НА НАС!

КРУУУН

ЗБОГ ПРИСУТНИХ МИКИ СЕ НИЈЕ УСУЋИВАО ДА УПОТРЕБИ СВОЈЕ ТАЈНО ОРУЖЈЕ...

ТАЈ ДЕЧАК ЈЕ ЛУД! САМО ГА ДРАЖИ СВОЈОМ ИГРАЧКОМ!

ТАКА - ТАКА - ТАКА

ТО МИ ЈЕ И НАМЕРА!

МИКИЈЕВ ДАЛМАТИНСКИ ПАС СЕ УМЕШАО...

РАААГХ!

ТАКО, БЕНЈО! САМО ГА ТИ УЈЕДАЈ!

УСКОРО СУ ЗАШЛИ МЕЂУ ПЕШЧАНЕ ДУНЕ...

ОВДЕ НАС НИКО НЕ МОЖЕ ВИДЕТИ! ОСЛОБОДИМО СЕ ЧУДОВИШТА ПРЕ НО ШТО СТИГНЕ ПОЛИЦИЈА!

ДА... ИЛИ ОНО ИЛИ МИ!

МИКИ ЈЕ ИЗ СВОГ НЕИСПРПНОГ "РЕДЕНИКА" УЗЕО НАЈУБИЛАЧКИ - ЈИ ПРОЈЕКТИЛ...

ДИРЕКТАН ПОГОДАК И НЕЋЕ НИ ЗНАТИ ШТА ГА ЈЕ РАЗНЕЛО!

СНУУУРГ!

А! Е! Е! Е! ОСВЕТИНИК ИЗ СВЕМИРА!

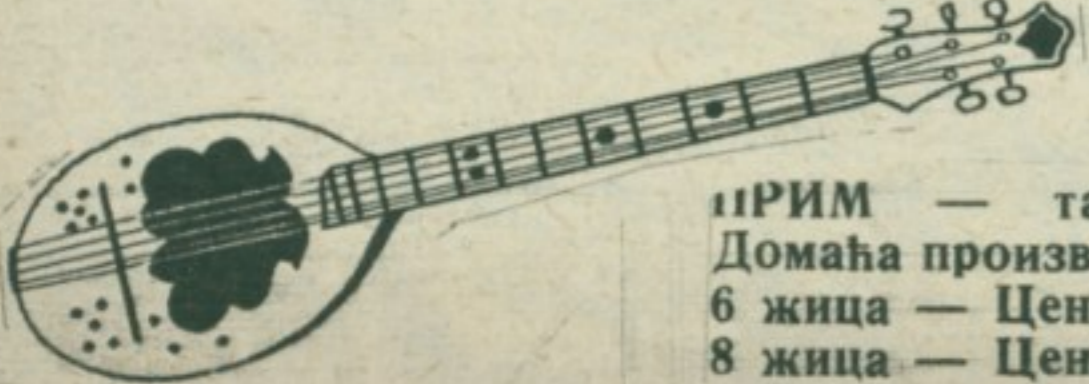
ЧЕКАЈ, МИКИ! НЕ ПУЦАЈ!

ТО НАМ ЈЕ ЈЕДИНИ ПУТОКАЗ ЗА РЕШАВАЊЕ ТАЈНЕ ПОРЕКЛА ШИНОВСКОГ ЈАЈЕТА! ПОКУШАЈМО ДА ГА ЖИВОГ УХВАТИМО!

АМИ, ТАТА... ЗГРОМИЋЕ НАС!

„Просвета“ Музички магазин, Београд, Теразије 12

ПРИМ — тамбурица. Домаћа производња. 6 жица — Цена 165 НД. 8 жица — Цена 175 НД.

КУПИТЕ ПРЕКО ПОШТЕ! Изрежи предмет који желиш, залепи на дописницу и пошаљи: „ПРОСВЕТА“ МУЗИЧКИ МАГАЗИН, БЕОГРАД, ТЕРАЗИЈЕ 12. Платићеш означену цену поштару (поузећем) кад ти робу донесе кући.

„Просвета“ Музички магазин, Београд, Теразије 12

»WELTMEISTER«, клавирска хармоника »SEPERATO«. Трогласна, 48 басова, 5 регистара. Увоз из НДР. Цена 900 НД.

ЧУДОВИШТЕ СЕ УСТРЕМИЛО...

БААООРГ!

РИЗИКОВАЊУ... ИСПРОБАЊУ ЗРАК ЗА СМАЊИВАЊЕ!

НАУЊЕГ ТРЕНУТКА...

УСПЕЛО ЈЕ ЧУДОВИШТЕ СЕ СМАЊУЈЕ!

ХУУУРК?

ПОСЛЕ НЕКОЛИКО СЕКУНДИ НИЈЕ БИЛО ВЕЋЕ ОД ГУШТЕРА...

ДРЖИ ГА БЕНЦО! УХВАТИ ГА!

ДА СЕ НЕ САКРИЈЕ... МЕЂУ ДУНЕ!

АВ!

И ПРЕ НО ШТО ЈЕ ЦИЈУЧУЊИ, ЖИВОТИЊА УСПЕЛА ДА СЕ ЗАВУЧЕ У ТРАВУ...

ПОЛАКО, БЕНЦО! ДА ГА НЕ ОЗЛЕДИШ!

ИННК!

А ГДЕ САД ДА ГА СТАВИМ?!

У ОНУ СТАРУ, БАЧЕНУ БОЦУ!

ПАМНК

ТАКО! НАЧУПАЈ МАЛО ТРАВЕ УМЕСТО ЗАПУШАЧА!

ТЕК ШТО ЈЕ ДОКТОР ЗАЧЕПИО БОЦУ ЗАЧУЛИ СУ СЕ ГЛАСОВИ...

ДОКТОРЕ! МИКИ! ШТА СЕ ДОГОДИЛО? ЦИТАВИ СТЕ?

ОВАЈ... ДА! ЗАХВАЉУЈУЊИ МИКИЈЕВОМ МИТРАЉЕЗУ-ИГРАЧКИ!

ЦРНИ ВУК

ДОКАЗ
ХРАБРОСТИ

1243

ОН НИЈЕ
НИ
КОМАНЧ
НИ
КИЈОВА!

ОН ЈЕ УБИО
ЈАГУАРА!

ЛОГОР ОПЕЧЕНЕ НОГЕ САСТОЈАО СЕ
ОД ТРИДЕСЕТАК ВИПВАМА...

У ОЧИМА
ПЛЕМЕН-
СКОГ ВРАЧА
БЛЕСНУО
ЈЕ БЕС...

ТО ЈЕ
ДРУГИ ЈАГУАР!
ЈА САМ ВЕЛИКОМ
УБИЦИ НАРЕДИО
ДА ОДЕ ДАЛЕКО

ВЕЛИКИ БРАТ
ЈЕ УБИО
ЈАГУАРА-
УБИЦУ!

ЛАЖЕШ,
МАЛИ
ОБЛАКЕ!
ТО
НИЈЕ
ТАЈ
ЈАГУАР!

МАЛИ
ОБЛАК ГОВО-
РИ ИСТИНУ!
ЈАГУАР ЈЕ
БИО НА
ПОЖИЛУ!

ЗАШТО ЈА, ПОГЛАВИ-
ЦА ОПЕЧЕНА НОГА,
УВЕК ПОСЛЕДЊИ ДО-
ЗНАЈЕМ О ОНОМЕ
ШТО СЕ
ДОГАЂА?

САМО СЕ ХВАЛИШ,
ВРАЧУ, ДА СИ ОТЕРАО
ЈАГУАРА! ТРЕБАЛО
ЈЕ ДА ДОЂЕ
СТРАНАЦ...

НИЈЕ ОН СТРАНАЦ! СИЈУКС
ЈЕ! ЗОВЕ СЕ ЦРЧИ ВУК И
ОТАЦ МУ ЈЕ БИО
ИЗ НАШЕГ
ПЛЕМЕНА!

1243

МОЈ ОТАЦ
СЕ ЗВАО
ЏРНИ ЈЕЛЕН!
МАЈКА МИ ЈЕ
ИЗ ПЛЕМЕНА
АПАЧА!
ОДЛУЧИО САМ
ДА СЕ
ВРАТИМ
СИЈУКСИМА!

ВРАТИ
СЕ
АПАЧИМА!
ШТА
ТРАЖИШ
ОВДЕ?

ТОПИ!

САЗОВИТЕ
САВЕТ
СТАРАЦА!

ДА НЕКА МУДРИ
ОДЛУЧЕ!

СРНИНО СРЦЕ)
ГОВОРИ
МУДРО...
ЏРНИ ВУК
ИМА ПРАВО
ДА ПО-
ДИГНЕ
ШАТОР!

ЋУТИ!
ЋУТИ!

ВИДИМ...ВИ-
ДИМ...ВИДИМ
КОЊА...КОЊА
КИЈОВА
ЗА ЛОВ НА
БУОА-
ЛЕ!

ВЕЛИКИ ДУХ
ЈЕ ПРОГОВО-
РИО. ДА БИ
СТЕКАО ПРАВО
НА ШАТОР, ЏРНИ
ВУК ТРЕБА ДА
ОД КИЈОВА
УКРАДЕ ЈЕД-
НОГ КОЊА
ЗА ЛОВ НА
БУОА-
ЛЕ!

ПАТИ ГА
ШАМЕШ У
СМРТ!

ДУХ ЈЕ РЕКАО!

НЕКА ПОЛО-
ЖИ ИС-
ПИТ!

КИЈОВА
ИНДИЈАН-
ЦИ ПАЈИ-
ЛИ СУ
НАРОЧИТЕ
КОЊЕ
ЗА ЛОВ НА
БИЗОНЕ!
ЧУВАЛИ
СУ ИХ
КАО
ЗЕНИЦУ
ОКА,
ВИШЕ
НО
РОЂЕНУ
ДЕЦУ.

ЧУВАЈ СЕ ВРАЧА,
ЏРНИ ВУКЕ!
ЛУКАВ ЈЕ И
ПОДМУКАО!

СВЕ САМ ЧУО! ТРЕБА ДА
УКРАДЕШ ОД КИЈОВА КОЊА
ВЕЛИКИ БРАТЕ! ТО СЕ ВРАЧ
СВЕТИ!

ЗАШТО СИ ТО ДОПУСТИО,
ОПЕЧЕНА НОГО! КИЈОВЕ
НАМ ТО НЕЋЕ
ОПРОСТИТИ!

ОЧИ СУ ТИ ВЛАЖНЕ
СЕСТРО! СТРАХУЈЕШ
ДА СЕ ЏРНИ ВУК
НЕЋЕ ВРАТИТИ!

1243

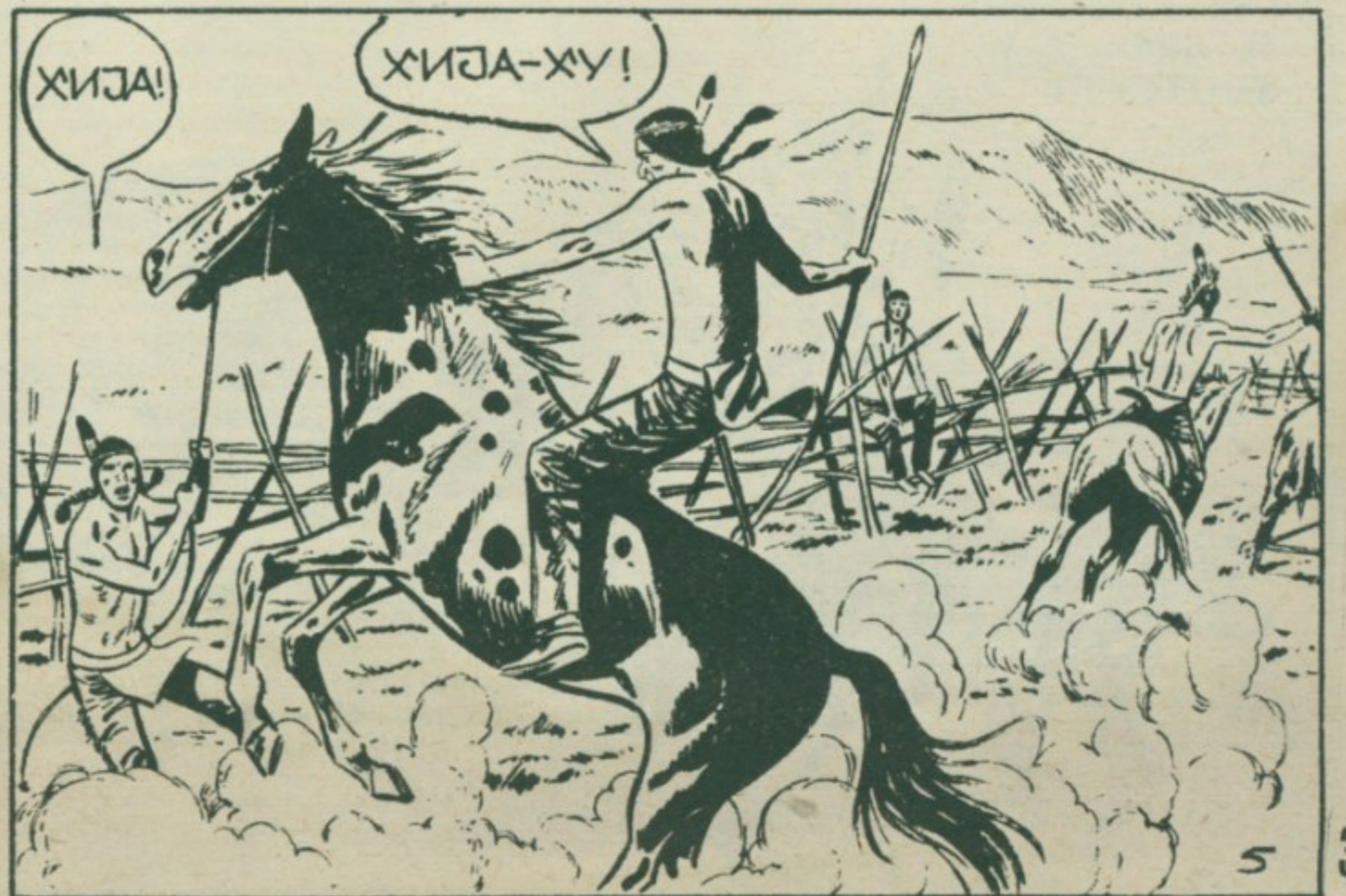
ОВАЈ
ДОКАЗ ХРА-
БРОСТИ
ЈОШ НИЈЕ ДАН
СИЈУКС
НИЈЕ
ДОНЕО!

ТЕРИТОРИЈА КИЈОВА
ПРОСТИРАЛА СЕ НА
ДВА ДАНА ЈАХАЊА ...
ПРЕМА ИСТОКУ.

ХИЈА
ХУ!

ХИЈА!

ХИЈА-ХУ!

ОПРЕЗНОСТ КИЈОВА БИЛА ЈЕ
ВЕЋ ПОСЛОВИЧНА. ЗА ЊИХ ЈЕ
СВАКИ ИНДИЈАНАЦ ВАН ЊИХОВОГ
ПЛЕМЕНА БИО КОЊОКРАДИЦА.

БУДИ
МИРАН,
ТОПИ!

ЦРНИ ВУК ЈЕ ДУГО
ОСТАО НЕПОМИЧАН. МОГАО
ЈЕ И ДА САЧЕКА НОЋ, АЛИ
ЧАСТ ЈЕ ЗАХТЕ -
ВАЛА ДА СЕ ДО -
КАЗ ХРАБРОСТИ
ПРИБАВИ ПО
ДАЛУ.

ТИ СИ, ШИНУК,
БРЖИ ОД
НАЈБОЉЕГ
ЊИХОВОГ
КОЊА!

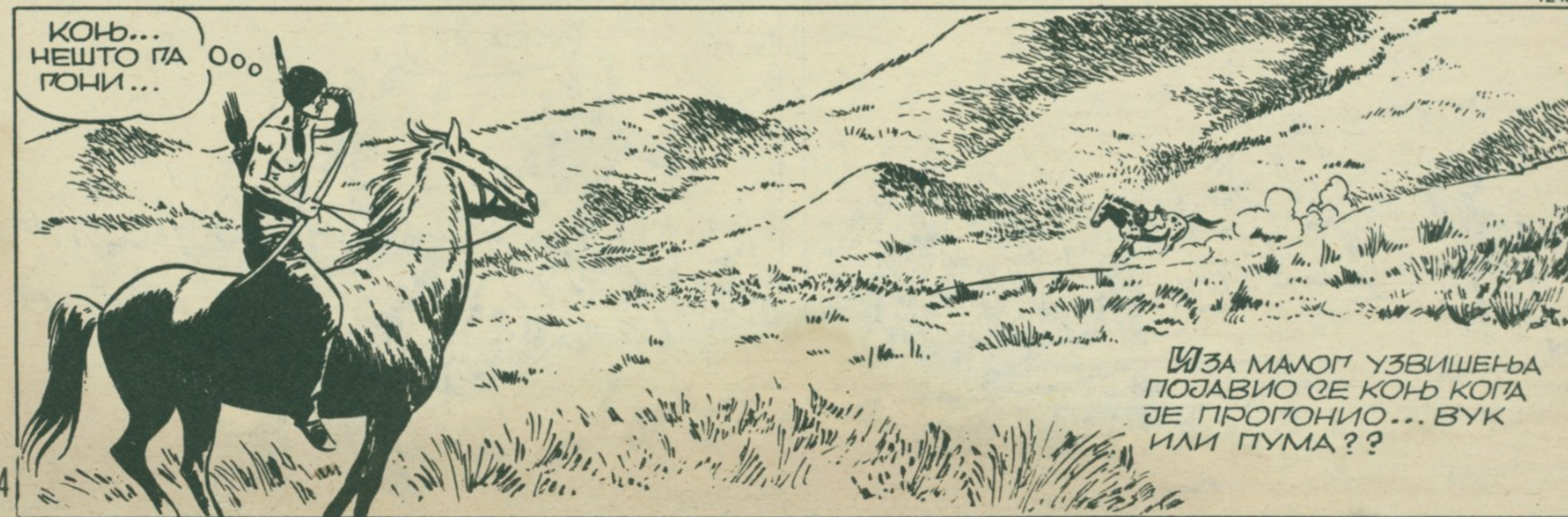

ОВАЈ ЋЕ БИТИ НАЈБОЉИ:
ИМА ЗВЕЗДУ НА
ЧЕЛУ!

ЧУЈЕ СЕ
НЕКИ
ТОПОТ!?

КОЊ СА ЗВЕ -
ЗДОМ НАЧУЈО
ЈЕ СВОЈЕ
КРАТКЕ
УШИ...

КОЊ...
НЕШТО ГА
ГОНИ...

ИЗА МАЛОГ УЗВИШЕЊА
ПОЈАВИО СЕ КОЊ КОГА
ЈЕ ПРОГОНИО... ВУК
ИЛИ ПУМА??

ДА ЛИ СУ
КИЈОВЕ
ПРОЗРЕЛИ
ЊЕГОВО
ЛУКАВ-
СТВО?

ЛЕТИ
КАО ВИ-
ХОР

КИЈОВЕ СУ С ДИВЉЕЊЕМ
ГЛЕДАЛИ КОЊА...

ВАТРЕ-
НИ КОЊ...
А ПРОГО-
НИ ГА
БУК!

ХИ-ЈИА!

КИЈОВА НА КОЊУ
НИЈЕ ПОВЕРОВАО СВО-
ЈИМ ОЧИМА...

ИЈА,ТОПИ!
ЈАХАА!

ЛОВ НА "ДОКАЗ" ЈЕ ПОЧЕО...

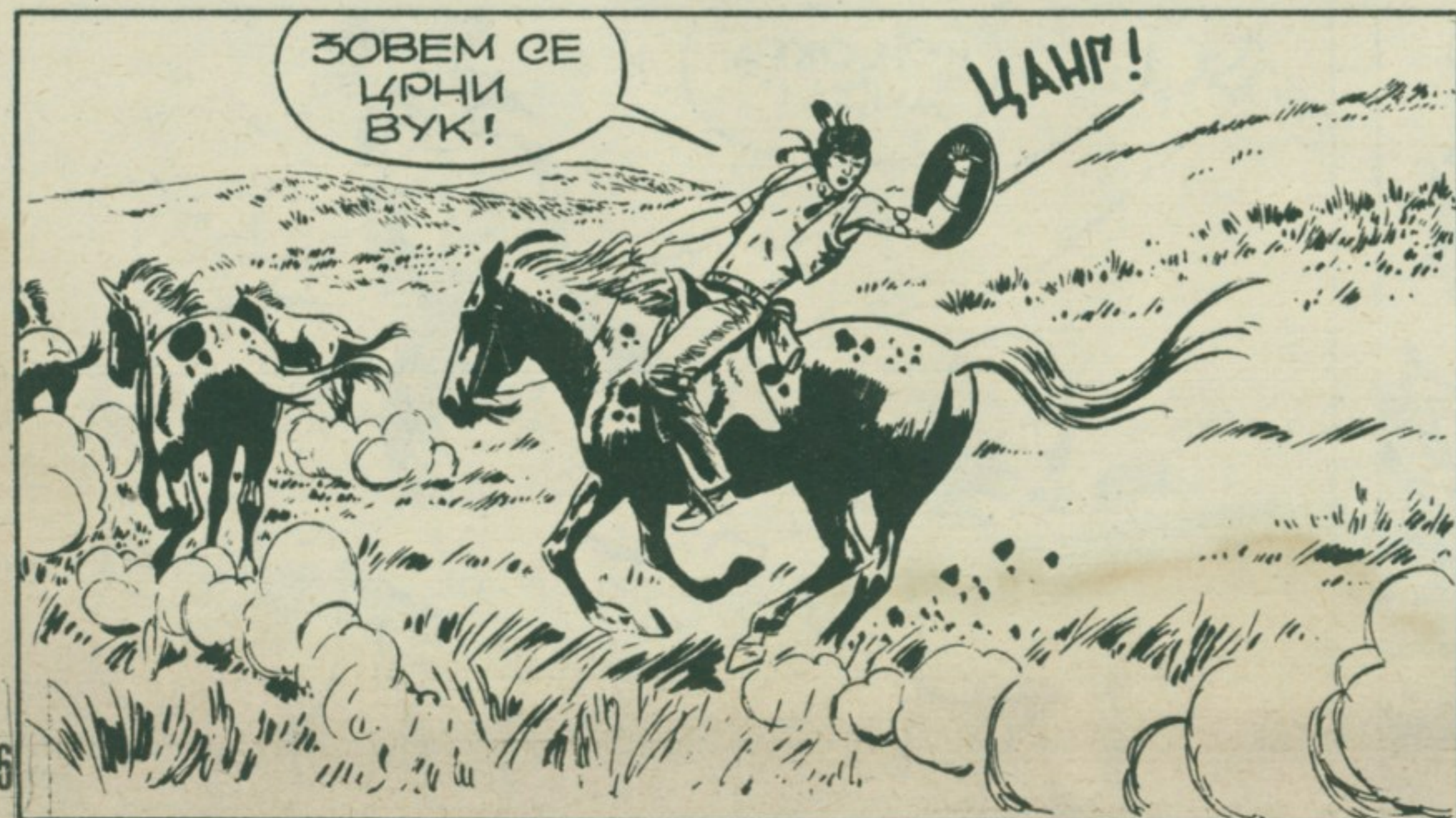
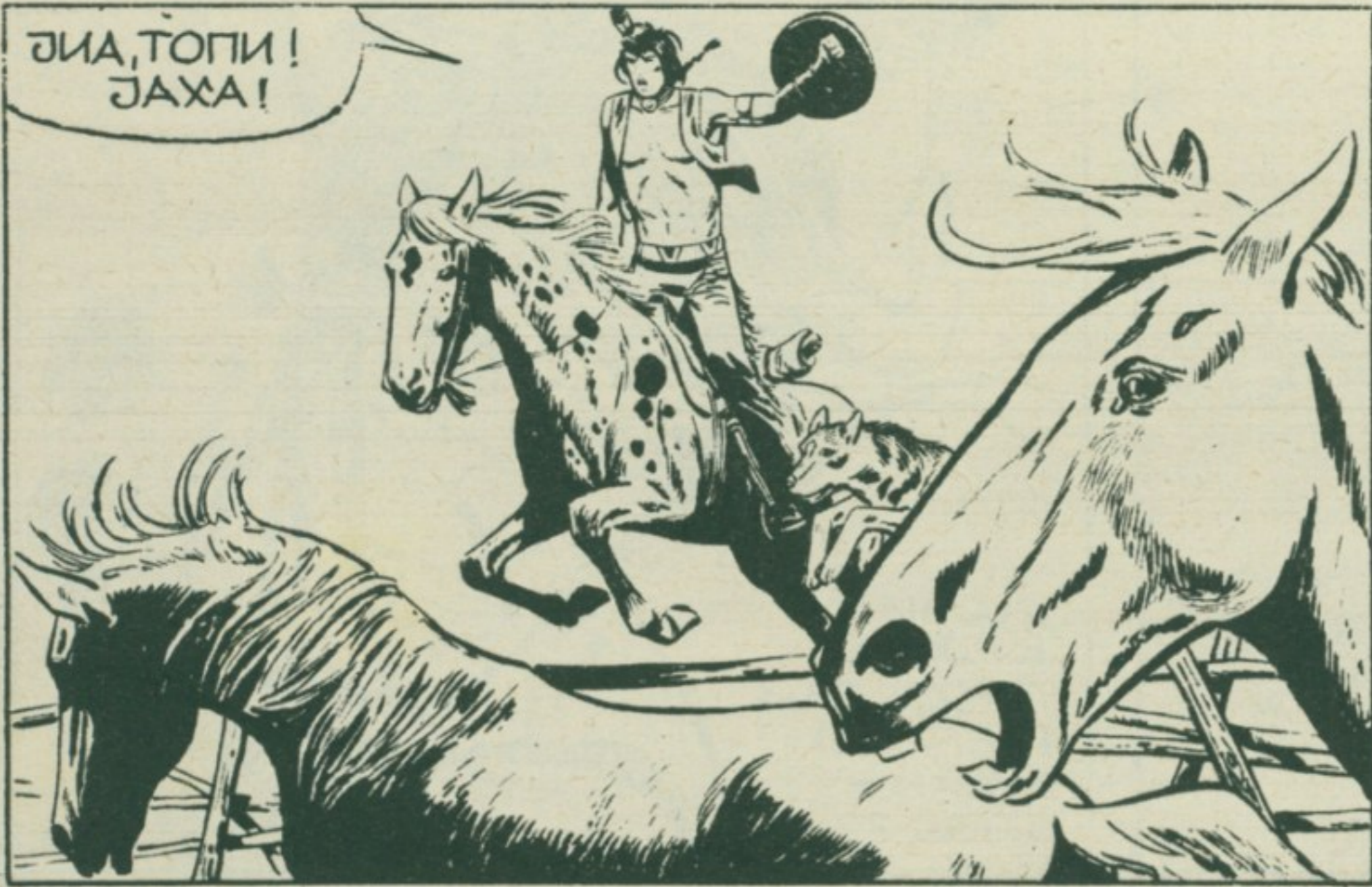

ТАКО МИ ВЕЛИКОГ ДУХА...
ПА ТО ЈЕ ПРАВИ
ДЕМОН!

КОЊОКРА-
ДИЦА!

СИЈУ-
КЕ!

1243

КОЊИ ЗА ЛОВ НА БУФАЛЕ СУ СЕ
РАЗБЕЖАЛИ НА СВЕ СТРАНЕ!
БИЛЕ СУ ТО БРЗЕ, РАСНЕ
ЖИВОТИЊЕ...

ТОПИ!

ВВ

ИЈА, ШИНУК! ТИ
ЋЕШ ИХ СВЕ
ПРЕСТИЊИ!

ИЈА,
ШИНУК!

КИЈОВА ИНДИЈАНЦИ ДАЛИ СУ СЕ У ПОТЕРУ
ЗА СВОЈИМ КОЊИМА.
УСПЕЛИ СУ ДА ИХ
САКУПЕ СВЕ
ОСИМ...

ТО ЈЕ ДУХ
ВЕТРА УЗЕО
ОБЛИЧЈЕ
ЧОВЕКА!

ОДВЕО ЈЕ КОЊА
СА ЗВЕЗДОМ!

НИКО ГА
НЕЋЕ
УХВАТИТИ!
ОН
ЛЕТИ А
НЕ
ЈАШЕ!

1243

ИЈА, ТОПИ!
КИЈОВЕ НАС
ВИШЕ
НЕ ГОНЕ!

И ОД РАДО-
СНОГ СМЕХА ЦР-
НОГ ВУКА ЈЕ-
ЧАЛА ЈЕ ПРЕ-
РИЈА.

МИСЛИО ЈЕ НА
ПРЕРИЈСКУ РУЖКУ И
ЊЕНОГ МАЛОГ
БРАТА..

НИШТА НЕ ЈЕДЕШ, ПРЕРИЈСКА
РУЖО! У ТВОЈИМ
ГОДИНАМА ТРЕБА
МНОГО ЈЕСТИ!

ГДЕ ЈЕ МА-
ЛИ ОБЛАК?

ДОЛАЗИ!
И ВОДИ
КОЊА!

ПОНОСАН САМ ШТО
ЋЕ ТВОЈ ШАТОР
СТАЈАТИ УЗ
НАШЕ!

НИШТА НЕ КАЖЕШ, ВРАЧУ!
А ТИ СИ ТРАЖИО
ТАЈ
ДОКАЗ!

СТАЈАН КОЊ! ГОРД
ЈЕ КАО МЛАДА
БРЕЗА! ШТА
ЋЕШ С
ЊИМ?

ВРАТИЋУ ПА
КИЈОВАМА!
ДОВЕО САМ ПА
САМО КАО
ДОКАЗ ДА САМ
ДОСТОЈАН
СВОЈ
ПЛЕМЕНА!
ЈА НИСАМ
КОЊОКРАДИ-
ЦА!

1243

А И НЕ ТРЕБА МИ! МОЈ
ШИНУК ЈЕ БОЉИ ОД
ЊЕГА И СВАКОГ ДРУ-
ГОГ КОЊА ЗА
ЛОВ НА
БУФА-
ЛЕ!

ЦРНИ ВУК
ОСТАЈЕ С
НАМА!

ОН ОСТАЈЕ!
А ЗАШТО СЕ ТИ,
ВРАЧУ, ПОВЛАЧИШ
У СВОЈ
ШАТОР!

ВРАЧ НИШТА НЕ ОДГОВОРИ... КРАЈ

ЈЕДИНИ ШАМАР

ПРОШЛО ЈЕ ОД ТАДА 60 ГО
ДИНА, А ЈА СЕ ЧИТАВОГ ДО-
ГАЂАЈА ТАКО ЈАСНО СЕ-
ЋАМ КАО ДА СЕ ЈУЧЕ ЗБИО

Живела сам у малом се-
лу на обали ћудљиве
Мораве, недалеко од
Ниша. По цео боговетни дан
чувала сам свиње по поља-
нама око села, док је ужа-
рени ваздух треперио над
Моравом. У платненој ко-
шуљици, боса, али пусто де-
тињство, слободна као пти-
ца, јурила сам за лептири-
ма.

Нисам много марила за
свиње које су дахћући од
врућине ровале по блату
крај реке. Били смо сиро-
машни, имали смо само јед-
ну свињу. Чувала сам и че-
тири богатог суседа.

Пет великих црних свиња
са увијеним реповима и сит-
ним очима гротало је ва-
љајући се по блату. Бара је
била мала, четири су се згу-
рале једна до друге дахћу-
ћи од ужасне врућине, а пе-
та, она наша, трома и вели-
ког стомака, пуног прасића,
скичала је жалосно покуша-
вајући да се угура у блато.
Али места није било, а оста-
ле нису биле вољне да се
помере. Није имала куд. Му-
чена врућином загазила је
у реку.

Сивравична џишина

Занета игром, нисам је
приметила. Гонила сам јед-
ног великог лептира са ви-
љушкастим репом. Чини ми
се да га и сад видим како за-
масима својих крила лебди
од цвета до цвета, на из-
глед тако споро, а ипак бр-
же од мојих малих ногу.
Тек, у једном тренутку, за-
чула сам очајничко скича-
ње свиње коју је брза ма-
тица већ занела.

Свим снагама се борила
са реком, пливала високо уз-
дигнуте њушке, скичала, али
узалуд. Иако су свиње доб-
ри пливачи, због прасића
које тек што није опрасила,

вир је био јачи од ње. Зад-
њи језиви врисак и њушка
је нестала.

Стравична тишина наткри-
ла је реку. Беспомоћно сам
стајала на припечи.

Уплашена, док ми је са-
мртнички ропец још одзва-
њао у ушима, то поподне
сам преостале свиње, ком-
шијске, терала у село пола-
гано, што сам полагамије мо-
гла. Како ћу пред оца, пред
мајку? Али, ма колико да
сам полагамо ишла, ипак сам
најзад стигла до куће. Су-
седове свиње сам утерала у
његово двориште, а ја са-
ма покуњено ушла у наш
кућерак.

Сутон летње вечери. У по-
лудраку, мајка је пословала
над огњиштем, а отац је за
столом ножем из тополови-
не, изрезивао варјачу. По-
кушала сам да шмугнем у
кревет без вечере, али очев
глас ме прикова за земљани
под.

— Зоро, јеси ли затворила
свињу?

— Тата ја... она... она
се удавила — провалило је
из мене.

Као муња, дуга као вр-
љика, његова тврда, жуље-
вита рука одала мила ме по
образу. Један једини пут.
Образ ми је букнуо, у уши-
ма зазвонило, заплакала сам.

Отац се погурно. Мало пре
ми се чинио као див, а са-
да док је излазио у својим
вечито истим grubим лане-
ним панталонама и кошуљи
био је оличење нашег му-
котрпног живота и беде.

Све сам разумела

У том тренутку сам одра-
сла. На моја мала дечја пле-

ћа, свалио се терет који по-
знају само одрасли. Мајка
је још увек нагнута над ог-
њиштем, зајецала. То је би-
ла наша једина свиња, једи-
но благо, поред тог кућерака
од блата и једног комадића
земље. Знала сам да отац
боли то што ме је ударио,
да га боли губитак те сви-
ње у коју је тако много по-
лагао. Како је само са мај-
ком ковао планове, како ће
се свиња опрасити како ће-
мо имати 7—8 прасића како
ће их продати...

И зато памтим тај шамар,
једини пут када ме отац у-
дарио, памтим као да је ју-
че било. Увек сам се сећала
те свиње, и када смо касни-
је у град прешли и када сам
школу завршила и удала се.
И ево, сада, после шездесет
година, сећам се свега као
да је јуче било.

Зорица Анђелковић,
Михајла Пупина 17, Ниш 39

У СЛЕДЕЋЕМ БРОЈУ
КОМПЛЕТАН СТРИП

СТРИП
ЖИРБИ

ОКАЧИ ШЕШИР О ВЕТАР

ДЕВОЈКА ЈЕ ЖЕЛЕЛА ДА ШТО ПРЕ ДОБИЈЕ СВОГ ИЗГУБЉЕНОГ КОЊА...

АЛИ ЗАШТО?

ИМАЈТЕ ПОВЕРЕЊА! УЧИНИТЕ МЕ МНОГО И МЕНИ И ДЕЧАКУ!

КАД ГА ЈЕ НАШАО, ДЕЧАК НИЈЕ ЗНАО ДА ТАЈ КОЊ ПРИПАДА НЕКОМ! ВЕРОВАО ЈЕ ДА ЈЕ ДИВЉИ!

А САМ СВАКОГ ИНДИЈАНСКОГ ДЕЧАКА ЈЕ ДА ИМА СВОГ КОЊА!

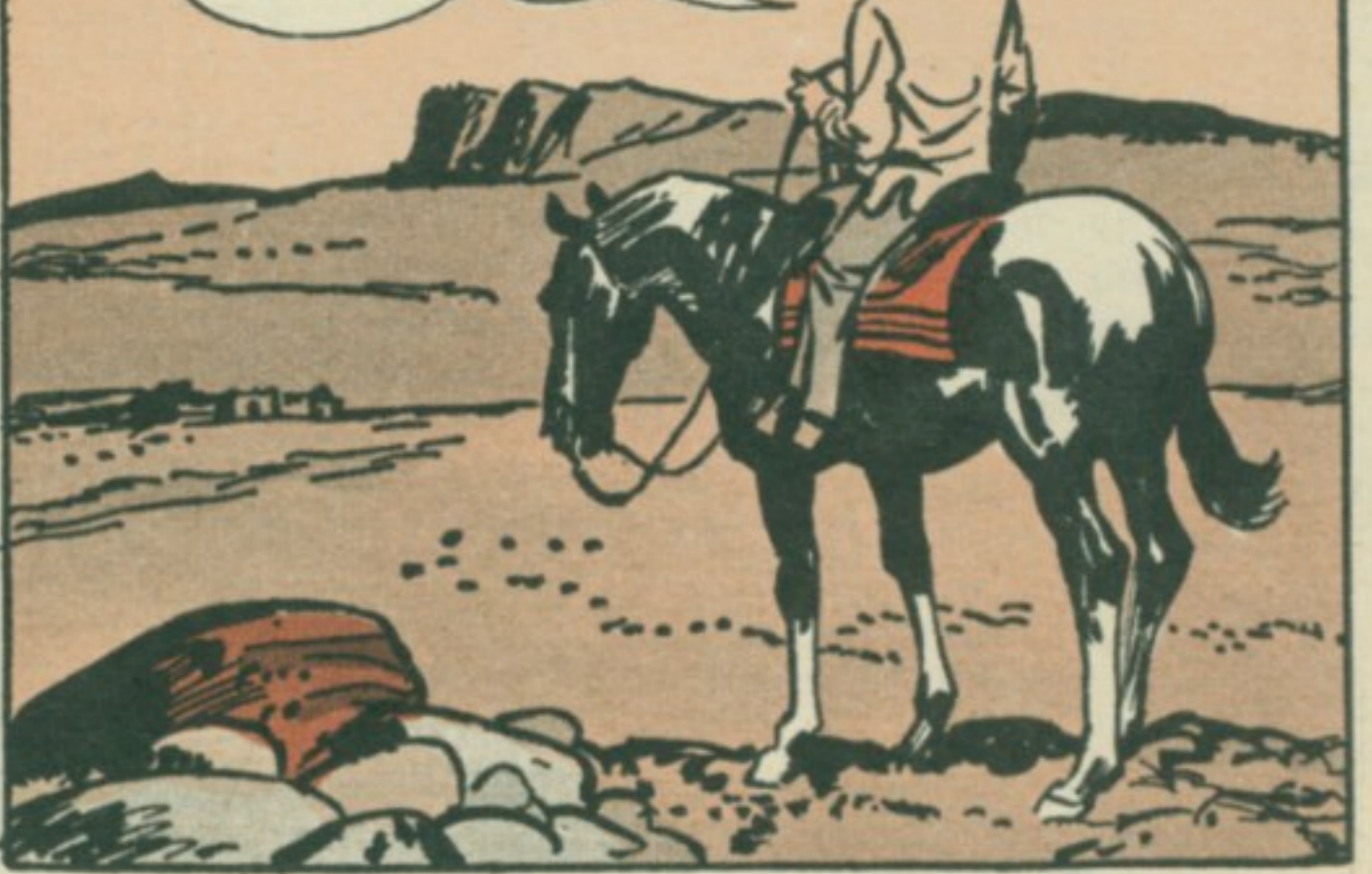
ТЕШКО МУ ЈЕ ДА ГА ВРАТИ! АЛИ, ОН ЋЕ ТО УЧИНИТИ... ЈА ГА ПОЗНАЈЕМ!

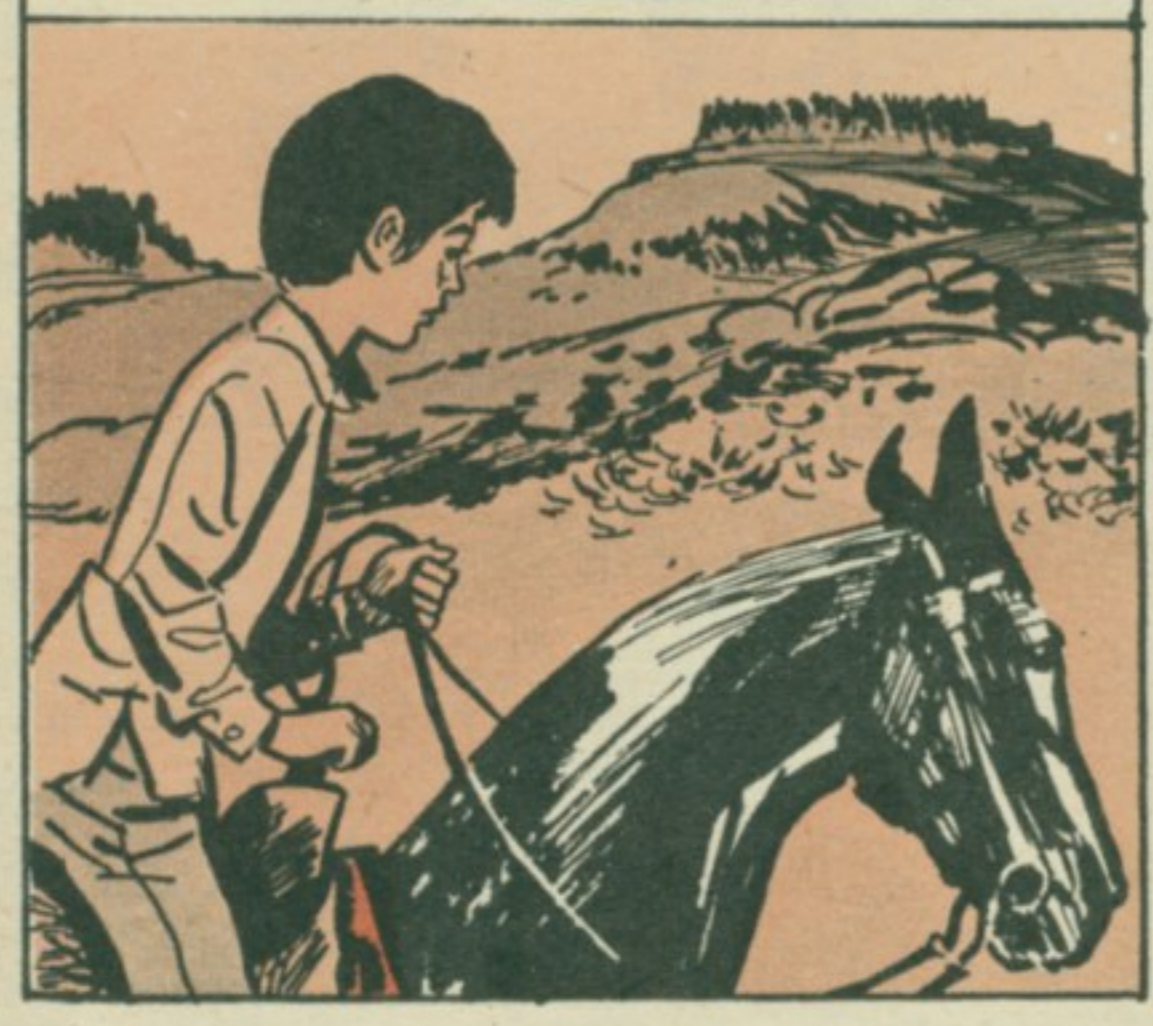
ПОГРУЖЕН У МИСЛИ, МАЛИ ГОЈО ЈЕ КРЕНУО СТРОМ ПЛАНИНСКОМ СТАЗОМ...

ТАМО ДОЛЕ, ТОМ-ТОМЕ, ЧЕКАЈУ ДА ТЕ ВРАТИМ! КАКО ДА СЕ С ТОБОМ РАСТАНЕМ?

ГОЈО ЈЕ НАСТАВИО ПУТ АЛИ ЈЕ ПОСЛЕ НЕКОЛИКО МЕТАРА ЗАСТАО И...

МОРАМО СЕ ВРАТИТИ, ТОМ-ТОМЕ!

Distributed by King Features Syndicate.

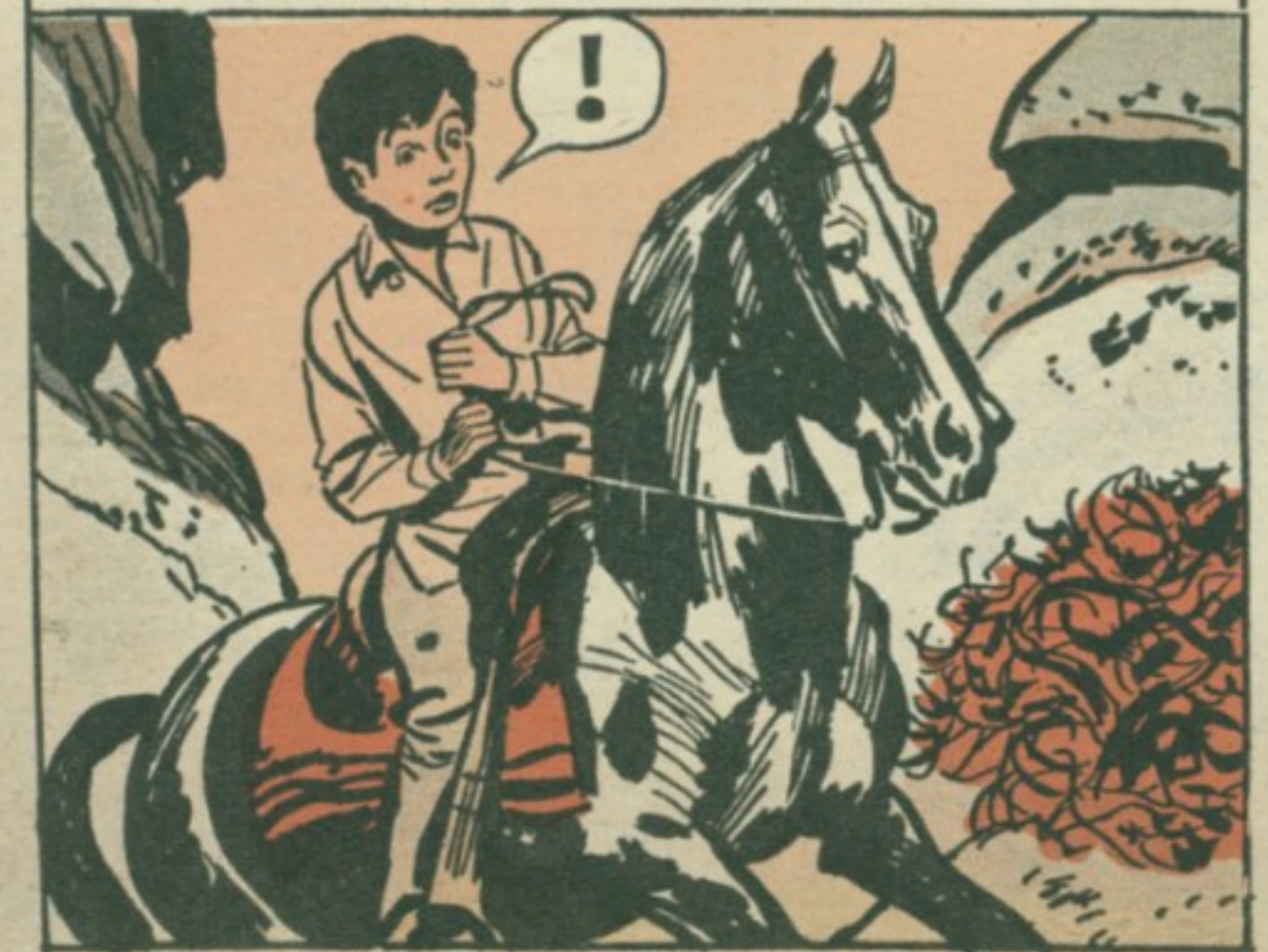
И ТА ДЕВОЈКА ТЕ ВОЛИ... И ТУЖНА ЈЕ! А ОНА ТЕ ДУЖЕ ПОЗНАЈЕ ОД МЕНЕ!

7-27

© 1969 Walt Disney Productions World Rights Reserved

АЛИ, КАД ЈЕ ГОЈО ИЗБИО ИЗА ЈЕДНЕ ОКУКЕ...

40

СТАНИ, МАЛИ! ХОЋЕМО НЕШТО ДА ТЕ ПИТАМО... ЗА КОЊА!

НАСТАВИТЕ СЕ

САД ЈЕ САМО СНАГА МОГЛА ДА ИХ СПАСЕ...

ОХ... ПА ТО СУ ЗЕМЉАНИ... ЖИВИ!

ГДЕ ТИ ЈЕ ПИШТОЛ... ПОУБИЈАЈ ИХ!

АААХ!

ДОСТА ЈЕ БИЛО ПО ВАШЕМ! ЕВО ВАМ!

ПОСАДА ЈЕ ПОНОВО УШЛА У НУЛА X...

ГАРИСОНЕ! АКТИВИРАЈТЕ ВАШЕГ ПИЛОТА – РОБОТА! БРЗО!

Н... НЕ МОГУ! НЕШТО МУ СМЕТА И СПРЕЧАВА ГА ДА ПРОРАДИ! ШТА... ШТА БУ САД...

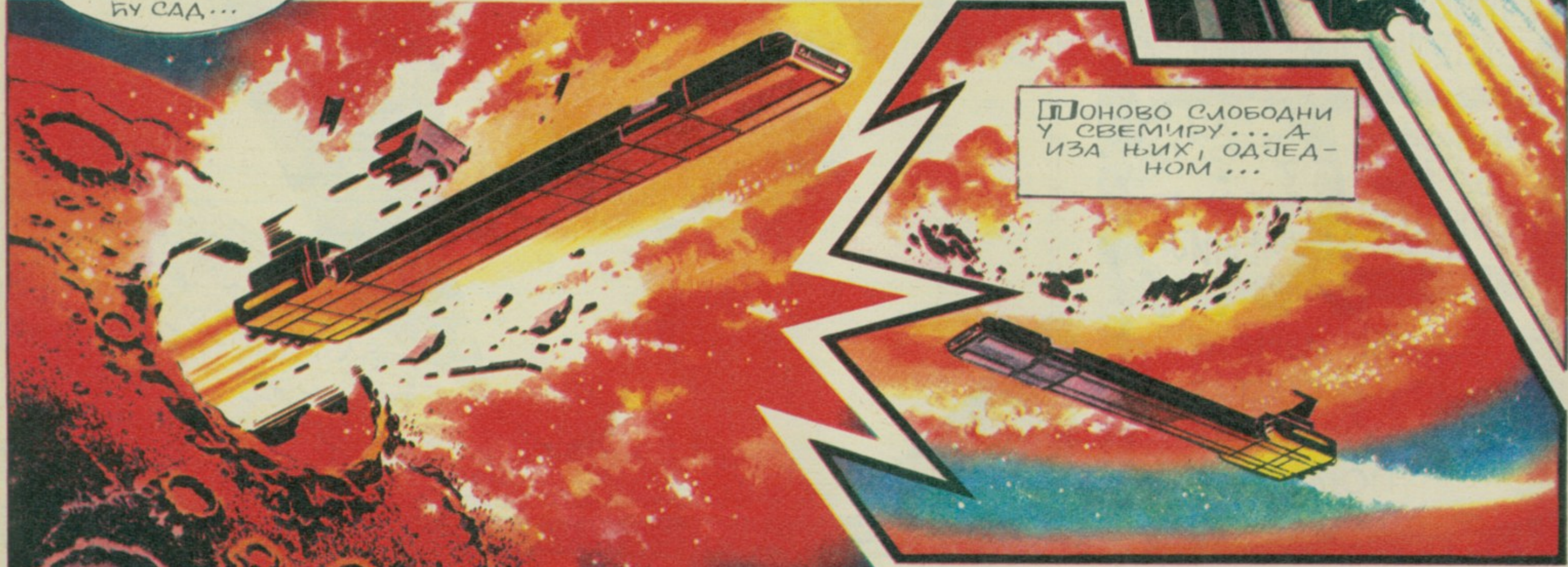
ЕВО ШТА! А КОМАНДЕ БРОДА ПРЕБАЦИТЕ НА РУЧНО УПРАВЉАЊЕ!

ДЕСЕТ МИНУТА КАСНИЈЕ...

ЗАВРШАВА СЕ МОНОРЕЈЛ! ВРАТА КОМОРЕ ЗАТВАРАЈУ НАМ ПУТ! ШТА САД КАД...

ИСПАЛИ БОЈНУ РАКЕТУ! БРЗО!

ПОНОВО СЛОБОДНИ У СВЕМИРУ... А ИЗА ЊИХ, ОДЈЕДНОМ...

ТО ЈЕ КРАЈ ОНЕ ДВОЈИЦЕ... А САД, ГАРИСОНЕ, МОЖЕ ЛИ СВЕМИРСКИ БРОД ДА ЛЕТИ САМО С ЈЕДНИМ ЧЛАНОМ ПОСАДЕ И РОБОТОМ? МОЖЕ ЛИ?

РОБОТ-ПИЛОТ ЈЕ ОДЛИЧНА СТВАР...

...АЛИ КАД СЕ ДЕСИ НЕШТО НЕПРЕДВИЂЕНО... НИШТА БЕЗ ДОБРО УИГРАНЕ, ПОЖРТВОВАНЕ ПОСАДЕ!

1 РАЗУМЕЈУ ЛИ РОДИТЕЉИ СВОЈУ ДЕЦУ?

2 КЊИГА ЗА РОДИТЕЉЕ

3 ШТА ЗНАЧИ БИТИ ДОБАР ЂАК?

4 ДОБРИ УЧЕНИЦИ НАМ ОТКРИВАЈУ СВОЈУ ТАЈНУ

5 ДЕТЕ КОЈЕ ЛАЖЕ
ДЕТЕ КОЈЕ КРАДЕ
ЉУБОМОРНО ДЕТЕ
СТИДЉИВО ДЕТЕ
МЛИТАВО ДЕТЕ
МУЦАЊЕ
ДЕТЕ КОЈЕ ГРИЦКА НОКТЕ
ТРОЈЕ ЛОШЕ ВОЉЕНЕ ДЕЦЕ
ДЕТЕ КОЈЕ СИСА ПАЛАЦ

6 ЧИТАЊЕ ЂАЧКЕ КЊИЖИЦЕ

7 ДА ЛИ ЈЕ БЛЕДИМО АНЕМИЈА

8 СВАЂЕ ИЗМЕЂУ БРАЋЕ И СЕСТАРА СУ НОРМАЛНА ПОЈАВА

Levin • Pernu • Vermeij

Моје дете биће dobar đak

НОВО!
ПРЕВОД СА ФРАНЦУСКОГ

ТАТА И МАМА ТРЕБА ДА МЕ ДОБРО ПРОУМЕ! ТАКО ЋЕ ИМ БИТИ ЛАКШЕ!
Kultura

ПОЛИТИКИНОМ ЗАБАВНИКУ, Београд, Македонска 29
НАРУЏБЕНИЦА

Овим неопозиво наручујем да ми се испоручи књига издавачког предузећа „КУЛТУРА“ **МОЈЕ ДЕТЕ БИЋЕ ДОБАР ЂАК**, аутора Левина, Пернуа и Вермеја по цени од 50 нових динара

Новац ћу уплатити:

- У готову, по пријему књиге од поштарa (поузећем)
- На отплату, у 2 месечне рате по 25 нових динара (непотребно прецртати)

_____ (Презиме и име поручиоца)

_____ (Место, улица и број)

_____ (Овера радне организације)

_____ (Потпис поручиоца)

_____ (Број личне карте)

9

КАКО СЕ СТВАРА ЛОШ УЧЕНИК • КАКО ТРЕБА ПОСТУПИТИ АКО ВАМ ДЕТЕ ПОНАВЉА? • ДЕТЕ КОЈЕ ЗАСМЕЈАВА ДРУГЕ У РАЗРЕДУ • ВЕЛИКИ КАШАЉ • ВАКЦИНЕ • БОЛОВИ У СТОМАКУ • ОСПИЦЕ • ДИФТЕРИЈА ГЛАВОБОЉЕ • ТРЕБА ЛИ ДЕТЕ ДАТИ У ЗАБАВИШТЕ? • ДЕТЕ НЕ ВОЛИ ИЗВЕСНА ЈЕЛА • ПОСЕТА НАСТАВНИКУ

НИГДЕ НЕМА БАТЕРИЈЕ!

ДОКТОР ВИТ ЈУ ЈЕ ИМАО У РУКАМА КАД МУ ЈЕ ПОЗЛИЛО! МОРА ДА СЕ ОТКОТРЛАЛА... КУДА?!

НИЗ СТЕПЕНИЦЕ! ОКРУГЛА ЈЕ И ЛАКО СЕ МОГЛА ОТКОТРЛАТИ ДО ИСТОЧНОГ ПЕРОНА!

ЗА ТО ВРЕМЕ, У ВОЗУ...

?! МОРА ДА ЈЕ ОВО НЕКО ИЗГУБИО...

НИ ТРАГА ОД БАТЕРИЈЕ!

АКО НЕКО БУДЕ БАРАТАО ЊОМ... НЕСРЕЋА ЈЕ НЕИЗБЕЖНА!

НИЈЕ МОГЛА ТЕК ТАКО НЕСТАТИ! ПИТАЈТЕ ШЕФА СТАНИЦЕ ДА ЛИ ЈЕ ЗА ПОСЛЕДЊА ТРИ МИНУТА ПРОШАО КРОЗ СТАНИЦУ НЕКИ ВОЗ!

ПОРУЧНИК ЈЕ БИО НА ПРАВОМ ТРАГУ...

ШТА ЛИ ЈЕ УНУТРА?

ХМ... НЕКО БЕ ЈЕ УЗАЛУА ТРАЖИТИ! САМО... КАКАВ ЧУДАН ОБЛИК ИМА ОВА ТАШНА!?

ЗЛАТО!

ТО ЈЕ ТАЈ ВОЗ! БРЗО!

СТАНИЦА! НАЈБОЉЕ БЕ БИТИ ДА ЈЕ ПРЕДАМ ПОЛИЦИЈИ!

ЗЛАТО! НИКАД У ЖИВОТУ НИСАМ ВИДЕО ТОЛИКО ЗЛАТА!

ПРЕТРЕСИТЕ СВЕ ВАГОНЕ!

НЕМА, ПОРУЧНИЧЕ! ТАШНА ЈЕ НЕСТАЛА!

ЗОВИТЕ ГЛАВНИ ШТАБ! ОБЈАВИТЕ ОПШТУ УЗБУХУ!

ИДУЋЕ НЕДЕЉЕ: У ТЕШКОМ ИСКУШЕЊУ!

ЗЛАТНИ

Пешице или на коњима кретале су се хиљаде људи из свих крајева Америке према Калифорнији. Многи од њих нису стигли у земљу својих чежњи: умрели су уз пут од разних болештина и глади или их је на путу заустављала стрела каквог разбојника. Али, остали су ишли напред, не марећи за дојучерашње другове који су остајали крај пута. У Калифорнији ће постати богати, тамо злато лежи расуто по земљи. Човек треба само да се сagne и да постане богатш. Зар се није и Џејмс Вилсон Маршал само сagne и голим рукама покупио злата у вредности од неколико хиљада долара?

ЗЛАТО ЛЕЖИ НА ЗЕМЉИ

Да, прича о Џејмсу Маршалу и злату које је он једноставно подигао са земље била је истинита. Година ма је Маршал, незапослени столарски и пољопривредни радник, лутао широким северноамеричким континентом док најзад није нашао запослење у Калифорнији,

на имању швајцарског до-сељеника Џона Сутера. Сутеров посед налазио се у-сред пустае и раније необра-ђиване области која је у то време припадала Мексику. У тој непрегледној и нена-стањеној области Сутер је већ десет година стварао своје „царство“ које је, у знак сећања на стару домовину, назвао „Нова Хелве-ција“. На месту где су не-кад биле огромне, непроход-не шуме таласало се жито, зеленели пашњаци и вију-гали канали које су Сутер и његови људи прокопали. Ку-ће, житнице и воденице ни-цале су једна за другом. „Нова Хелвеција“ се ширила и постојала све богатија.

Једног јануарског дана го-дине 1848. стигао је у „Но-ву Хелвецију“ Џејмс Маршал. Сутер се обрадовао њего-вом доласку јер је већ ра-није намеравао да подигне на свом имању једну вели-ку стругару. Маршал, сто-лар по занимању, дошао му је као поручен.

Стругара је била подигну-та. Кад је и последњи чавао био закуцан, Маршал је отишао да се још једном про-шета крај потока који је у близини протицао. Изнена-да, спази како се у песку нешто сија. Он се саже и узе једну прегршт. Било је

**Под шишравом свешлошћу букши-
ње Маршал и Сушер
уilegedали су жуше ка-
мичке. Свуда наоколо
лежало је злато: на
обали, на дну шока,
под камењем**

изгубили на коцки давали би за намирнице и алат. А злато се више није могло наћи у песку. Требало је копати, разбијати стене експлозивом, а за то ти богаташи нису имали довољно новца. Напуштали су Калифорнију сиромашнији но што су у њу ДОШЛИ. Злато је донело користи само неколицини: вештим трговцима и професионалним коцкарима. Златна грозница ближила се крају.

СУТЕР ТУЖИ САД

У међувремену закључена је једна од највећих купопродаја у историји: Сједињене Државе купиле су од Мексика читаву Калифорнију, и, разуме се, заједно с њом и Сутеров посед. Једним потезом пера Сутер је био лишен своје имовине. Влада у Вашингтону одмах је послала у долину Сакраменту војску да заведе ред и ограничи самовољу копача злата који су одсад могли да наставе с радом само ако су имали потребну дозволу.

А Сутер? Човек коме су отели имање и заједно с њим највеће налазиште злата на свету, поднео је тужбу против Сједињених Држава. Свет му се смејао, а врата судова затварала се пред њим. Ипак, у мају 1857. догодило се чудо: судија Томпсон донео је решење у коме је стајало да је Сутер и даље једини законити власник земљишта на коме је подигнут Сан Франциско, свег злата које је ископано као и оног које се још налази у земљи, и готово читаве Калифорније. Али, та одлука остала је само на хартији, јер нико није ни помишљао да Сутеру врати његово имање. Судија Томпсон једва се спасао линча. Један Сутеров син пао је као жртва разбеснелих грађана Сан Франциска, док је други потонуо заједно с лађом на којој је бежао за Европу. Два десет година борио се Сутер за своје право обијајући прагове разних судова и министарстава. Седамнаестог јуна 1880. године нађено је његово тело на степеницама Сената у Вашингтону. Умро је чекајући.

У долини Сакраменту и данас има много злата. Али, оно више не лежи на површини. Њега треба тражити дубоко под земљом. Године 1939. отето је из земљине утробе злата у вредности од 50 милиона долара. Те исте године петролејски извори у Калифорнији дали су нафте за 225 милиона долара. Право злато Калифорније није више жуто, већ црно. Злато Калифорније је — нафта.

К. В.

А ГРОЗНИЦА

то злато! И свуда унаоколо светлуцао је жути метал. Као опчињен пунио је Маршал своје џепове све док му одело није отежало. А тада је скочио на коња и појурио Сутерској кући да му јави да на обали потока лежи баснословно богатство.

Још исте ноћи — било је то 24. јануара — одјихали су Сутер и Маршал натраг на обалу потока, на место где данас стоји Маршалов доменик. Изнад њихових глава титрао је пламен буктиње коју су понели, а под ногама су светлуцали жути камијци. Свуда унаоколо лежао је светли метал: на обали, на дну потока, под камењем. Било је то злато, у то није било никакве сумње, јер се грудвице нису раствориле кад их је Сутер ставио у флашице са киселином.

ТАЈНА ВИШЕ НИЈЕ ТАЈНА

Замишљен, стајао је Сутер и гледао у светлуцаво грумење. Шта ће бити од његових воћњака и житних поља кад свет сазна да на Сутеровом имању има толи-

ко злата? Са свих страна поврвеле људи и у трци за златом уништити његова поља и воћњаке, све оно што су и он и његови људи створили десетогодишњим напорним радом. Знао је да ловце на злато нико ничим неће моћи задржати.

Сутрадан рано изјутра сакупио је Сутер све своје људе. Договорили су се да нико ни речи не каже о баснословном богатству и да стрпљиво чекају док Сутер не добије решење о искључивом истраживачком праву. Ипак, тајна дуго није остала тајна. Кажу да ју је одала једна жена. Вест да у долини реке Сакраменто злато лежи буквално у блату, раширила се брзином муње. Облетела је целу Америку, стигла до обала оба океана. Неки трговац по имену Бернан, који је држао један мали дућанчић у близини Сутеровог имања, одмах је схватио да се пред њим налази „велика прилика“. Упрегао је волове у своја највећа кола и кренуо у Сан Франциско. Људима које је на путу сретао довикивао је да пожуре на Сутерово имање и да на време „победу кочиће“, знак да су први заузели место и да нико други нема права да ту гражи злато.

Већ идућег јутра стигли су први ловци на злато. Тoliko су журили, да им ни на ум није пало да понесу хране и алат за копање. На то је Бернан и рачунао. Сву робу коју је у колима довукао из Сан Франциска распродао је за трен ока. Људи су куповали не питајући за цену. А и зашто би питали? Злата је било довољно. Били су богати.

Сутер је покушао да се супротстави људима који су, не питајући никога за дозволу, стали да пристижу у „Нову Хелвецију“. Они су га, смејући се његовим претњама и његовој наивности, једноставно одгурнули. Јахали су преко његових обрађених поља, рушили ограде, улазили у његову кућу и житнице.

ВОЈСКА ТРАГАЧА

У потоку и у околном земљишту било је много више злата но што се у почетку веровало. За непуну седмицу људи су готово голим рукама ископали и испрали злата у вредности од преко 600.000 долара.

Али, ти први копачи били су само претходници једне огромне војске која се са свих страна стала сливати у

„Нову Хелвецију“. Сутерово имање било је сасвим уништено, стока поклана, а кућа и житнице претворене у мењачнице. Дошљаци му чак нису дозвољавали да на свом сопственом имању тражи злато.

Златна грозница је захватила Америку. Где је у почетку копало стотину људи, кроз неколико месеци тискале су се хиљаде, десетине хиљада. Долазили су ода свуд, чак и из Старог света. Продавали су куће и имања само да би могли да плате превоз паробродом. А кад су бродови с будућим копачима злата стизали у луку Сан Франциска, редовно се догађало да заједно са њима крене према долини Сакраменту и цела бродска посада. У мају 1849. године лежало је пред калифорнијском обалом више од пет стотина напуштених бродова. Преко 80.000 копача злата било је тада у „златној земљи“. На Сутеровом имању никла су нова насеља с кућама од дасака и таласастог лима. Многа од њих и данас још тамо стоје подсећајући на напуштене и уклете градове из бајки.

Већина копача злата изгубили су своје богатство исто онако брзо као што су га и стекли. Оно што не би

ЦОНИ ЈЕ СХВАТИО ЗАШТО ЈЕ ЧИЛТОНВОРТ НА ПРЕВАРУ ОДВЕО САМИ...

БРЖЕ! БРЖЕ! ЗАКАСНИЉУ!

ТАЈ ИДИОТ СМАТРА ДА МУ КРУНА ПРИПАДА ПО ПРАВУ НАСЛЕЂА! САМО НЕ СХВАТАМ...

... ЗАШТО ПО ОВОЈ ВРУЋИНИ НЕ СКИДА БУНДУ!

ИСКЉУЧИЛИ СТЕ КЛИМА-УРЕЂАЈ! СТРАЖАРИ ЋЕ СЕ ДОЛЕ УГУШИТИ!

ХЕ! ХЕ! ТО МИ ЈЕ И БИЛА НАМЕРА, ДРАГА ДЕВОЈКО! КАД ОНИ ПОПАДАЈУ... ЈА ЋУ УЋИ У ТРЕЗОР!

А... АЛИ... НИ ВИ НЕЋЕТЕ МОЋИ ДА ИЗДРЖИТЕ У ТОМ ПАКЛУ!

ВАРАТЕ СЕ! ИСПОД ОВОГ НЕОБИЧНОГ ОДЕЛА...

... ИМАМ СИСТЕМ ЗА ХЛАЂЕЊЕ КАО АСТРОНАУТИ!

... КОЈИ РАДИ НА БАТЕРИЈЕ!

ТРЕНУТАК КАСНИЈЕ...

ТАЧНО! КАО ШТО САМ ПРЕДВИДЕО!

КАД СУ СТУПИЛИ У ТРЕЗОР...

Н... НЕ МОГУ ДА ДИШЕМ! ПУСТИТЕ МЕ!

ЖАО МИ ЈЕ! АЛ' НЕ МОГУ ДА ВАС ОСТАВИМ... КАО СВЕДОКА!

КАД ОТКРИЈУ ВАШ ЛЕШ И ВИДЕ ДА ЈЕ КРУНА НЕСТАЛА... КОГА ЋЕ ПРВО ТРАЖИТИ?

ЧИЛ ЈЕ БРЗО СКИНУО СВОЈУ БУНДУ...

КОГА? ТАЈАНСТВЕНОГ СТРАНЦА КОГА НИКО НИЈЕ ВИДЕО БЕЗ ТЕШКЕ БУНДЕ!

Покретна купола за митраљеза или турела, како је ми авијатичари зовемо, хладно је и усамљено место на бомбардеру. Одвојено је од осталих чланова посаде са двоја врата и дужином трупа авиона од 11 метара. То је тесно место тако да митраљезац не може на себи да има чак ни падобран већ само упртаче. Његов падобран налази се упакован у главном трупу. У случају нужде, он треба да напусти турелу, узме свој падобран и да га закачи на упртаче, па затим да искочи.

Док се наш „ланкастер“ приближавао Берлину, ноћу између 24. и 25. марта 1944. године, на висини од око 6000 метара, посматрали смо дуге прсте рефлекторских снопова који су претраживали небо. Авиони који су летели испред нас већ су избацили свој товар бомби. Дошао је ред на нас.

Ошкочи бомбе!

Истовремено смо избацили 1000 килограма мањих и три тоне запаљивих бомби. Кроз рефлекторске снопове крену смо натраг будно мотрећи на ноћне ловце. Били смо негде изнад Рура кад изненада једна серија државних прасака прекри наш авион од носа до репа, затим одјекнуше два страшна пуцања. Купола од плексигласа разби се и исчезну, једно велико парче гелера зари се у моју десну ногу. Зграбих своје митраљезе. На даљини од око 40 метара опазих контуре непријатељског ловца. Био је то „јункерс 88“. Нанишаних и притиснух оклидач четвороцевног митраљеза. Леви мотор „јункерса“ букнуо. Нисам га пратио да видим његов крај јер сам искупио био заузет својим положајем.

Запаљен бензин из резервоара текао је поред мене. Покушах телефоном да јавим капетану да је реп у пожуру, али ме он предухитри:

— Не могу још дуго да одржим авион? Искочи, момци!

Отворио сам врата у трупу. Пламен и дим покуљаше ка мени. Повукох се у турелу. Али морам стићи до свог падобрана! Поново отворих врата и кроз дим и ватру посегах за падобраном. Касно! Омот је већ изгорео, а чврсто лакована свила исцакала је и нестајала у пламеним језицима. Вратио сам се у турелу.

Скок у црн бездан

Имао сам тада 21 годину и чинило ми се да је дошао крај мог живота. Уље хидрауличног система туреле већ је било у пламену који ми је палио лице и руке. Авион сваког часа може да експлодира. Да ли да још трпим овај пакао или да искочим? Ако треба да умрем, боље брз, безболан крај. Окренуо сам турелу у страну,

ИСКОЧИО САМ

БЕЗ ПАДОБРАНА

☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆

ПРИЧА ИЗ ЖИВОТА

КАД САМ НЕМАЧКОМ ОФИЦИРУ НА ПИТАЊЕ ГДЕ МИ ЈЕ ПАДОБРАН ОДГОВОРИО ДА ГА УОПШТЕ НИСАМ УПОТРЕБИО, ОН ЈЕ ПОБЕСНЕО ОД ЉУТИНЕ. МИСЛИО ЈЕ ДА ЛАЖЕМ...

☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆

одгурнуо врата и ван себе од очајања бацио се у ноћ.

Како је дивно олакшање било наћи се ван те јаре! По лицу сам осетио хладан ваздух. Испод ногу видео сам звезде: мора да сам падао главом на доле. Никад више нећу видети пријатеље, ни Пери, своју девојку а тре бало је да одем на одсуство следеће недеље...

Полако сам долазио свести. Прво сам угледао светлост изнад себе, комадић звезданог неба. Лежао сам на грмили жбуња покривеног дебелим слојем снега. Било је страшно хладно. Глав ми је клонула, осећао сам болове по целом телу. Покушао сам да седнем, али ми је то задавало велики бол. У цепу прслука нашао сам улубљену табакеру и упаљач. Цигарете су биле неопштећене. Часовник је још ку-

цао. Флуоресцентне казале показивале су три часа и двадесет минута, а наш авион запаљен је око поноћи. О врату ми је висила пиштаљка, предвиђена за случај да се спустимо на воду, како би чланови посаде одржавали међусобну везу. С времена на време дувао сам у њу. Учинио ме се да су прошли часови, док најзад у даљини нисам чуо једно: — Хало!...

Нико ми не верује

Дуго сам био у операционој сали. Касније сам сазнао збир својих повреда: ишчашено десно колена, дубока рана у листу десне ноге, лакши потрес мозга и дубока

рана на глави, на лицу рупама и ногама опекотине првог, другог и трећег степена. После операције сместили су ме у чист кревет — али не да спавам.

У собу је ушао висок и надмен немачки официр. Преко тумача поставио ми је уобичајена истражна питања: који омот циљ нападали, где је наша база и многа друга. Рекао сам своје име, чин и број. За све остало казао сам да нисам овлашћен да дајем одговоре! Испитивао ме је о мом падобрану. Где сам га сакрио? Да ли сам га запалио?

— Падобран? — рекох. Ја га нисам употребио. — Мислио сам да ће пући од беса. Сручио је на мене товар псовки, затим се окренуо и одмарширао из собе.

У току наредна три дана испитивања су настављена.

Најзад су ме оставили на миру.

Докази су њу

После три недеље кад су ми ране зарасле, пребачен сам у логор Дулаглуфт близу Франкфурта и стављен у самицу. Размишљао сам како да убедим своје иследнике да је моја невероватна прича ипак истинита? Недељу дана касније неки млађи ваздухопловни официр увео ме је у канцеларију команданта логора:

— Дознао сам да тврдите како сте без падобрана искочили из запаљеног бомбардера са висине од око 5000 метара — рече он на чистом енглеском.

Одговорио сам му да би он кад би хтео могао да докаже истинитост моје приче. Зар у близини места где сам пао не постоји разбијен „ланкастер“? Изгорели остаци мога падобрана могли би се наћи испред задњих врата у трупу авиона. Могао би да испита и моје упртаче за падобран и увери се да нису били употребљени. Командант ме је хитке слушао. Затим нешто нареди поручнику који поздравиле и оде. После четврт часа поручник упаде у канцеларију са још три официра машући мојим упртачима. Поручник стави упртаче на сто, показа ручицу за активирање падобрана још причвршћену на прудним кашевима. Командант није имао куд — доказ је био ту. Следећег јутра на командантовом столу видео сам неколико комада отопљеног метала, међу којима и ручицу за активирање падобрана.

— Остаци вашег омота за падобран — објаснио ми је командант. — Нашли смо их тамо где сте рекли да би требало да буду. За нас је то довољан доказ. — Пре него што су ме одвели у заједнички логор, предали су ми и папир на коме је писало:

Дулаглуфт, дана 25. IV 1944.

Испитано је и утврђено од стране немачких власти да је изјава поднаредника Алкмеида (1431537 РАФ) истинита. Он је искочио са 5400 метара без падобрана, пошто је његов падобран изгорео у авиону. Пао је у дубок снег између јеловог дрвећа. Потврду оверавају...

После ослобођења обавештајна служба РАФ-а прегледала је документа логора Дулаглуфт и нашла да су подаци о мојој чудној авантури тачни, те их је прикључила службеним подацима РАФ-а. Касније је томе додата:

„Према процени ваздухопловне медицинске лабораторије Ваздушног центра у Рајту, брзина коју је имало тело поднаредника Алкмеида у пренутку лада на земљу, износило је око 196 км/час... Његов пад био је ублажен тусто испреплетаним гранама јеловог грања као и тиме што је пао на жбуње покривено великом наслагом снега.“

Николас Алкмеид

КРСТАШКИ

1 **ЗА МЕСТО У РАЈУ** — Крајем XI века римска црква жели да прошири моћ, повећа поседе и наметне своју власт цариградској цркви која се од ње отцепила 1054. На црквеним саборима у Пјаћенци и Клермону папа Урбан II позива хришћане у рат „за ослобођење Христовог гроба у Јерусалиму од неверника“, у ствари Турака Селџука и других муслимана, обећавајући им велика богатства и лепа места у рају и унапред им опраштајући све злочине и грехе. На својим одорама војници ће носити пришивен велики крст, симбол „светог“ похода, и отуда назив **Крсташки ратови**.

2 **ПРОСЈАЧКИ ПОХОД** — Европом харају куга и глад и људи оберучке прихватају позив у рат од кога очекују велике користи. Тако пре организоване војске у Малу Азију креће група од око 20.000 сељака, просјака, бивших криминалаца, жена и деце на челу с верским фанатиком Петром Амијенским и војником Готјеом Гољом. Они на свом путу пролазе и кроз Београд и Ниш где се снабдевају храном, пљачкају становништво и долазе у сукоб с градским гарнизонима. Стигавши у Цариград они нису послушали савет да се врате и већ у Nikeји разбили су их Турци Селџуци.

5 **ПАД ЈЕРУСАЛИМА** — Крсташки су лако стигли до „светог града“ јер није било војне силе која им се могла супротставити на отвореном пољу. Али, Јерусалим је бранила јака турска војска а крсташки нису имали довољно ратних справа: лествица, овнова, опсадних кула. Припреме за напад трајале су месец дана и ко зна како би се опсада завршила да није стигла изненадна помоћ ђеновљанске флоте с оружјем и водом за пиће. Град је после крвавих борби пао 15. јула 1099. Извршен је покољ муслимана, а победници су одмах почели да оснивају велике феуде.

6 **РИЧАРД ЛАВОВО СРЦЕ**. — Снага крсташа ослабила је непрекидним међусобним борбама око власти и Јерусалим је 1187. поново пао у руке муслимана. II крсташки поход завршио се неславно и хришћани су 1188. кренули у нови III рат. На челу војске налазили су се најмоћнији европски владари: енглески краљ Ричард Лавово Срце, француски краљ Филип II Август и немачки цар Фридрих I Барбароса који се на пролазу кроз Ниш састао с Немањом. И поред тешких борби и јунаштва крсташки нису успели да поврате Јерусалим а Фридрих Барбароса се уз пут утопио.

И РАТОВИ

3 **ПРВИ КРТАШКИ РАТ.** — Августа 1096. из западне Европе креће према Азији велика војска. Један део иде копном а други, из Италије, морем. На челу су феудалци Годфрид Бујонски, његов брат Балдуин, Иг од Вермандоа, Рајмонд од Тулузе, Танкред од Алтавиле, војвода од Нормандије, гроф од Блоа и други. Крсташе је, када су стигли у Цариград, помогао храном и оружјем византијски цар Алексије I Комнен (на слици) под условом да му они уступе територије које су Византији одузели Селџуци. Тако је он брзо отпремио из своје земље ратоборне хришћане.

4 **ОПСАДА АНТИОХИЈЕ.** — Крсташе су слабо познавали географију Мале Азије и морали су да се ослане на обавештења Византинаца који су их упућивали онако како је одговарало њиховим интересима. Први већи сукоб између хришћанске војске и Турака одиграо се код Никеје и крсташе су с богатим пленом кренули даље, према граду Антиохији (сада у Сирији). Под његовим зидинама задржали су се годину дана и град је пао тек 1098. издајом. Богата Антиохија завадила је крсташке вође а дуга опсада знатно је проредила војску. Али, из Европе су стизала појачања.

7 **НОВИ ПОХОД** — IV крсташки рат водили су углавном француски феудалци по директивама Млечана. Крсташе нису стигли у „свету земљу“ већ су се окренули против ослабљене Византије где су основали Латинско царство. У V крсташком рату египатски султан уступио је хришћанима Јерусалим али су га муслимани опет заузели 1244. Тада је француски краљ Луј IX повео VI крсташки поход али је убрзо заробљен и у ланцима спроведен у непријатељски логор (на слици). Ослобођен уз велики откуп он је организовао и VII крсташки рат, опет без успеха.

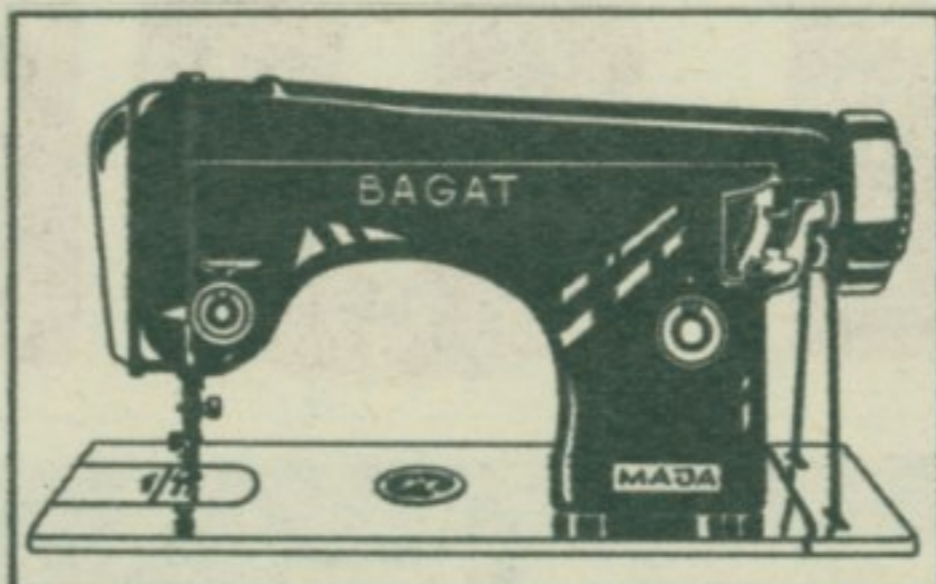

8 **ПОСЛЕДЊА БОРБА** — 1291. пало је и последње крсташко упориште Свети Јован од Акрија и то је био крај. Крсташки ратови нанели су и Западу и Истоку велике штете а жељени циљ нису постигли. Међутим, баш захваљујући њима успостављени су трговински односи између Европе и Истока из чега су највећу корист извукли италијански приморски градови Венеција и Ђенова. Европа се упознала и с уметношћу и књижевношћу Истока а преко њих и с грчком класичном уметношћу и науком. Неуспех ових ратова знатно је пољуљао моћ папа и веру у бога.

БАГАТОВУ »МАЈУ« ДОБИЛА СНЕЖАНА

У ЗАБАВНИКУ од 4. марта ове године, уз рубрику „ОВУЦИТЕ МАМУ ЗА 8. МАРТ“, позвали смо наше читаоце да учествују у извлачењу на срећу шиваће машине „МАЈА“ — поклон БАГАТ-а из Задра. На позив се одазвало 3.020 читалаца и међу њима је жири ЗАБАВНИКА извукао на срећу дописницу с именом

СНЕЖАНЕ ЂИРИЋ, Творничка број 6, Земун, Честитамо, Снежана! Сад ћеш моћи мами да сашијеш праву каљину, ако не ове године онда кад мало порастеш!

УБЕДЉИВА ПОБЕДА ЗНАЧКЕ ЈНА

Од укупно 5.126 читалаца који су се одазвали на наш позив да гласају за најлепшу значку, 2.164 се определило за значку ЈНА! Сви који су гласали за значку победницу стекли су право да учествују, на срећу, у подели ових награда: 5 комплета значака које је ЗАБАВНИК објавио уз позив у броју 949 од 4. марта ове године, 3 комплета по 38 значака, 2 по 37, а преостале прилепеле значке — тачно 3.117 — деле 50 читалаца чија су имена такође извучена на срећу.

Друга по броју гласова (508) је значка КЛУЗА, па добрани и конфекција: трећа (430) ИВО ЛОЛА РИВАР, фабрика машина Железник; четврта (389) — РОГ, метални производи Љубљана; пета (365) МЕРИМА, хемијска индустрија Крушевац; шеста (187) АУТО-МОТО САВЕЗ ЈУГОСЛАВИЈЕ, Београд; седма (134) ПУТНИК, туризам и превоз Београд итд.

Специјални жири ЗАБАВНИКА извукао је на срећу имена добитника.

I НАГРАДУ — 5 КОМПЛЕТА ЗНАЧАКА добили су: 1. ЈОВАН ФИЛИПОВИЋ, уч. III-а разр. осн. шк. Вотсц, Ванат; 2. ЗОРАН ЈАНИЋИЈЕВИЋ, Београдска 18, Крагујевац; 3. МИРО РАК, Рајине код Шибеника; 4. НЕВОЈША ПОП-ЛАЗИЋ, Насеље „Браћа Јерковић“, Ул.

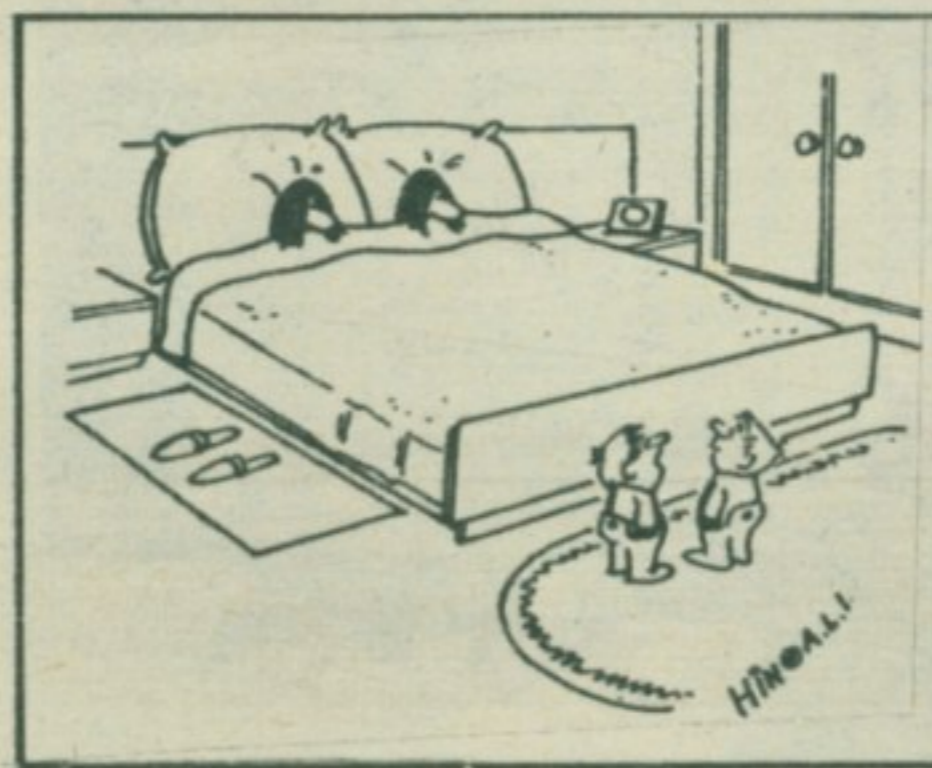
САНДАР ЈОВАНОВИЋ, Пожешка 69/24, Београд; 6. РАДОМИР ДАЛЕТИЋ, „Миљана Томичића“ бр. 11, Иванград; 7. МИЛОШ МИЛУТИНОВИЋ, Ул. Запљанска II, бр. 1, насеље „Браћа Јерковић“, Београд; 8. КОСТА МИКИЋ, Кројачка задруга М. Тита 7, Параћин; 9. РАДЕ ГАЈИЋ, уч. IV разр. Недељка Чабриновића 64, Баново брдо, Београд; 10. НЕВОЈША ВУКОЊА, уч. II разр. Врба код Краљева; 11. НЕВОЈША ПОПОВИЋ, Рударска 7, Мајданек; 12. ЈОСИП РАИЋ, Вездански пут 12, Сомбор; 13. ЛИДИЈА МОРИЦ, Космајска б. б. Србобран; 14. ВЕРА ЈЕРОТИЋ, Драгољуба Поповића бр. 10, Лозница; 15. ТИВОР РАНЦ, Војвођанских бригада бр. 20, Бела Црква, Ванат; 16. ВЕСНА ПОПОВИЋ, Цона Кенедија 24/17, Нови Београд; 17. БИЉАНА ДОБАНОВАЧКИ, Вардарска 10, улаз 5, стан 8, Ниш; 18. ВИСЕРКА КРСТИЋ, Ул. Станка Пауновића бр. 43, улаз I, стан 11 Ниш; 19. МИОДРАГ ЗЛАТКОВИЋ, Ул. Рударска бр. 3, Мајданек; 20. РАДЕ ТЕРЗИЋ, Дуле Каракалић 26-а, Лазаревац; 21. РАДМИЛА ВЕЛИЧКОВИЋ, Књезине Љубице 8-а/7, Зајечар; 22. СИНИША ИВАНОВИЋ, Ул. М. Тита бр. 63, Велики Орашје, срез Смедерево; 23. РАДЕ МАРКОВИЋ, Змај Јовина број 2/1-7, Ђуприја; 24. МИРОСЛАВ ОСОБА, Браће Пољаквића 1/33, Крагујевац; 25. ВЈЕРА МРАКОВИЋ, Петра Мразовића 207, Титоград; 26. СВЕТАНА ЈАНКОВИЋ, уч. осн. шк. „Душан Даниловић“, Радњево; 27. ХРВОЈЕ ВРВАНИЋ, Вајски виногради 275, Суботица; 28. ЉУБИВОЈЕ ГРВОВИЋ, з. п. Падинаска Села, Врбовски код Београда; 29. СЛАВИША ДИМИЋ, Ул. Стојадина Трајна бр. 23, Ђиљане, Косово; 30. ГОЦЕ ПЕТКОВСКИ, Ул. Маркова II улаз, стан 14, Прилеп; 31. ДАРКО МАЛИШИЋ, Ул. Крста Вазић 14, Иванград; 32. МИРЈАНА УРОШЕВИЋ, 1-20 домка бр. 7, Борово; 33. МИЛАН ПАНТЕЛИЋ, Радоја Домановића 28, II улаз, стан 40, Београд; 34. МИРЈАНА ЖИВКОВИЋ, Вождара Ације 12, Београд; 35. НЕВОЈША МИЛЕТИЋ, Рударска 113, Тузла; 36. СЛОБОДАН МИЈАИЛОВИЋ, Ул. Петра Лековића 10, Баново брдо, Београд; 37. МИТА ИЋАТОВ, Космајска 39, Зрењанин; 38. ДАМИР ОВАЋИЋ, Запруђе 14 Б/VI, Загреб; 39. ЈОСИП ДЕВИЋ, Шибенска 9/А, Ријека; 40. ВЕРА ЖИВКОВИЋ, Маршала Тита 162, Рума; 41. МЛАДЕН ВУКОВИЋ, Д. Озме 1, Сарајево; 42. ДОБРИВОЈЕ СТАНОЈКОВИЋ, Ул. Браће Радловића 44, Светозарево; 43. ДРАГОСЛАВ ВИЦЕВИЋ, Трешња 8, Кумодраж код Београда; 44. ПЕТАР КОШАРАЦ, С. Радосављевића 27, Сомбор; 45. ЉУБИНКА ЛЕКИЋ, Похорска 20, Н. Београд; 46. МИЉКО МИЛОСАВЉЕВИЋ, с. Дљин з. п. Лучани код Чачка; 47. ИСИДОРА СЛЕПЧЕВ, Фрушкогорска 19, Сивац; 48. МИЃА ВАСИЋ, уч. VI разр. осн. шк. „Дан младости“, Београд; 49. ЗОРИЦА МАРАН, Ул. Восанска 68, Земун и 50. РАДОСЛАВ БУДОВАЛЧЕВ, ученик, Чока.

Сви који су добили I, II, III награду као и првих десеторо из IV групе добили су по једну монографију — поклон „Термоелектра“ из Београда, а по једну монографију — поклон „Прве петлетке“ из Трстеника добили су сви награђени из I, II, III и прессталих 40 из IV групе.

***** ХУМОР *****

— Седи! Од тебе ништа не видим!

— На први поглед никако да погодим ко је од њих двоје мама а ко тата!

— Извини, тата, што сам те пробудио. Можеш да наставиш да спаваш, заборавио сам шта сам хтео да те питам!

— Никако не могу да се одлучим да ли да пуже све скувам с белим или парадајз сосом!

— Жико, да ли си пустио напоље мацу?

БЕЗ РЕЧИ

— Дајте и мени један бријач да могу да се браним!

ЈЕДНА
АЛИ ВРЕДНА

ЧОВЕК УМИРЕ,
АЛИ ДОБРА РЕЧ О
ЊЕМУ ОСТАЈЕ

(Вијетнамска пословица)

ЗАСТУПНИШТВА ИНОСТРАНИХ ФИРМИ „ИНТЕРФЛУГ“ И ФОРД поклањају свим награђеним читаоцима конкурса по једну значку своје фирме

Мештровићева бр. 38, Београд; 5. ЕЛЕНА СТОЈКОВА, Ул. Питу Гули 23, Битола.

Пет првонаграђених добило је и по књигу „Илустрована публикација о ЈНА“ — поклон Југословенске народне армије.

II НАГРАДУ — 3 КОМПЛЕТА ПО 38 ЗНАЧАКА добили су: 1. ИВАН ЗАЈ, Братства и јединства 91, Мол, Бачка; 2. ВАСИЛИЈЕ НОВАК, Београдска 31, Ечка, Ванат; 3. ВИДОСАВ СТОЈИЋ, Пајићева 22, Сплит.

III НАГРАДУ — 2 КОМПЛЕТА ПО 37 ЗНАЧАКА добили су: 1. ЗОРАН ЈЕВТИЋ, Владимира Гајиновића 16-9, Београд; 2. НЕНАД ЧОКОВАН, Луја Адмица 19, Нови Београд.

IV НАГРАДУ — 3.117 ЗНАЧАКА деле: 1. ДРАГИША МАТОВИЋ, Змај Јовина 25, Крагујевац; 2. ВЛАДИМИР ЕВТИМОВ, 8. српска бригада 32, Сурдулица; 3. ВЕСНА ЈОЈИН, Савска 2, Мартинци, Срем; 4. ДРАГАН ГРУВАЧ, Спасоја Спајића 15, Клек, Зрењанин; 5. АЛЕК-

КАПЕТАН Кејт

ШТА? ПОКУШАВАШ ДА МЕ НАПРАВИШ СМЕШНИМ ПРЕД МОЈИМ ДРУГОВИМА, ГЛУМЧЕ?

ВИДИМ ЛИ ЈА ТО МАИ...?!!

СКРИМШО ЈЕ УСПЕО У СВОЈОЈ НАМЕРИ. ЗАБАВЉЕНИ НАСТАЛОМ ГУЖВОМ, ПИРАТИ НИСУ НИ ЗАПАЗИЛИ ДА ЈЕ КЕЈТ НЕСТАЛА...

БУДИ ДРУГ, СЛЕШЕ! ЗАИСТА БИ ТИ УЛОГА ЈУЛИЈЕ ПРИСТАЈАЛА!

НЕ ДОЗВОЉАВАМ ДА ОД МЕНЕ ПРАВИ БУДАЛУ! НА БРОДУ СЕ НАЛАЗИ ЈЕДНА ПРАВА ЖЕНА... ПА НЕКА СЕ С ЊОМ КУМРА!

У ПРАВУ СИ, СЛЕШЕ! И ТО ЛЕПА ЖЕНА! НЕКА ОНА БУДЕ ЈУЛИЈА!

ГДЕ ЈЕ КАПЕТАН КЕЈТ? НАЂИТЕ ЈЕ!

ЕНО ЈЕ! ПА ОНА... ОНА СЕ ОСЛОБОДИЛА!

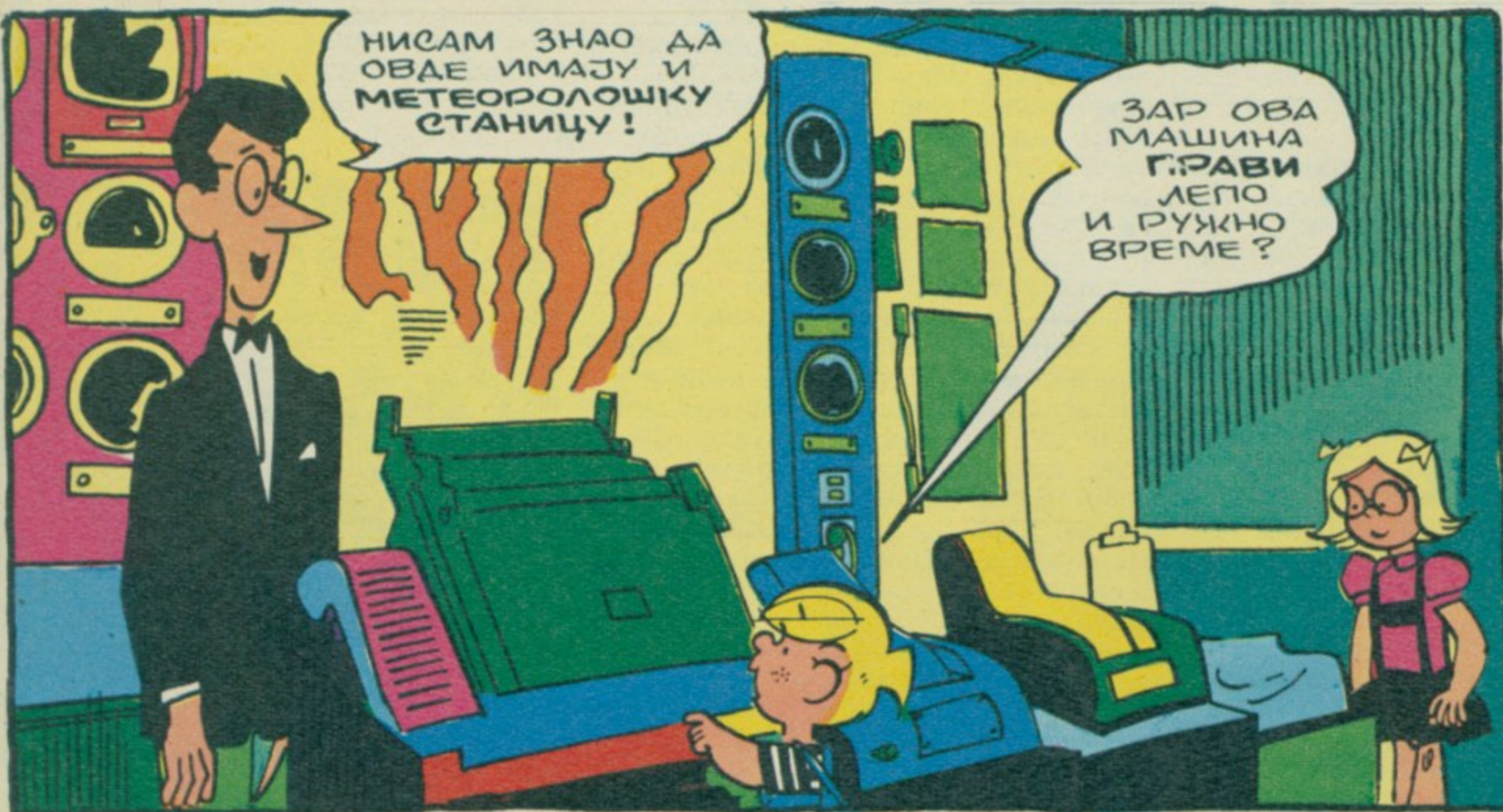
ШТА СТОДИТЕ! УХВАТИТЕ ЈЕ!

И ДОК СУ ПИРАТИ ХВАТАЛИ КЕЈТ, СИГНАЛНЕ СВЕТИЉКЕ КОЈЕ ЈЕ ОНА ПОСТАВИЛА У ПРОЗОРЕ СВОЈЕ КАБИНЕ, БАЦАЛЕ СУ СВОЈУ СВЕЛОСТ...

ДАЛИ, ДА ЛИ ИХ ЈЕ НЕКО И ВИДЕО?

Денис и НАУКА

НИСАМ ЗНАО ДА ОВДЕ ИМАЈУ И МЕТЕОРОЛОШКУ СТАНИЦУ!

ЗАР ОВА МАШИНА ГРАВИ ЛЕПО И РУКНО ВРЕМЕ?

ВРЕМЕ НИКО НЕ ПРАВИ! ОВА НАПРАВА САМО ПОКАЗУЈЕ КАКВО ЋЕ ВРЕМЕ БИТИ!

НИШТА ТЕ НЕ РАЗУМЕМ!

ПА... ЧИНИ МИ СЕ ДА ПОКАЗУЈЕ ДА ЋЕ БИТИ КИШЕ!

КАКО ТО МОЖЕ ДА ЗНА ЈЕДНО ОБИЧНО ПАРЧЕ ХАРТИЈЕ?

ХЕЈ! ПА КИША ВЕЋ ПАДА!

ХА! ХА!

БАШ ГЛУПА И МОКРА ШАЛА!

ДЕНИСЕ, ДЕНИСЕ! А КОЛИКО СИ ЈЕ ТИ ПУТА ПРИРЕДИО ДРУГИМА!

Цонатан Квел пружи извештај свом шефу и узбуђено промрмља: — Погледајте ово, шефе! Са Месеца нам јављају да су тримили само пет робота типа AL тако смо их послали шест! Недостаје робот AL-76!

— Дођавола! — узвикну Сем Гоуб и одмах посла хитну поруку централу.

У централу је владала паника: први пут у историји „Удружења за производњу робота и механичких људи“ догодило се да један робот залута у спољни свет. Није било голико трагично што се робот нашао на Земљи, изван строго одређеног простора за транспорт, колико је забрињавала изјава познатог математичара:

— Робот је конструисан тако да може да управља „Дисинтом“ на Месецу. Његов позитронски мозак подешен је само за услове на Месецу. Он ће овде на Земљи примити 75 милијарди чулних утисака за које није опремљен. Уопште се не зна какве ће бити његове реакције на те утиске! Робот AL-76 мора бити брзо пронађен!

Како ниси мршав?

AL-76 био је потпуно збуњен! Налазио се у чудној околини. Тло је било зелено и меко уместо сиво и тврдо, небо плаво уместо црно. Звуци који су га окружавали такође су били необични, а људи поред којих је повремено пролазио нису имали свемирска одела и викали су бежећи од њега. Није му било јасно колико је времена лутао пре него што је дошао до колибе Рандолфа Пејна која је била у шуми удаљеној три километра од града Хенефорда.

Рандолф Пејн је клечао пред колибом и оправљао усисивач за прашину. Уживао је да се бави својим хобијем у „луксузној штенари“ како је звао колибу и да буде далеко од градске буке и гуњања своје жене. Кад је подигао поглед облио га је хладан зној. Покушао је да устане и побегне али су му ноге отказале послушност.

Робот AL-76 клече до њега и упита га:

— Знаш ли зашто су сви остали бежали од мене?

— М-м-мора да су л-л-људи — промуца Пејн знајући у ствари врло добро зашто беже.

— Вероватно — одговори робот.

— Слушај, шта овде није у реду?

— Све је у најбољем реду — узврати Пејн присећајући се да је негде чуо да су роботи тако психички подешени да не могу да повреду људско биће.

— Пре свега с тобом нешто није у реду. Где ти је свемирско одело?

— Немам га — одговори Пејн.

— Па како то да онда ниси мртва? — упита AL-76.

— Не знам — узврати Пејн не знајући шта да каже.

— Ето видиш — рече победоносно робот. — Овде је све наопако. Где је мој „Дисинто“? Морам да почнем да радим иначе ћу закасни-ти.

Ово није Месеца?

— Ти сигурно тражиш станицу на Месецу, али ово није Месеца — рече Пејн.

— Шта хоћеш тиме да кажеш? Наравно да је ово Месеца, јер ако није, шта онда? Можеш ли да ми одговориш на то? — упита AL-76.

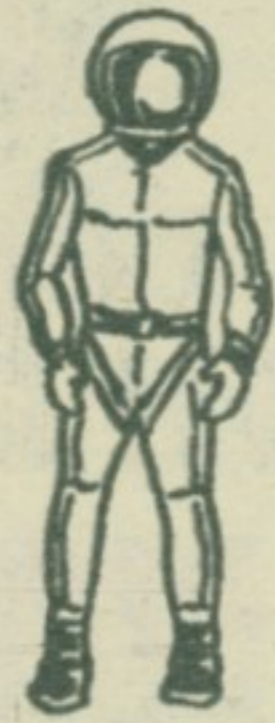
— Слушај... — поче Пејн а онда му сину спасоносна идеја — Хеј!...

— То није одговор — узврати робот. — Мислим да имам право на цивилизован одговор ако поставим цивилизовано питање!

Пејн је грозничаво размисљао. Било је очигледно да је робот на-

AL-76 ЈЕ ЗАЛУТАО!

ИСАК АСИМОВ

МЕХАНИЧКИ ЧОВЕК ЈЕ ЗНАО СВОЈ ЗАДАТАК И У ПОТПУНОСТИ ГА ИЗВРШИО

ФАНТАСТИЧНА ПРИЧА

прављен за Месеца али да је залутао. Роботи су невероватно скупи и фабрика ће сигурно одлично наградити оног ко пријави да је нашао робота!

— Па добро — рече Пејн — објаснићу ти нешто јер по твом изгледу видим да си паметна особа. Твој шеф одсека наредио ми је да те задржим овде док он пошаље особље по тебе.

Робот је размисљао. Од кад се изгубио AL-76 је залучио да су његови мождани процеси постали веома чудни, вероватно због непознате околине.

— Како се зове мој шеф одсека? — упита он лукаво Пејна.

Пејн прогута кнедлу и одговори: — То не смем да ти кажем јер рђави људи можда прислушкују, а.

Али што се више Пејн трудио да га убеди да остане, то је робот постајао тврдоглавији и мислио самосталније. Изненада нешто у роботовом мозгу пуче од нагомиланих и збрканих утисака и он осети да му је мождана способност на необјашњив начин увећана. AL-76 окрете се према Пејну и рече му:

— Пошто овде нема „Дисинга“, ја ћу га сам направити! Ти имаш у колиби сав материјал који ми је потребан!

Рандолф Пејн погледа у старудију којом је била испуњена његова „штенара“: стари радио-апарати, фрижидер без горњег дела, зарђали аутомобилски мотори, ексери, шрафови, неколико километара свакаких жица; била је то једном речи најневероватнија гомила најразличитије гвожђурије која је постојала.

— Зар имам? — упита он малаксало.

Чудовиште ког Пејна!

Два сата касније истовремено се догодило ово. Прво је стигао видеофонски позив неког Рандолфа Пејна из Хенефорда упућен Сему Тоубу, шефу огранка „Удружења за производњу робота“. Позив се односио на обавештење о несталим роботу AL-76 и Сем је љутито прекинуо везу: током протекле неде-

ље свакодневно је примао по петнаестак сличних позива од којих ниједан није уродио плодом. Али Сему је после три сата синило да се овог пута ради о правом позиву јер је Пејн знао роботов серијски број а то је био податак који никоме није саопштен. Сему је требало само један минут да ступи у акцију проналажења робота...

Други догађај одиграо се мало после поменутог позива. Закључивши сасвим исправно да је нагло прекидање видео-везе значило да је фабрика примила већ много лажних позива, Пејн се наоружао фотографским апаратом и вратио до своје „штенаре“ убеђен да ће једино фотографија представљати неопорив доказ да је робот код њега. Дк је Пејн сликао робота који је на простору испред колибе растурио сву старудију и од ње састављао неку необичну машинерију, Семјуел Оливер Купер се појавио на завоју пута према колиби и застао као укочан. Разлог његовог доласка Пејну био је покварен апарат за пржење хлеба, а разлог његовог брзог одласка био је „страваичан“ приказ који је угледао пред Пејновом колибом а који је он блед и без даха, овако описао шерифу Сандерсу:

— Чудвиште... преко два метра високо... колиба растурена... јадни Пејн лежи под чудовиштем сав крвав и искасапљен!...

Шериф притеже опасач и нареди да се сви људи способни да пуцају окупе у подне и пођу према Пејној колиби.

Шериф сџуја у акцију

Неколико часова после тога Рандолф Пејн — невестан своје „ужасне смрти“ и чињенице да је оближња шума пуна нервозних фармера са пушкама, а да ауто-путем од Петерсбороа према Хенефорду јури петнаестак стручњака за роботе брзином од преко 150 километара на час — изађе из колибе у којој је развијао фотографију и погледа робота.

Било је очигледно да је AL-76 потпуно полудео. Пејн никад у

животу није ни сањао нешто тако ужасно као што је била справа коју је робот направио! Из огромне и зарђале металне основе подизао се сплет искривљених жица, точкова, цеву, шрафова, шипки и других најневероватнијих ствари који се завршавао неком врстом звучника. Пејн се једва уздржао да не завире у машинерију али се на време сетно да је виђао да и много „разумније“ справе изненада експлодирају.

— Хеј, Але — обрати се Пејн роботу. — Шта ти је то?

— То је „Дисинто“ који сам морао да направим да бих могао да почнем да радим — одговори AL-76. — Овај мој модел је бољи од стандардног.

„Бољи од стандардног“, стресе се Пејн. Није чудо што су оригинале „Дисинга“ крили у Месечевим шпилема!

— Да ли ће радити? — упита он сумњичаво.

— Наравно — одговори робот.

— Откуд знаш? — упита Пејн.

— Мора да ради. Ја сам га направио зар не? Недостаје ми још само једна ствар. Имаш ли батеријску лампу?

— Имам — одговори Пејн и ускоро се врати из колибе са лампом, а затим се сакри иза највећег дрвета у близини, али далеко од „Дисинга“.

AL-76 отвори лампу, извади батерије и поче да ради. После извесног времена устаде и рече:

— Гледај!...

»Дисинто« дејсџује!

Баш кад је шериф са својим људима избио из шуме и наредио општу приправност, AL-76 притиснуо је на дугме „Дисинга“.

Упркос присуству седамдесет све-дока, не постоји тачан опис оног што се догодило после тога. У данима, месецима и годинама које су уследиле ниједан од ове седамдесеторице никад није рекао ни реч о оних неколико секунди после шерифове наредбе. А догодило се у ствари ово:

ИЗНЕНАДА НЕШТО ПУЧЕ У РОБOTOVOM МОЗГУ И ОН СЕ ОБРАТИ ПЕЈНУ: — САМ ЋУ НАПРАВИТИ „ДИСИНТО“!

Шериф Сандерс је отворио уста: AL-76 притиснуо је дугме; „Дисинто“ је ступио у дејство и осамдесет дрвета, два амбара, три краве и пола планине Дакбил испарили су у проређену атмосферу! На пољани је остало двадесетак пушака, педесетак шешира и разних других ствари, али ниједан човек! Срећом, сви ови људи вратили су се после неколико дана својим кућама, али на питање где су у међувремену били, само би позеленели и — ћутали.

Што се тиче Рандолфа Пејна, он је у почетку овог необичног догађаја вирио иза дрвета, а на крају је висио са његове највише гране! Иста она сила која је потеру бацила водоравно њега је одбацила усправно! Кад се мало прибрао од изненађења, Пејн се страшно уплашио. Робот којег је он привремено чувао уништио је огромну имовину. Пејново маштање о награди претворило се у ружне слике судских процеса, затвора и гуњања његове жене. Нарочито гуњања његове жене! Зато Пејн бесно викну роботу:

— Хеј, роботе! Уништи одмах ту проклету ствар! Заборави да сам ја с тим имао икакве везе! Ми се не познајемо, разумеш? Заборави све то...

Убио бих

шој момка!

Пејн није очекивао да ће његове наредбе успети већ је то рекао више из огорчења. Оно што он није знао било је то да робот увек послуша човеково наређење изузев ако оно доводи у опасност неког другог човека!

И тако је AL-76 пажљиво и стрпљиво опет претворио „Дисинта“ у гомилу старог гвожђа.

Баш док је робот завршавао свој посао, Сем Тоуб и његови специјалисти појавише се на ивици шуме и Пејн, предосећајући да су дошли прави власници робота, побеже у непознатом правцу не чекајући награду.

Остин Вајлд, главни конструктор робота, упита Сема Тоуба:

— Јеси ли извукао нешто од робота?

— Ништа — узврати Тоуб. — Заборавио је све што се догодило од кад је напустио фабрику. Мора да му је неко наредио да све заборави. Каква је то гомила гвожђурије којом је баратао пре него што смо дошли?

— Баш то, гомила старудије — рече Вајлд. — Али то је био „Дисинто“ пре него што га је AL-76 уништио и ја бих најрадије убио момка који је роботу наредио да га растури! Погледај ово!

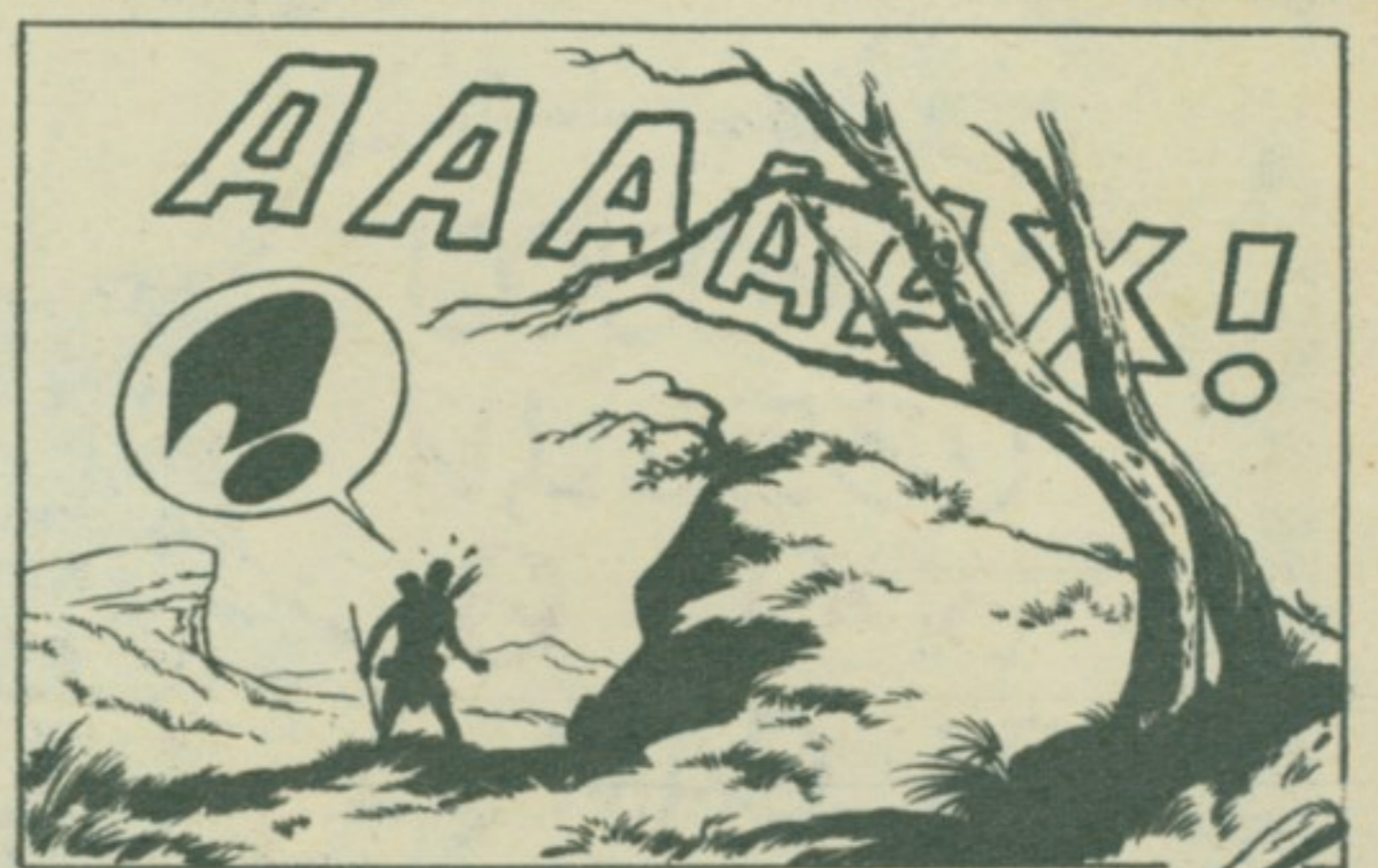
Били су тачно на месту на коме је била планина Дакбил, боље рећи на месту на коме је врх планине као ножем одсечен.

— Какав „Дисинто“! — промрља Вајлд тужно. — Неки чинилац околине утицао је на роботов монопозитронски мозак и тако га оспособио да направи „Дисинта“ од гомиле гвожђа. Никад више нећемо знати како се то догодило и никад нећемо имати такав фантастичан „Дисинто“! „Дисинто“ на Месецу не ради без погона од милион волти, а овај је радио на другом принципу. Детаљно сам прегледао све ове отпатке и, веровао или не, знаш ли шта је био једини извор енергије роботовог „Дисинта“ који сам нашао?

— Шта? — упита Сем Тоуб.

— Само ово! И ми никад нећемо сазнати како је то урадио! — рече Вајлд и подиже извор енергије који је омогућио „Дисинту“ да пресече планину за пола секунде — ДВЕ ОБИЧНЕ БАТЕРИЈЕ ЗА БАТЕРИЈСКУ ЛАМПУ!

ТУНГА И ХОРДА С ДРВЕЊА

ПОДСЕТНИК

Мала усна ХАРМОНИКА „Популар“ производ чувене чехословачке фирме „Лингатон“ забавиће тебе и твоје друштво. Продаје „Домаћа радиност“ Београд, Кнез Михаилова 4. Цена свега 5 н. д.

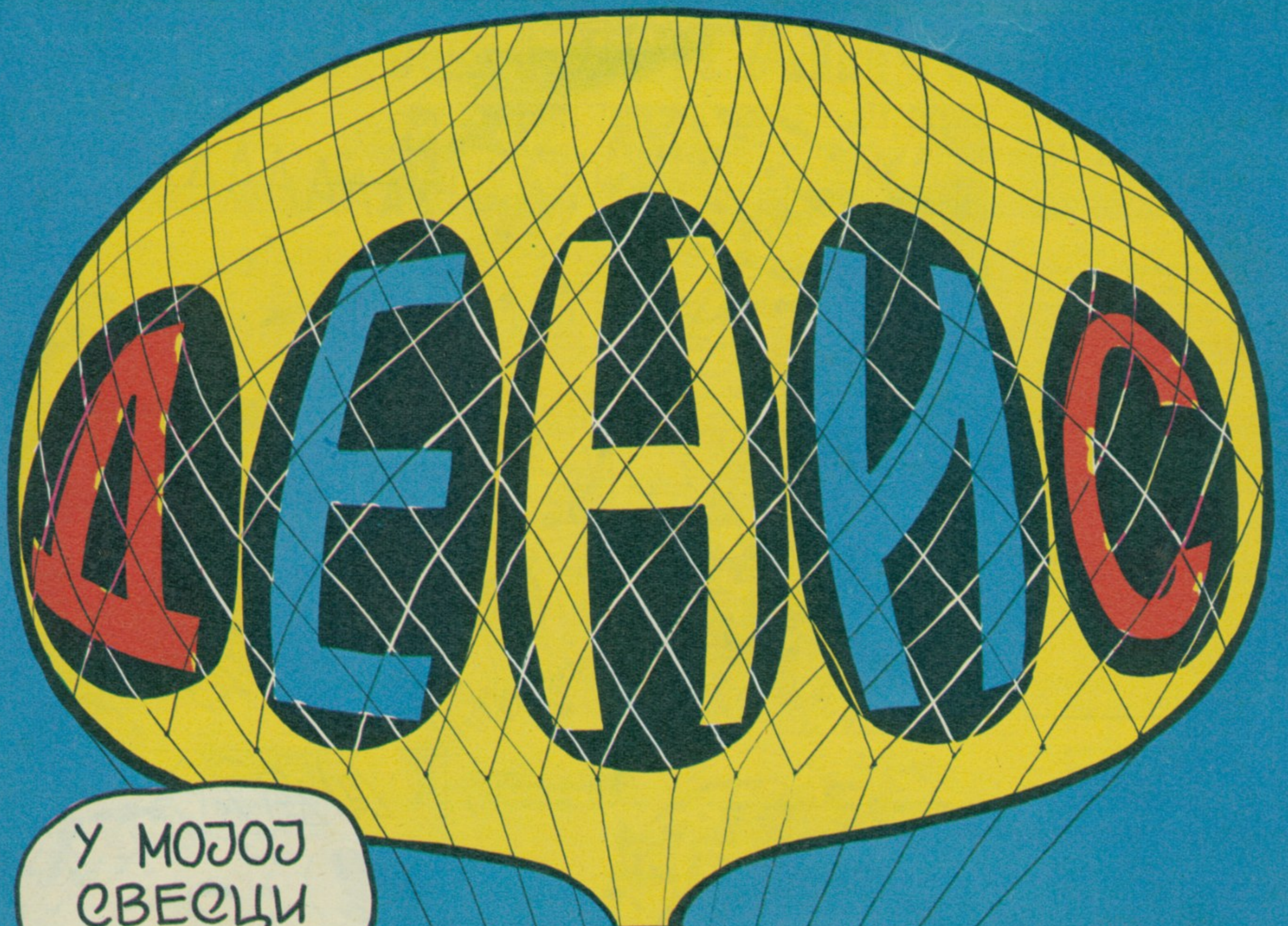
ЗА ПОКЛОН

ПЛОЧА ЗА ВАС ♥♥♥♥♥

КОРНИ И ЛАН

„Синула ми је идеја сасвим случајно за време боравка у Варшави. Дувао је хладан ветар и били смо заробљени у хотелу, наравно шта сам могао да радим? Негде сам пронашао лан и ... родила се необична композиција „Трла баба лан“ нашег најоригиналнијег и најкомплетнијег композитора поп музике Корнелија Ковача. Музицирање „Корни групе“ на висини је најпознатијих светских група на Б страни је композиција „Слика“.

Плочу је издала продукција плоча РТБ а цена је 7,75 дин.

У МОЈОЈ
СВЕЦИ
БРОЈ 6
ЈА САМ
ПИЛОТ!

А ЈА
САМ, НА-
РАВНО,
СТЈУАРДЕ-
СА ПРВЕ
КЛАСЕ!

ТРАЖИМО ПРИЈАТЕЉЕ

Желим да се дописујем са друговима и другарицама из целе Југославије. Хоби ми је сакупљање разгледница. Миле Јовић, уч. VIII р. осн. шк. „Симо Шолаја“, Пљева код Шипова

Имам 14 година и идем у VIII разред. Желим да се дописујем са другарицама и друговима широм земље. Хоби ми је сакупљање разгледница и значака а волим и забавну музику. Ненад Дурић, Хасана Вркића 87, Зеница.

Желела бих да се дописујем са друговима и другарицама из наше земље. Имам 12 година и идем у V разред. Скупљам салвете, марке и разгледнице и навијам за „Партизан“. Ловорка Милашиновић, Мухарема Суљановића солитер 3, Приједор.

Идем у V разред осн. шк. и имам 12 година. Желим да се дописујем са деџацима и девојчицама из наше земље. Хоби ми је сакупљање разгледница и слицица „Земље и градови свијета“. Мирјана Вукчевић, Радосава Бурића 222, Титоград.

Желим да се дописујем са друговима и другарицама широм наше земље. Имам 13 година. Милица Милошевић, Зајачки пут 6, Лозница.

Идем у ХТТШ. Имам 16 година. Желела бих да се дописујем са друговима и другарицама. Навијам за „Црвену звезду“, сакупљам разгледнице, марке и салвете. Јелица Миленковић, Стевана Филиповића 28/16, Београд.

Желела бих да се дописујем са другарицама и друговима из наше земље и Енглеске. Имам 12 година и желела бих да моји будући пријатељи буду моји вршњаци. Анда Суљагић, уч. VI-2 осн. шк. „Фрањо Клуз“, Ливањска 66, Сарајево.

Желим да се дописујем са друговима и другарицама широм наше земље. Одлична сам ученица. Милена Бојић, уч. VIIБ осн. школе „Хаћам Мидхат“, Вратунац.

Желео бих да се дописујем с друговима и другарицама широм Југославије. Имам 15 година. Предраг Живковић, Насеље Долац — з.п. Црвена Река.

Желела бих да се дописујем са друговима и другарицама широм наше земље. Имам 13 година и идем у VII разред. Хоби ми је сакупљање салвета и разгледница. Језик дописивања: српскохрватски, мађарски и словачки. Верица Поригрос, М. Тита 37, Бело Блато — Банат.

* укршћене речи *

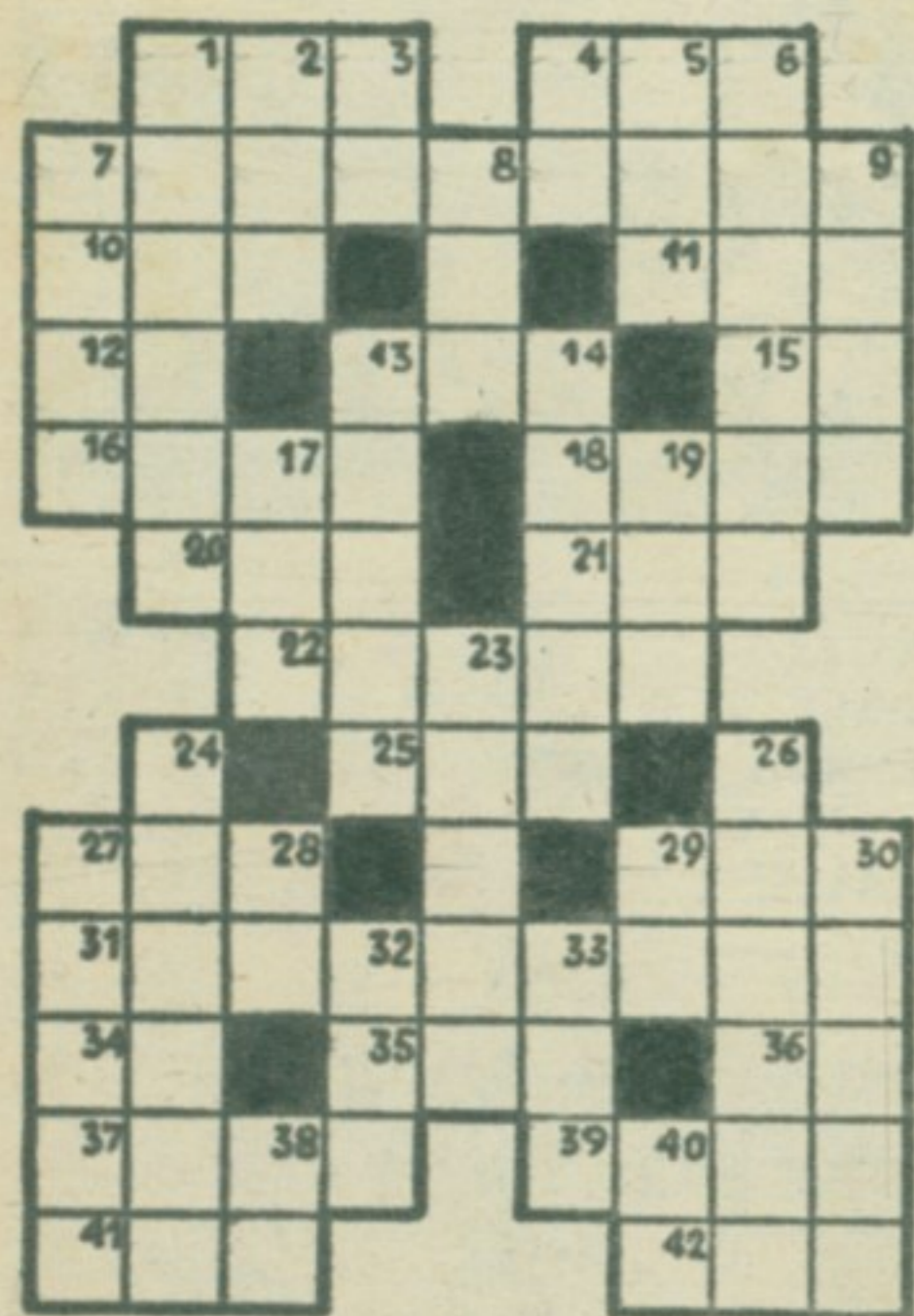
ВОДОРАВНО: 1) зимски спорт, 4) показна заменица, 7) птица из породице зеба, 10) плочица за хокеј, 11) планина у Србији, 12) латинска свеза, 13) лако запаљиво дрво, 15) лична заменица, 16) птица из реда

пузавица, 18) припадник северноамеричког индијанског племена, 20) умокац, 21) башта, 22) марва, 25) кошки покривач, 27) аждаја, 29) народно коло, 31) птица певачица жута перја, 34) ономатопеја лавеза, 35) птица певачица црна перја и жута кљуна, 36) слово латинице, 37) галама, 39) главни град Јордана, 41) фламански сликар (Ван), 42) мушко име.

УСПРАВНО: 1) стање, 2) острво на Јадрану, 3) река у Аустрији, 4) предлог, 5) шала, 6) со сирћетне киселине, 7) место у Црној Гори, 8) група острва Нове Гвинеје, 9) врста четинара, 13) птица селица, 14) птица из фамилије врана, 17) део лица, 19) предметак у сложеницама који означава давну прошлост, 23) британско, 24) најомиљенија птица певачица, 27) пристаниште у Јордану, 28) немачки предлог, 29) лична заменица, 30) мерило знања, 32) лука у Израелу, 33) стара грчка колонија на острву Вису, 38) два иста сугласника, 40) хемијски знак за мазуријум.

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

ВОДОРАВНО: 1) лабуд, 6) положај, 8) коза, 9) елан, 11) акана, 13) ина, 14) до, 15) икс, 17) ср, 18) Шо, 20) реми, 22) ено, 24) Лаб, 25) све, 26) ода, 27) Нил, 30) Спа, 32) Рим, 34) ро, 35) Арг, 37) ја, 38) Жлеб, 40) Ирун, 42) ено, 43) гас.

Главни и одговорни уредник Никола Лекић, технички уредник Владимир Горбунов. Издаје и штампа „ПОЛИТИКА“ Новинско издавачко предузеће Београд, Македонска 29. Претплата за нашу земљу: годишња 66,00 дин, полугодишња 33,00 дин. Претплата за иностранство: годишња 132,00 дин, полугодишња 66,00 дин. Годишња претплата у иностранству: DM 40.— \$ 10,60.— FF 58,80.— Sfr 46.— Skr 56. Текући рачун број 608-1-82-1 за уплате из земље. Девизне уплате из иностранства преко Привредне банке Београд на рачун 608-620-3-3-32009-10-54. Поштански факс 124. Телефони: 24-471, централа 24-191 и 25-761. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 31/1, тел. 22-711.

ШАЉИМО КЊИГЕ!

Обраћам вам се у име својих многобројних другова и другарица као и у своје лично име са молбом да ово писмо објавите у једном од следећих бројева. Јављам вам се из центра за Церебралну парализу у Београду. Сада поседујемо врло малу библиотеку коју бисмо желели повећати али за то имамо врло мало могућности. Стога смо одлучили да вам се обратимо овим писмом и да вас замолимо да објавите ову адресу. Молимо другове који су у могућности да нам пошаљу неке књиге. Много је овде младића, девојака а и млађе деце који желе да прочитају добру књигу, али на жалост за то немају могућности. Хвала вам унапред. Адреса је: Друштво за бригу о деци са церебралном парализом, Београд, Ул. Браће Јерковић бр. 5.

Драги читаоци, ако имате коју књигу више, пошаљите је својим друговима.

ЗОКИ

Кад је мој тата био на терену у Словенији, нашао је једног кишног дана у шуми мало лане. Било је само, гладно и дрхтало од зиме. Тата се сажалио и понео га кући. Пошто је он често ишао на терен, лане су неговали војници у селу, давали му млеко на цуцлу. Тата му је дао име Зоки. Кад сам дошла с мамом да га посетим, добила сам Зокија на поклон. Убрзо смо се спријатељили. Толико је навикао на мене да ме је пратио у стопу. Хранила сам га, шетали смо заједно, играли се, једном речи били смо прави пријатељи.

Али, лето је брзо прохујало и ја сам морала натраг у Београд. Загрлила сам Зокија, пољубила га у њушкицу и запалакала. После сам му дала шаку пшенице. То је било последње што сам могла да учиним за свог пријатеља.

Шаљем вам ову нашу фотографију јер Зокија никад нећу заборавити.

Јадранка Манојловић, уч. VI р. основне школе „Владимир Иљич Лењин“, Београд

УНИФОРМА

У броју 948 „Забавника“ од 27. II 1970. донели сте на страни 8. и 9. слике војника из првог светског рата. Жао ми је што сам морао утврдити да је само слика српског пе-

шака нетачна. Знам да ће вам тешко бити то исправити, али пак вам пишем.

Прво, српски војник никада није имао зелену униформу већ сивомаслинасту боју, баш као што имају данас наши војници.

Друго, српски војник није имао блузу, него зтв. „копоран“. Даље, као обућу је носио „цокуле“, тј. дубоке ципеле, које су се закопчава-ле са три каише са стране, а још че-шће је пешадија била у опанцима. Тек на Солунском фронту је пешак имао обичне ципеле и увијаче.

Најзад, српски пешак није имао ранац, него две торбе, а савијен шињел, односно ћебе, носио је преко десног рамена, груди и леђа.

Молим вас, друже уреднице, да примите ове моје добронамерне примедбе и срдачан поздрав.

Ј. Маринковић, Војводе Степе 58, Београд

Цртежи српских пешака објављени у „Забавнику“ број 948, рађени су према фотографијама са бојишта из првог светског рата. Зато су и могућа извесна одступања јер је цртач био принуђен да извлачи материјал из документације која није погодна.

Што се тиче боје, то је техничко питање. Приликом штампања листа долази до извесне измене боја.

Уз одговор на ваше примедбе доносимо и

цртеж српског пешака из првог светског рата, урађен према сличној илустрацији Павла Васића, а тачност потврђује и стручњак за војне униформе др Деса Николић, кустос Војног музеја у Београду.

Хвала на добронамерним примедбама.

ХВАТАЊЕ ВРАПЦА

Молим друга „Забавника“ да ми каже како да уловим живог врапца, а да га не раним.

Војислав Петровић, Нови Сад

Некад су деца овако ловила врапца: узме се мање корито, подупре се неком летвом за коју се веже дужи конопчић. Испод корита које је косо положено, стави се шака пшенице или мрве од хлеба. „Ловац“ се сакрије негде подаље и држи узицу у руци. Кад врабац почне да кљуца, ловац повуче узицу, корито га поклопи и врабац је његов! А сад нас драги Војиславе, интересује шта ћеш урадити кад уловиш врапца? Видимо из писма да не желиш да га повредиш и то нас радује, али њему неће бити лепо код тебе. Врабац није птица која се може држати у кавезу, убрзо би угинуо. Он воли да скаче, да лети, да скита и игра се са својим друговима. Зато ти са ветујемо нешто друго: на даску прозора или терасу стави неку плитку посуду и у њу измрви парче хлеба. Тако ћеш убрзо имати не једног врапца пријатеља већ десетине. Бићеш задовољнији и ти, а и они.

WALT
DISNEY

МИКИ

